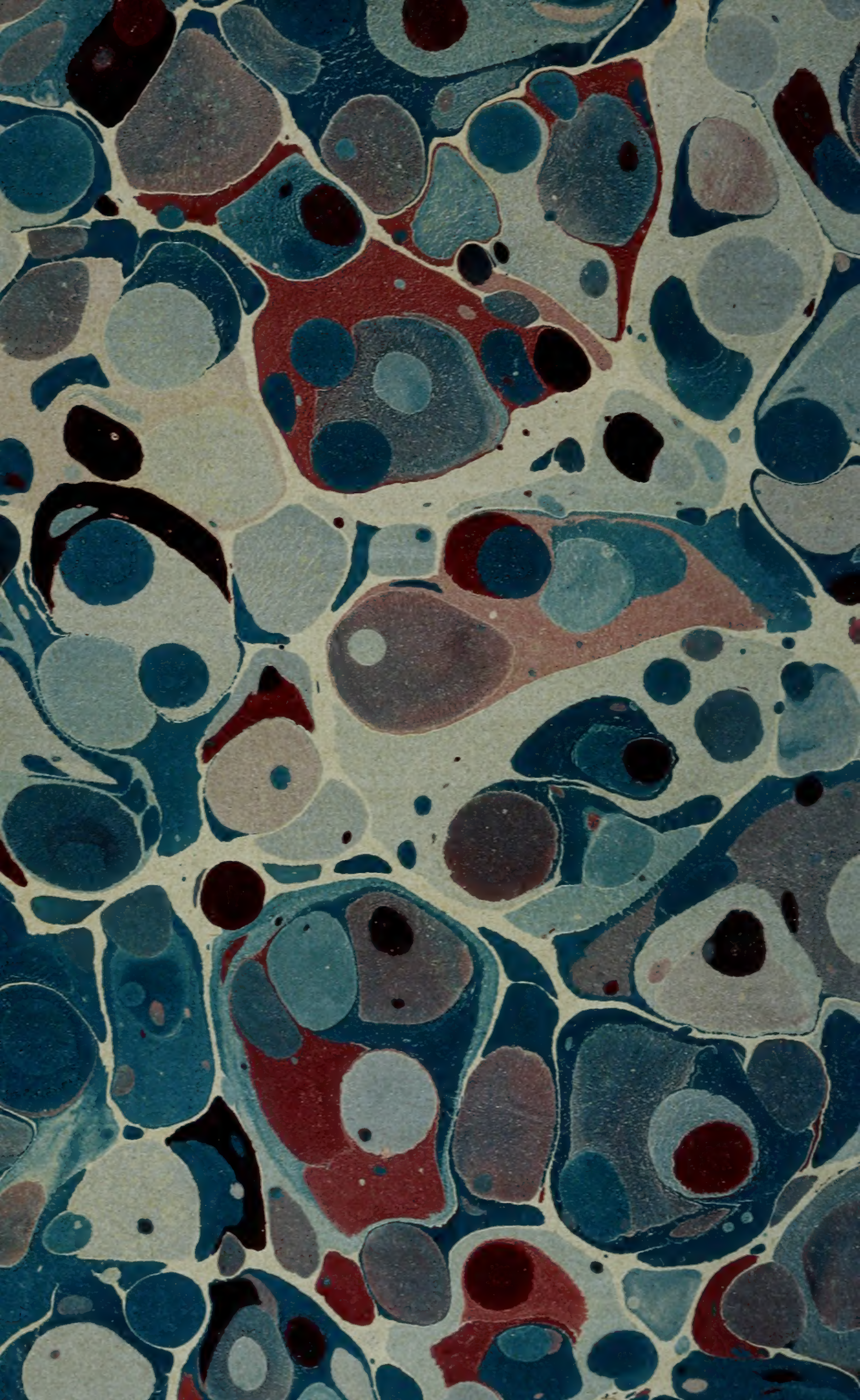
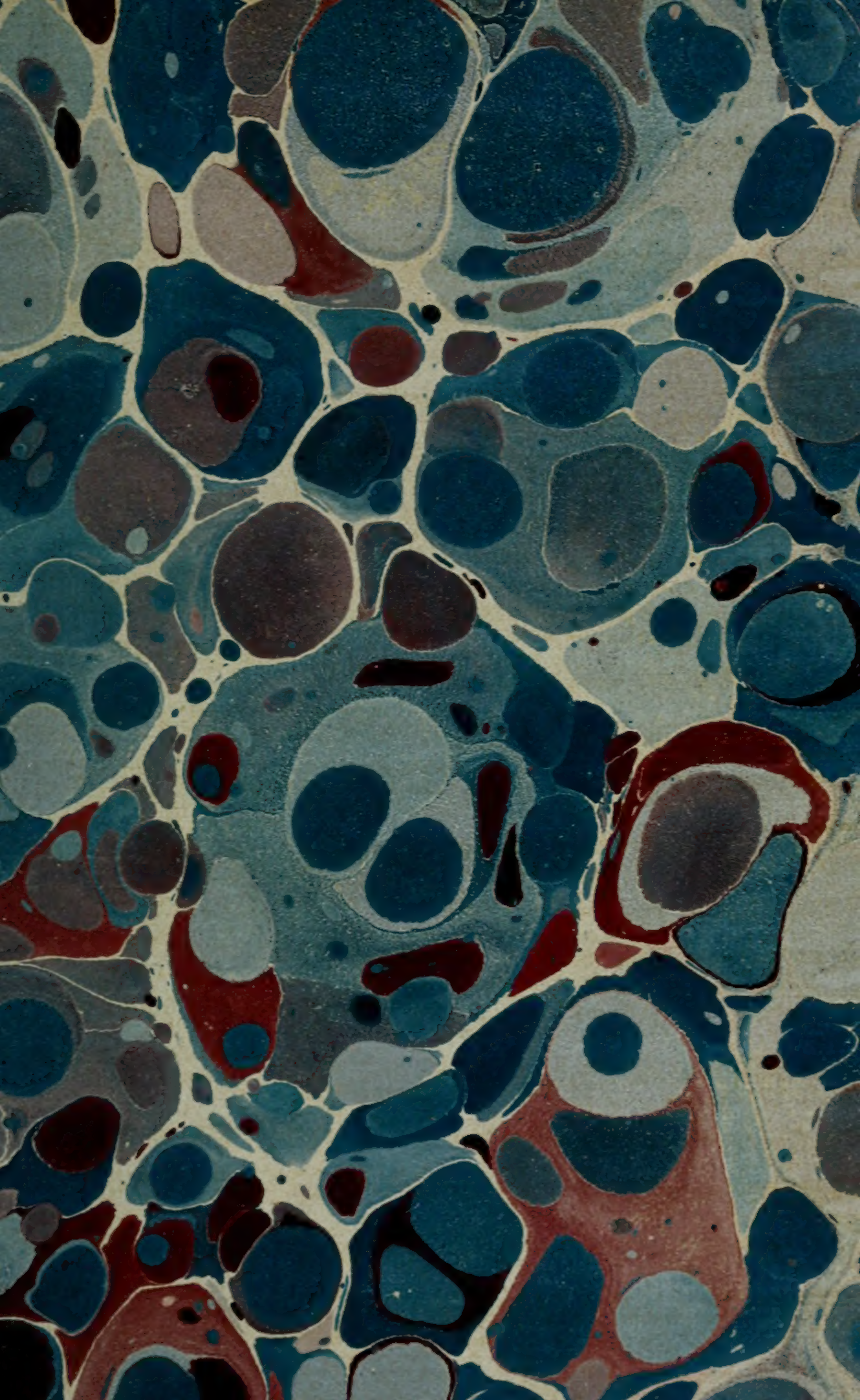

3 1761 06633478 0

MATHILDA MALLING

HENNES HJÄLTE

Published October 2, 1906

HENNES HJÄLTE

AF

MATHILDA MALLING

STOCKHOLM
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

STOCKHOLM
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1906

I.

I.

These are the memoirs of men who had many faults...
Horace Walpole.

När Audrey tänkte tillbaka på sin barndom, mindes hon alltid först Frankrike — det lilla huset vid Versaillesvägen, där hon och modern hade bott. Där hade de ännu haft en »salon» med förgyllda stolar och tapisseriöfverdrag: på hvar sits en flicka, som var klädd i kort blå kjol och kysste en dufva, och bakom henne i fladdrande kappa en herre, som blåste på flöjt. Bara hon slöt ögonen kunde hon ännu se de grofva konturerna i mönstret — så stor roll hade dessa figurer spelat i hennes ensliga och tysta barndomslekar.

En kväll, när hon satt på trappan utåt vägen och såg efter kungens vagnar, som nyss i ett moln af damm från schweizare och förridare farit förbi, hade två ryttare — detta var hennes lifligaste och mest glänsande minne från hennes tidigaste barndom — kommit och stannat utanför huset. Mam-

ma hade väntat dem: hon stod i dörren och ned och log och grät och de kysste henne bägge på hand. Den ene tog Audrey upp på sitt knä och lät henne vända ut och in på sina djupa fickor, medan han talade med mamma och den andre. Hon förstod ju icke allt hvad de sade, men det besynnerliga ordet »Pem» kom beständigt igen och fäste sig i hennes minne. Då herrarna gingo sin väg, gaf den ene henne två guldstycken. Hon hade sedan ofta i London återsett hans ansikte: det var herr James Hervey, och den andre — det fick hon sedan veta — var jarlen af March.

Så flyttade de från det lilla fredliga huset vid landsvägen och bodde i ett stort härbärge midt inne i Paris. Högt uppe öfver en smal gata bodde de — man hissnade, när man såg ned från den lilla järnbalkongen utanför fönstret. Mamma hostade då mycket mera och det måste ha varit vinter, ty det var alltid kallt och mörkt i deras rum. De hade ingen tjänare och för det mesta låg mamma i den stora sängen. Dit kröp också Audrey upp för att hålla värmen och om morgonen kom Jacquette med mjölk och mat. Audrey gick öfver golfvet bort till sängen med den fulla spilkumen i bägge händerna och tungspetsen mellan läpparna — försiktigt — för att icke spilla...

En natt brann ljuset hela natten — mamma ville inte, att det skulle släckas. Hon bad Audrey

stapla upp alla kuddarna bakom henne — det var så svårt att höra hvad hon sade och hvart ögonblick suckade hon tungt och stönade hårdt. Vid fotändan af sängen satt Audrey hopkrupen och såg förfärad på hur moderns ansikte mot det gråhvita lakanet förändrades och förvandlades, tills hon tyckte, att hon icke längre kände igen det. Som en stor svart igel bet sig ångesten fast i hennes stackars lilla hjärta — en obestämd, isande och alldeles förlamande ångest. Modern bad henne icke mera om hjälp, tycktes icke se henne längre — hon satt nu rakt upp med ryggen tryckt mot själfva den höga sänggafveln och kämpade för att få luft. Till slut föll hennes hufvud, liksom afbrutet, tungt ned mot bröstet. Audrey satt ännu midt emot henne — helt stilla; genom täcket kände hon kylan från moderns fötter och tordes inte röra sig. Själf tyckte hon alltid sedan, att hon vakat hela denna långa vinternatt, ty den var så lång. Men när Jacquette om morgonen kom in, fann hon flickan sofvande, hopkrupen i sängen vid den döda moderns fötter.

Människorna, som bodde i huset, visste inte hvad de skulle taga sig till med det öfvergifna barnet och funno på att sända henne till den brittiska ambassaden. Eller om någon därifrån hämtade henne — det visste hon inte. Alla människor tycktes plötsligt veta mycket mera om henne än hon själf visste. Damer gåfvo henne konfekt

och svarta kläder, några gräto och kysste henne och kallade henne »*une pauvre petite créature bien intéressante.*» Pigan, som om natten hyste henne i sin kammare, talade om för någon, som frågade, att hon bara var sex år.

Helt kort efteråt — det föreföll henne i alla fall vara helt kort — kom hennes far, jarlen af Pembroke.

Audrey mindes tydligt när hon första gången såg honom. Pigan, Mary, som icke liknade Jacquette men talade engelska liksom mamma, pudrade hennes hår, tittade efter, om hennes händer voro rena och snöt henne om näsan — hon gjorde det med en viss hast och omsorg, som — ehuru Audrey ej visste, hvad som förestod — försatte henne i en väntansfull och liksom festligt högtidlig stämning. Därpå fördes hon nedför trapporna till en stängd dörr, som en betjänt öppnade. I rummet innanför voro ljusen tända i lampetterna på väggarna och det brann en stor brasa därinne. Några herrar stodo midt på golfvet — en af dem tog Audrey vid handen och sade på engelska: »Här, min käre Pem...»

»*Pem*» — det klack till i henne, då hon plötsligt kände igen ordet.

En herre böjde sig djupt ned öfver henne och lyfte henne upp i sina armar. Nu mindes hon bara honom — det var som om alla de

andra försvunnit och de bägge plötsligt blifvit fullständigt allena...

Sedan var det bara Wilton House och huset i London hon alltid mindes...

— Fröken Herbert är gotisk, sade Horace Walpole om henne — han hade nu alltid en passion för allt »gotiskt»! — Hon borde gå omkring ibland oss med gyllene leoparder på kjolen och kallas *Dame Audrey*.

Han sade det en morgon i »Stora Rummet» på Wilton House — med handen på hennes hufvud, leende ned emot henne, smeksam och ironisk. Och jarlen af Pembroke, som stod bredvid, skrattade smickrad och bad gamle Horace hålla sig i skinnet och inte prata dumheter med en flicka, som nyss fyllt tolf år.

Men Audrey kom naturligtvis ihåg det. Också att den främmande vände sig från henne inåt rummet och, i det han varsamt ömt förde sin hand nedöfver nacken på en marmorbyst, med ett eget varmt, nästan rördt tonfall sade till jarlen, som ägde alla dessa härligheter, att Wilton House sannerligen vore som en saga i sten och trä om Herbertarnes släkt, och att detta, »*the Great Room*», som det så enkelt kallades, vore själfva titelsidan, inledningsdikten... »Inte sant» — vände han sig maliciöst till Audrey — »äro vi kanske inte en smula stolta öfver, att vi i våra små ådror» — han höll leende hennes lilla

hand upp emot solskenet, så att den syntes helt genomskinligt rosenröd — »ha Herberts och Sidneys blod?...»

— Prat, Horry! afbröt Pembroke litet tvärt. Hur kan hon, stackars tös... Han gjorde en rörelse med handen och tillade lägre, förebrående:

— Det är synd att göra narr åt flickan, Horace...

Audrey, eller Miss Herbert, som hon numera alltid af artighet kallades — ty blott af artighet fick hon bära sin fars familjenamn — var jarlens af Pembroke dotter med Kitty Hunter. Det hade på sin tid varit en stor skandal, i rang med Grafton- och Bolingbrokeskandalerna, ty då jarlen rymde med fröken Hunter till Frankrike, hade han redan under ett par års tid varit gift med den mycket intagande och mycket beundrade Lady Elizabeth Spencer, en dotter till den andre hertigen af Marlborough. Nu var historien emellertid nästan bortglömd och gräfdes blott upp igen, när Pembroke — hvilket gunås icke så sällan hände! — gjorde någon ny dumhet. Det äfventyret hade blott varat ett år eller ett par, och när det var förbi, hade jarlen ångrande och botfärdig återvändt hem till sin hustru och sin lille son. Stackars Kitty Hunter hörde man icke mera talas om — få visste, hvart hon egentligen tagit vägen — ända tills efter några års

förlopp världen förvånades och rördes öfver att se grefvinnan af Pembroke mottaga sin mans moderlösa dotter i sitt hus. Där vistades hon alltsedan och ehuru hon naturligtvis ej fick kallas *Lady* Audrey, behandlades hon dock i öfrigt som en äkta dotter af huset och uppfostrades helt och hållet tillsammans med sin ett par år äldre broder, arftagaren till jarldömet, George Lord Herbert, som om hon varit hans verkliga helsyster.

Audrey var sin fars hjärtebarn och intet sparades på hennes uppfostran; med tiden fick hon både fransk guvernant och italiensk sånglärare. Sir Joshua själf målade hennes porträtt; drottning Charlotte såg henne i Kensingtonträdgården, fann henne »rörande» och behagade låta henne leka med prinsessorna; hertiginnan af Devonshire, Lady Georgiana Spencer, som ju var en nièce till Lady Pembroke, förälskade sig i henne, kallade henne artigt sin »kusin» och gjorde henne redan tidigt hemmastadd i stora världen, för hvilken Devonshire House just vid den tiden öppnade sina portar på vid gafvel. Folk begynte uppmärksamma Miss Herbert och på klubbhusen i S:t James' sades det många kvickheter om, hur modernt och lönande det på en gång blifvit att lancera sina oäkta ungar: Alla Sir Edward Walpoles tre illegitima döttrar hade sålunda gjort de mest briljanta partier, och den ena, Maria,

änkegrefvinnan af Waldegrave, hade till och med fångat kungens egen bror och lyckats göra sig erkänd som hertiginna af Gloucester. Lilla Audrey, som började så lofvande, skulle nog också veta, att med tiden häfda sin plats...

En dag, strax efter det hon fyllt sexton år, återsåg Lord March — nu hertig af Queensberry — sin lilla skyddsling från Paris. Och när flickan, efter att ha fått lof att niga för Hans Nåd, af Lady Pembroke åter sändes ut ur rummet, täcktes denne, den störste kännaren af könet i England, som sin oförgripliga mening uttala, att fröken Herbert inom kort skulle göra furore — bli »*the reigning toast*», som han uttryckte sig. Det enda fel han, vid sin heder, kunde se på henne var, att hon ännu var en smula blek och alltför mager...

Men då slog hennes far i bordet och svor på, att March hade den svartaste orätt. Audrey mager!... Det var bara för det, att Hans Lordskap var så van vid de tjocka och sliskiga italienska operaslynorna...

Queensberry hade redan handen på värjfästet, men Lady Pembroke lade afvärjande handen på hans bruna sidenärm:

— Ers Nåd, sade hon till hertigen — käre vän... Om vår gode Pembroke glömmer, att jag har försökt göra hans dotter till en dam, så minns jag det. Låt oss hålla oss till operan...

När Audrey blef tjugu år, kunde emellertid ej ens »gamle Q» finna något fel med henne — utom en framtand, som satt litet snedt. Hennes hår var mycket mörkt och mycket rikt samt växte i en liten spets ned i den låga pannan. Men hennes ögon voro blå och ovanligt ljusa, klara som stjärnor. Oftast brukade hon hålla dem halfsänkta, och skuggan från ögonhåren gjorde då kinden ännu hvitare — men när hon lyfte dem, var hennes strålande blick en befallning, en trotsig och smeksam och jublande befallning till den, hon såg på, att se på henne tillbaka och falla ned och tillbedja henne. Hon var lång, spädlemmad och smärt, med långa hvita händer, som syntes mycket, ty när hon blef förlägen, brukade hon själf titta ned på dem och skratta. Och ibland, när hon satt och pratade och hon med en rörelse, som var henne egen, borrade hakan ned mot pärlbandet på strupen och kom till att skratta, satte hon gärna, för att dölja det, handen under kinden och dolde munnen med fingrarna. Lady Pembroke tyckte, att Audrey skrattade för mycket, och då hon blott var en människa, lät hon henne ibland höra, att hon hade en spetsig framtand, som växte snedt och glimtade till, när hon öppnade munnen.

Alla Lord Pembrokes och alla George Herberts vänner tyckte om Audrey och — för det att hon var den hon var — voro de ej alltid så

noga med sina ord, när de sade henne det. I Devonshire House, där man nästan hvarje kväll under den muntra vintern 1782—83 kunde träffa fröken Herbert, väckte hon mycket uppseende, och hennes protektris eller väninna — eller hvad man skulle kalla hertiginnan — lät henne ofta veta, att det vore mer än märkvärdigt, om hon inte, hvilken dag hon ville, kunde få den rike Wales'iske baroneten, Sir Philip Landwade...

Audrey bara skrattade. Hon var inte dum i sådana saker och hon visste nog hvad hon visste, men hon talade inte om det. Att Sir Philip vore kär i henne, behöfde minsann ingen annan berätta henne... Men... Hon hade ju tiden för sig.

Af alla hennes beundrare visade sig emellertid ingen — inte ens Sir Philip Landwade — så enträgen som den unge Lord Thomas Clinton, äldste son till hertigen af Newcastle. Och det, trots Gud och hela världen visste, att han var förlofvad med Lord Hartingtons yngsta dotter, Lady Anna Maria Stanhope, och alltså omöjligen kunde mena allvar med »Pembrokes lilla tös». Han hade första gången sett Audrey en kväll i Ranelagh under beskydd af gamla Miss Fanny Pelham, som var hans egen köttsliga moster, och då hade han, som Miss Fanny rent ut sade, »burit sig åt som en tok».

— Du skulle sett, min hjärte-Bess — sade

gumman upprörd och skamsen, när hon sedan för Lady Pembroke beskref scenen — du skulle sett hur Thomas, den ormen, bar sig åt mot det oskyldiga barnet. Han bligade och han kråmade sig och han svassade omkring henne med handen på hjärtat, som om han var rädd att det skulle falla ut ur bröstet på honom, ifall han inte med all makt hölle det fast. Nej, era makaroniherrar nu för tiden! Tvi!... Hon spottade. Tvi, säger jag, för mig!

Men fröken Fanny visste då inte ännu det allra värsta. Samma kväll ingick nämligen Lord Thomas i Carlton House sitt mycket omtalade vad med prinsen af Wales, att till hvem som helst som på balen i Devonshire House nästa fredag kunde finna en vackrare flicka än Pembrokes dotter, skulle han betala hundra pund. Balen slutade klockan fem på morgonen, och half sex samlades alla kavaljererna, som deltagit i den, inklusive prinsen af Wales själf, hos Brookes och omröstningen begynte. Där voro tjugusex herrar i allt: de tretton, bland hvilka prinsen af Wales, voro stämda för Audrey Herbert, men de tretton höllo på Lady Elizabeth Seymour, som då också för första gången visade sig i stora världen. Lord Thomas Clinton var så galen, att han svor på, att han ville hålla sitt ord och betala alla dem, som icke voro af hans egen mening, hundra pund, men den godmodige

tronföljaren, som naturligtvis visste, hur mycket Lorden veckan förut hade förlorat vid Newmarket, fick skiljedomarne att annullera vadet, och efter åtskilliga utbrott af galenskap, kärlek och hederskänsla fann sig slutligen Lord Thomas uti att behålla sina 1300 pund. Nästa dag talade hela London icke om annat, och Audrey Herbert såväl som stackars Lady Elizabeth (hvilken affekterade stor vrede öfver att i ett sådant sammanhang vara nämnd på kaffehusen) funno under en veckas tid, hvar gång de visade sig, en hel massa mobb omkring sig, som begärde få veta, hvad slags smink de brukade och uppgift om den exakta längden på deras skosulor. Lady Elizabeth med sin fader, jarlen af Hertford, och hela Seymours klan bakom sig trotsade sin egen popularitet och deltog liksom förut stolt i sällskapslifvet, men Lady Pembroke sade genast på Audreys vägnar nej till alla nöjen och assembléer. Som hon öppet bekände för Fanny Pelham och för Pembroke själf: hon fruktade man skulle börja gräfva upp den gamla historien om Kitty Hunter på nytt... Lady Elizabeth Seymour tålde nog Guds klara solsken, hon, men för stackars Audrey passade det sig nu bäst att hålla sig i skuggan. I synnerhet då det gällde en så tvifvelaktig hyllning som Lord Thomas' eller — ännu värre — prinsens af Wales. Och hon lät sin man förstå, att om han kunde finna en hygglig Wiltshire-prästman

eller landtjunkare åt sin dotter, så gjorde han därmed både henne och dem alla en tjänst. Fortsatte Audrey på samma sätt som hon börjat, kunde nog ingen svara för hennes rykte...

Och Lady Pembroke slutade med att hemställa till sin man, om det icke vore bäst, att de rent af skickade flickan bort från London.

II.

Fröken Fanny Pelham hade ätit sin ensamma middag och satt nu och blundade framför den falnade brasan i matsalen i sitt gamla hus i Kensington. Bindmössan satt på ena örat och de feta hvita händerna lågo fredligt i kors på magen, medan hon snarkade. Under kjolen stucko fram ett par ben i hvita strumpor och högklackade blå skor. Ett enda ljus i kronan sken ensligt och öfvergifvet ut i det stora aflånga rummet — på de mörknade taflorna i rad på långväggen och på de uråldriga gammaldags ekmöblerna, hvilka varit omoderna redan på drottning Annas tid. Bredvid henne låg en gul katt, som också sof.

Någon öppnade den låga snidade dörren och höll den öppen, medan det hviskades. Ett långt ungt fruntimmer i urringad brungrå taftsklädning med halfärmar och öfver hufvudet en tunn tyllschal, som hon med bägge händer höll ihop framtill, steg tvekande — på tå — in i rummet.

Fastän hon gick så tyst, vaknade likväl gum-

man. »Hvem i helvete...?» sade hon argt och vände sig yrvaken om.

Den unga damen skrattade högt och ogeneradt muntert. Hon släppte tyllschalen, som kom att hänga löst ned på bägge sidor om hennes ansikte, och sträckte ut händerna mot den gamla fröken.

— Det är bara jag, Miss Fanny. Gräla inte på Benson, för jag fick parlamentera länge med honom, innan han släppte in mig...

Hon gned sina händer och lade sig på knä framför elden: »Å det är så kallt... Jag fick min bror George att köra mig hit, innan han for ned till Whites»...

— Galenskaper! muttrade gumman och rättade på sin mössa, ännu förargad öfver att ha blifvit väckt i otid. Komma rykande in på det viset och nästan skrämma lifvet af ett stackars ensamt fruntimmer...

— Men jag ville bara så gärna tala med er, Miss Fanny...

Fröken Pelham satte sig strängt rätt upp i stolen och drog benen in under sig.

— Jag har redan hört historien af andra, mitt barn, sade hon. — Nå, så det tyckte ni två passade sig?...

— Om ni tror mig eller ej, Miss Fanny, men jag har vid Gud, så sant jag lefver, aldrig stämt möte med Lord Thomas...

— Prat!

— Han hann upp mig i parken...

— Prat. Min kära Audrey, jag får säga, att så gammal man är, så skäms man.

— Å, Miss Fanny... svarade flickan och skrattade plötsligt ogeneradt. Ni har nog hört det som är värre...

Miss Fanny Pelham hade varit med i världen redan på femtitalet vid salig kung Georg II:s hof och kunde berätta hårresande historier från den tiden. Hon gjorde det inte ogärna.

— Ja, Jesus... på den tiden!... Hon skakade på hufvudet. Men nu. Det talas så mycket om, att vi blifvit bättre här i England... Inte för att jag kan se det...

Audrey satte sig åter ned på huk närmare elden och gaf sig till att långsamt, gång på gång stryka katten öfver ryggen. Hon kunde inte tänka på annat än hur »fatalt» det var, att just Sir Philip Landwade i går eftermiddag skulle se henne tillsammans med Lord Thomas i Richmond Park. Han kunde inte veta, hur tillfälligt detta möte — åtminstone från hennes sida — hade varit. Och till på köpet hade George precis då varit ett långt stycke bakefter med ridknekten...

— Fröken Fanny, sade hon plötsligt och lyfte upp hufvudet, i det hon såg upp på henne. Lady Pembroke vill ej ha mig hemma längre. Jag skall bort...

— Jag kunde väl tro det, efter den här sista salfvan. Hon orkar väl inte längre vara förkläde åt dig?...

— Nej, hon säger det, sade Audrey torrt.

— Inte underligt, att hon börjar bli litet krånglig på gamla dar, stackars Lady Betty... Hon har minsann måst se på mycket och blunda för mycket. Din far, min kära Audrey...

— Snälla fröken Fanny — kunde vi inte låta bli att tala om d e t...

— Jag säger väl hvad jag vill, skulle jag tro, i mitt eget hus, skrek gumman argt. Och anstår det inte gunstig mamsell att höra på, kan hon gå.

Audrey sänkte åter hufvudet. Hon var i dag på förhand så bragt ur jämvikt, att hon vid gummans snäsiga tilltal, hvilket hon dock visste icke vara så illa ment, kände, att hon fick tårar i ögonen.

Fröken Fanny ringde, fick kammarjungfrun att fylla på sin snusdosa och grälade på henne, för det hon spillde. Alltemellanåt plirade hon — litet ängsligt och ångerfullt — bort till fröken Herbert, som ännu satt stilla på golfvet och med nedböjdt hufvud lät handen glida öfver den sömnige kattens rygg.

När kammarjungfrun hade gått och gumman hade fått ett par prisar, var hon åter i humör.

— Kom hit, mitt socker, sade hon afbedjande, oroligt inställsam — och sitt inte där och tjura längre. Kan jag hjälpa, att Lady Betty är ett troll och inte vill taga reson... Jaså, hon vill verkligen skicka dig bort från London?...

— Ja, mumlade Audrey med nästan kväfd röst. Hon brast plötsligt ut i gråt.

— Herre Jesus, min lilla... Fröken Fanny reste sig upp, helt altererad och nästan förfärad öfver att se den annars så behärskade Audrey på detta vis ge efter för sina känslor.

— Men du brukar ju annars inte vara så kär i London, barn... Hon blef plötsligt gripen af en misstanke: Det är väl ändå inte den ormen Thomas?...

— Å... Audrey slog ifrån sig med handen — otåligt och föraktligt. Hon tog fram näsduken och började torka sina ögon.

— Så är det någon annan, sade fröken Fanny eftertänksamt. Ingen flicka ger sig öfver på det viset, utan att...

— Hvarför skulle jag inte kunna få vara ledsen öfver att lämna London? utbrast Audrey häftigt. Hon såg upp med ett par torra gnistrande ögon. Alla de vänner jag äger i världen har jag ju här.

— Man gråter inte på det viset för en gammal käring som mig, sade fröken Fanny envist med småslug tvärsäkerhet.

— Å, suckade Audrey mörkt, ibland kan man vara i humör att gråta öfver allting.

Hon hejdade sig plötsligt och vände lyssnande på hufvudet. Det hördes karlsteg utanför och efter en hastig knackning öppnades dörren sans façon.

Fröken Fanny reste sig upp: »Sir Philip», sade hon — visste inte riktigt, om hon skulle visa sig stött eller glad öfver det högst oceremoniösa besöket.

Sir Philip Landwade bugade sig allvarligt med stor artighet för de bägge damerna, i det han ursäktade sig:

— Det finns inte en själ ute i förstugan, ärade granne, och då jag fann dörren öppen, så... Jag såg nyss alla pigorna med betjänterna i spetsen springa som besatta bort till gästgifvargården på hörnet, där det visas en björn från Pyreneerna... Och då jag fann den här stackaren ute på min fönsterkarm...

Ur sin djupa rockficka drog han upp en förfrusen halfdöd kanariefågel, som han bugande lade i knäet på fröken Fanny.

Audrey hade efter den första hälsningen tafatt vändt sig emot elden. Hon försökte att dölja ansiktet, så att han ej skulle se, att hon gråtit.

Med fågeln i bägge sina böjda händer utgöt fröken Fanny sig i tacksägelser till dess räd-

dare. I samma andedrag svor hon öfver de satans pigorna och de pliktförgätna lakejerna. Hennes känslor blefvo henne till slut till den grad öfvermäktiga, att hon, rasande på sitt husfolk, med en kort ursäkt plötsligt lämnade sina gäster allena.

Audrey önskade bara, att hon hade kunnat komma därifrån. Men då hon insåg, att det icke gick an att springa efter Miss Fanny, satte hon sig sedesamt på kanten af en af de höga utskurna stolarna och började långsamt slå den lilla solfjädern, som hängde i en kedja vid hennes bälte, upp och ned. Framför henne stod Sir Philip Landwade i grå strumpor och byxor och grön sammetsrock, besatt med gula cheniller, och hvar gång hon ville se upp, kommo hennes ögon aldrig längre än till de långa grå benen och den gröna rocken, i hvars veck brasskenet kastade sina flyktiga dagrar och skuggor.

Sir Philip Landwade var egentligen en »ny man» inom Londonvärlden. Ända till för helt kort tid sedan hade han stått i armén — kämpat i Amerika under Sir William Howe, blifvit sårad på Long Island och sedan varit med vid Germantown — samt först helt nyligen, vid den äldre broderns död, kommit hem för att öfvertaga titeln och egendomen. Man visste om honom, att han i sin tidigare ungdom vistats mycket i Frankrike och Italien samt att han skref vers.

Herr Horace Walpole intresserade sig för honom, och hans vän Charles Fox gjorde ingen hemlighet af, att han satte mycket värde på hans mening både angående politik och litteratur. Genom honom såväl som genom sin kusin Lord Carlisle (Sir Philips moder var en Byron, syster till änkegrefvinnan af Carlisle) hade han i vinter blifvit införd i de förnämsta whigkretsarna, var vän med Howardar och Cavendishar och — då han äfven lyckats slå an på hertiginnan Georgiana — alltid en gärna sedd gäst i Devonshire House.

Han var nu emellan trettio och fyrtio år, lång till växten och mörk i hyn, med ett par smala, svarta, allvarliga ögon. Ehuru han var medlem af underhuset, spelade han ingen politisk roll, men gällde för att vara ganska förmögen: på hans egendom i Wales hade man nyligen funnit betydande grufvor och han ägde i London ett vackert hus i Kensington alldeles bredvid fröken Pelhams. Allt detta visste Audrey Herbert om honom men heller inte stort mera.

— Fröken Audrey — bröt han plötsligt med sakta röst den långa tystnaden. Jag såg från mitt fönster er vagn svänga in om porten här och... Ni tar väl inte illa upp, att jag nyttjat första bästa förevändning för att träffa er?...

— Å... mumlade hon sväfvande,afvärjande, med kväfd röst. Hennes hjärta klappade mycket hårdt och det kostade henne stor ansträngning

att lyfta sin blick ända upp till hans. Hvarför skulle jag taga illa upp?...

Hon kom af sig. Hans mörka blick såg rakt ned i hennes.

— Jag har i morse tagit mig friheten sända ett bref till jarlen af Pembroke... Han talade långsamt, tvekande, liksom han ännu betänkte sig på, hvad han ämnade säga.

Hon svarade inte. Satt styf och rak med nedböjdt hufvud, alldeles stilla.

— Fröken Audrey — han böjde sig ned och lade lätt sin hand på hennes bara axel — vill ni bli min hustru?

Audrey såg icke upp och rörde sig icke. Hon hade vetat att detta skulle komma, och mer än en gång hade hon önskat, att det snart kunde ske. Men nu när det verkligen hände... nej... nej...

När hon ändtligen kunde få fram ett ord, sade hon något, som hon aldrig hade tänkt att säga:

— Hvarför säger ni icke något om, att ni mötte mig i parken i går med... Hon tvärtystnade.

Han svarade inte genast — höjde blott ögonbrynen litet grand, småleende.

— Kommer ni alltid att tycka, att det är så viktigt att jag gör affär af... andras dumheter?

— Det var icke min skull, att han var

där, sade Audrey hastigt, bedyrande, plötsligt mycket röd.

— Det vet jag, svarade han kort. Han gjorde en rörelse med handen som om han för alltid ville affärda detta ämne. Men ni... ni svarar mig inte?...

Hon såg upp och deras ögon möttes. Han böjde sig djupt ned öfver henne — leendet kring hans mun, i hans smala svarta ögon blef större, strålande segervisst...

— Nej, hviskade Audrey, nästan med kväfd stämma. Hon drog sig undan, djupt in i stolen. Nej, Sir Philip... å, nej...

Han hade genast rest sig upp och stod nu framför henne, alldeles blek, så nära intill henne, att hon, när han talade, kunde känna hans andedräkt på sitt ansikte.

— Är det då meningen, att ni... Men, Audrey, ni kan inte mena, att ni... inte vill...

Hans ton irriterade henne och väckte hennes stolthet — gjorde henne också mera obeslutsam.

— Jag vet inte, sade hon sakta — dumt, nästan ursäktande. Å, Sir Philip, hon såg bedjande upp, okonstladt olycklig och villrådig. Det är så svårt — jag vet inte alls, hvad jag skall göra.

Han stod ännu som förut och såg ned på henne — sårad, uppretad, osäker.

— Ni är mycket uppriktig, sade han i en

kort ovänlig ton. Och därpå, i ett obehärskadt utbrott af lidelsefull häftighet, nästan hotande:

— Jag... jag hade god lust att ge er på båten, Miss!

De tego bägge — plötsligt ytterligt generade för hvarandra. Audrey böjde hufvudet djupt ned och önskade, att hon ej hade burit sig så dumt åt — bara sagt »ja» strax. Så hade det ju varit öfver nu...

Ute ifrån det andra rummet hörde de åter Miss Fannys skarpa röst, som grälade på pigorna. Landwade rätade på sig. Med stor värdighet, mycket allvarligt, bugade han sig djupt för flickan och sade lågt, med starkt eftertryck:

— Jag kommer igen.

Hon snyftade.

III.

I can hardly make out how this period has slid away in which I have done little more than ride backwards and forwards between Wimbledon and London...

(*Bref från W. Pitt till Lady Chatham 23 juli 1783.*)

The better part of love as well as of valour is discretion.

(*Bref från W. Pitt till Wilberforce.*)

Juli 1783.

Käre Wilberforce!

Eliot, Arden och jag ämna vara hos dig, innan aftonklockan ringer, och vänta oss en tidig kvällsvard med gröna ärter och smultron.

Din vän
W. Pitt.

Solen stod emellertid redan ganska lågt på himlen, då de tre unga männen, svetta och varma efter den långa ridturen, långsamt styrde sina hästar öfver en af de smala slingrande vägarna

genom Wimbledon Common på väg till William Wilberforces villa i Wimbledon by, en god timmes väg utanför London. Främst red William Pitt med rock och väst uppknäppta, så att den tunna battistskjortan — också halföppen — pöste ut öfver bröstet. Han fläktade sig med hatten och sjöng högt med sin klara röst, ehuru fullkomligt falskt:

Nunc est bibendum, nunc pede libero
Pulsanda tellus . . .

Bakom honom deklamerade Pepper Arden parodiskt högtidligt:

Laudabunt alii claram Rhodon aut Mytilenen . . .

Horatii Ode blef plötsligt sittande i halsen på honom. Han rätade sig upp i sadeln och höll in hästen vid den smala vägkanten. Kamraterna gjorde likaledes halt och de sänkte alla sina trekantiga hattar.

Mellan de stora ekarna framför det öppna sommarlusthuset på kullen kom ett litet sällskap ungdom. Det var den unge Jarl Spencer och hans hustru, grefvinnan Lavinia, klädd i djup sorgdräkt, hertiginnan af Devonshire, också i svart, och hennes syster Lady Duncannon. Mellan Lady Spencer och hertiginnan gick Audrey Herbert i en skär klädning och med sin rosenröda hatt hängande öfver den bara armen. Hon såg upp på

de tre ryttarna under träden och till svar på Pitts ståtligt allvarliga hälsning sänkte hon djupt sitt obetäckta hufvud.

Arden kunde knappt vänta, tills de voro utom hörhåll — han vände sig i en högljudd hviskning till Eliot:

— Hvem var det?... Jag menar förstås inte hertiginnan.

— Fråga Pitt, sade Eliot. Jag kände ingen annan än hertiginnan och Lady Duncannon.

Men Pitt hörde dem icke. Han höll ännu stilla vid vägkanten och med hatten i hand såg han efter de främmande, som sakta samtalande med hvarandra mer och mer aflägsnade sig. Det började redan skymma rätt starkt och de gamla knotiga ekstammarna kastade längre och längre skuggor öfver gräset. Mot söder såg man Surreys låga kullar blåna ned mot floden, och högt uppe, liksom djupt inne i den stilla luften, skymtades de tunna, mer och mer tydliga konturerna af den ljusa julimånen.

Fröken Herbert hade saktat sin gång och var ett par steg efter de öfriga. Öfver hennes bara skuldra, skuggad af det mörka håret, mötte William Pitt ännu en gång hennes dröjande, liksom undrande blick.

— Nå, *la belle au chapeau rose?* bröt Arden åter tystnaden — otåligt. Kände du henne, Pitt?

Men Pitt tycktes inte höra. Han böjde sig

ned och klappade hästen på halsen med flata handen, innan han plötsligt lät honom falla i traf.

— Om ni icke skynda er, mina herrar, ropade han öfver skuldran till de andra, få vi sannerligen inga gröna ärter i kväll...

William Wilberforce stod i sommarnegligé i ett fönster i ofvanvåningen och ropade genom händerna ned till dem, att de fingo raska på en smula. Kvällsmaten var färdig för länge sedan och det fanns också kräftor...

Under måltiden blef Pitt muntert utfrågad angående alla detaljer från sin brors, Lord Chathams bröllop, som firats ett par dagar förut. Det talades också mycket om fisket på floden; om hettan i London, där Eliot — i en ton, som om denna omständighet vore en personlig förnärmelse mot honom — påstod att man nu kväfdes i damm och smuts; om Charles Fox och prinsens af Wales apanage samt om att »Huset» i går hade suttit ända till fyra på morgonen...

— Men jag gick min väg klockan elfva, sade Pitt. Ingen som i går på oppositionens främsta bänk sett den unge politikern, stel som en pinne, hvass som dödens lie, omedgörlig som ödet, konfrontera »den onaturliga alliancen» mellan Fox och North, skulle igenkänt honom, där han nu, med händerna i västfickorna, gungande på stolen, självsvåldigt lutade sig tillbaka från bordet.

— Det hade varit annat, om du, som Hans

Majestät och vi alla ville, vid det här laget hade suttit som premierminister. Då hade du minsann fått hålla ut till sista man...

»*On reviendra*», sade Pitt torrt. I sättet, hvarpå han i detsamma höjde hufvudet på den långa halsen och drog upp de rörliga ögonbrynen, låg något som plötsligt påminde om hans hållning i »Huset».

— Hör på, Wilberforce — unge Arden letade makligt med bägge armbågarna på bordet efter de största smultronen — hvad är det för en himmelskt härlig varelse ni ha härute, som spatserar i skogen med Spencers från Wimbledon Park... Mörk... Pitt känner henne — han tittade retsamt bortåt vännen — men han ville inte säga hvem hon är...

Pitt sträckte ut sina långa ben under bordet och sköt undan tallriken. Trots den mycket tydliga uppmaningen gjorde han alldeles icke min af att säga ett ord.

— Se bara, hur han kan tiga! Värre än när han var skattkammarkansler och alltid satt och molteg under oppositionens tjut... Hvem är hon, Wilberforce?

— Tillsammans med Spencers?... Det är väl fröken Herbert, du menar — Audrey Herbert, Lord Pembrokes dotter. Hon är där på besök ihop med hertiginnan...

— Den stackars tösen, utbrast Eliot medlidsamt.

— Hvarför det? vände sig Pitt plötsligt emot honom.

— Å för... Man kan då verkligen knappt tänka sig en mera obehaglig ställning än hennes. Hon är ju hvarken det ena eller det andra...

— Hon är i alla fall mycket beundrad, afbröt Wilberforce. Folk säger till och med, att en Mycket Hög Person — han nickade betecknande för hvart ord — i vintras rätt flitigt lade ut sina garn för henne...

— *Tant pis pour elle!* mumlade Eliot hånfullt.

— Å, hon aktar sig nog. Hon har sett en räfsax förr! Den galne Thomas Clinton gjorde sig ju också, som hvar man vet, till narr för hennes skull...

— Ska vi sitta här längre? frågade Pitt litet tvärt och reste sig upp. Han gick bort till fönstret, öppnade det och blef stående med ansiktet vändt ifrån de andra och ena foten i trädgården utanför.

— Se månen! pekade Eliot inifrån rummet. Nu är den riktigt framme...

Pitt stod och såg ut. Träden i trädgården tecknade sig mörka mot den klara grönblå aftonhimlen, öfver hvilken den ljusa månen nu höjde sig. Allting var så stilla: icke ett ljud hördes från de kringliggande villorna och den lilla byn

bakom dem. Långt i fjärran skymtades otydligt Londons många höga torn och spiror.

— Sjung litet, Wilberforce, bad Eliot sentimentalt. De hade alla tegat under några minuter. Guitarren hängde på en spik i den kalkade fönsternischen. Wilberforce sade hvarken ja eller nej, han tog bara ned den och gaf sig sakta gnolande till att knäppa på strängarna. Orden kommo långsamt, vällde fram liksom af sig själfva, de enkla konstlösa orden till en gammal nordengelsk sång från hans hemtrakt.

Arden satt i halfmörkret vid den hvita duken och njöt tankspridt af de sista smultronen i skålen. Vid den andra ändan af bordet stod Eliot och hällde vin i glasen, hvars slipade kanter glimtade till i månskenet.

Sången dog bort. Strängarna dallrade ännu sakta under Wilberforces fingrar.

— Så stilla här är, sade Arden — han kom också fram i ljuset från fönstret. Tusen mil minst från London och Westminster och allt bråket och käbblet... Man längtar...

— Skäms du då inte, Pepper! Längta efter något i mitt hus!... ropade Wilberforce forceradt skämtsamt med ett tydligt försök att afskaka sig sin egen stämning. Är icke dina vänners sällskap dig nog?

— Inte alltid... Lägg handen på hjärtat och svara för er själfva... Nej, om ni äro ärliga,

hålla ni nog med mig, gossar — till och med »den obefläckade unge ministern»...

Pitt, som hittills icke sagt ett ord, bara stått med nacken mot fönsterposten och halfdrömt, drog hastigt foten åt sig, sprang upp och vände sig mot vännen Arden — plötsligt alldeles rasande:

— Jag tål inte det gamla dumma skämtet från oppositionsklubbarna, hör du! Så sant jag lefver, om jag tål det längre. Hvad veta ni om mig — han stod rak med tummarna i västen och såg utmanande från den ene till den andre. — Hvad veta ni om mig, får jag fråga, annat än att jag kan tiga?

Detta häftiga utbrott kom så oväntadt, med sådan ytterlig brist på hans vanliga behärskning, att de alla, först och främst Arden, kände sig alldeles handfallna. Men innan de kommit sig för att svara något, hade Pitt, som själf var den förste att se det komiska i sin egen häftighet och som alltid värre än döden fruktade löjet, åter hastigt vändt sig ifrån dem och gick nu — utan att värdigas vänta på svar — otåligt med stora steg mot dörren.

— Nu har jag då aldrig... utbrast Arden. Han såg vädjande från den ene till den andre. Nu har jag känt Billy i så många herrans år och aldrig... Är han kär, eller hvad är det åt honom?

— Prat, sade Eliot skarpt. Han hade blifvit

lika så häpen och förskräckt som Arden och just därför fann han nu för godt att bli grof emot honom.

— Du borde väl veta, började nu också Wilberforce att gräla — att om någon är ömtålig, så är det Pitt. Och het. Just för det, att han, som han själf sade, »kan tiga», tar han sig allting dubbelt nära...

— Förbanna mig, om jag någonsin så mycket som skall häntyda till, att det finns en kjol här i landet...

— Det var inte d e t, svarade Wilberforce tillrättavisande. Tala med honom om flickor, hur mycket du vill, men...

— Men hur kunde det falla dig in, afbröt honom Eliot hetsigt, också vänd mot Arden — hur kunde det falla dig in att komma med det där dumma öknamnet! Gentemot oss och alla andra ser han förstås alltid ut, som om han toge klubbarna och deras skämt de haut en bas, men Gud vet, hvad han gör i verkligheten...

— Seså, nu kan det, fan ta mig, vara nog! ropade Arden argt. Hade det inte varit Billy, hade ni bägge två hållit med mig och bedt honom dra åt helvete med sina fasoner.

— Men nu v a r det »Billy» — skrattade Wilberforce godmodigt, plötsligt försonad. Kan du inte begripa, att det gör hela skillnaden?...

IV.

People thought, Mr. Pitt did not care about women and knew nothing about them, but they were much mistaken...
Mem. of Lady Hester Stanhope.

Det säger jag dig, George, sade hertiginnan af Devonshire på hemvägen till sin bror, Jarl Spencer — hade jag haft en pistol hade jag skjutit honom...

— Och så säger hon, skrek systern, Lady Duncannon, gapskrattande, att hon inte kunde göra hvad som helst för Charles Fox!... Har ni hört, Audrey — hon tog fatt i flickans arm — att Georgiana säger, att hon kunde skjuta William Pitt...

Audrey smålog litet tvunget. Hon hade efter det flyktiga mötet med de tre ryttarna blifvit mycket tystare än förut och liksom tankspridd.

Medan de andras samtal, som hittills varit stillsamt hvardagligt, nu plötsligt öfvergick till att uteslutande vända sig omkring dagens all-

varligaste frågor — hertiginnan af Devonshire, Fox' entusiastiska väninna, var den mest politiskt intresserade dam i England — om freden i Amerika, om oppositionens seger och om hvad Lord North hade sagt till Charles Fox, saktade Audrey efter hand sina steg, så att hon kom till att gå långt bakefter sina vänner. Alltemellanåt böjde hon sig ned efter blommorna vid vägkanten eller stannade helt och hållet för att — betänksamt pröfvande, med hufvudet på sned — arrangera färgerna i sin bukett.

... Så blek han hade sett ut... Antingen hon ville det eller ej sysslade hennes tankar ännu alltjämt med mötet med Pitt och hans vänner. Så rent af öfveransträngd... Nå, det var väl heller inte så underligt: af naturen var han ju långt ifrån stark... Hon mindes, hur ängsliga de alltid varit för honom i Lyme, och hon visste ju, hur han i vinter i Parlamentet ofta så godt som ensam måst ställa sig i breschen mot den dubbla oppositionens rasande angrepp. Å, hon kunde minsann — när det bara gällde dem hon intresserade sig för — följa lika bra med politik som någonsin Georgiana, och hon hade sannerligen, fastän hon inte talade om det, haft sin del af denna vinters politiska spänning. För det att hon kände Pitt... För det att hon visste — ibland undrade hon, om n å g o n visste det bättre

än hon — hur äregirig, hur förtvifladt äregirig och maktlysten han var...

De hade känt hvarandra länge — Audrey Herbert och unge Pitt — nästan ända sedan de bägge voro barn. Bekantskapen började för åtta eller nio år sedan vid badorten Lyme, dit George Herbert och hans syster blifvit skickade efter skarlakansfebern för att bada hafsbad och »taga sig». I huset midtemot deras bostad, blott medelst en smal trädgård skildt därifrån, bodde Lord Chathams bägge äldsta söner under uppsikt af sin informator. När Lady Chatham, som följt sina pojkar till Lyme, skulle resa hem igen, mötte Audrey för första gången dem alla, då de gingo igenom trädgården. Och hon hörde Lady Chatham fråga, hvem den unga flickan, som alltid gick med Lord Herbert, var...

Unge William Pitt — en lång och smal pojke på den tiden så väl som nu — blef röd och vände bort hufvudet. Audrey förstod, att han redan kände till hennes historia och generade sig för att besvara sin mors fråga, för det att han inte visste, om han tordes kalla henne — Audrey — George Herberts »syster» eller ej. Det var hennes första minne af honom. Ett minne, som, när hon kom att dröja därvid, alltid gjorde lite ondt.

Senare, då de hunnit blifva riktigt bekanta, voro bägge bröderna Pitt mycket vänliga mot

George, hvilken ännu betraktades som konvalescent, och småningom hade äfven Audrey efter mycken blyghet å bägge sidor kommit till att känna sig förtrolig med dem. Lord Pitt, som den äldste kallades, brydde hon sig aldrig stort om — märkvärdigt nog, tyckte hon själf sedan, ty han var ju alltid mycket vackrare, artigare och elegantare än brodern.

William Pitt var då ungefär femton eller sexton år — precis jämnårig med Lord Herbert — lång och spenslig, smal som en synål, blyg och skygg för det mesta, men ibland mera liflig, uppspelt, kvick, munter och vältalig än hon någonsin sett någon annan människa vara. Hon var litet rädd för honom: all den glans, som då hvilade öfver hans fars namn, hvilket ju äfven var hans, skrämde henne och kom henne att djupt känna sin egen underlägsenhet och prekära ställning. Men de voro dagligen tillsammans och blefvo efter hand riktigt goda vänner. Han var ytterst öfverlägsen — umgicks helst med vuxna personer, talade om politik och högre matematik med sin lärare, herr Wilson, citerade gärna Livius och Thukydides... Men när de spelade kort och han nedlät sig att vara med, var han vild och vågsam som ingen af de andra, skrattade högt, när han vann, och blef så het, när han förlorade, att han en gång rent af kastade korten i hufvudet på Audrey, som han beskyllde för

att göra orätt. Det var den enda gången hon sett honom förgå sig, men hon glömde det aldrig: vecket i hans panna, de eldgnistrande ögonen, håret, som flöt ned öfver axlarna, då han sprang upp från stolen och kastade kortleken... Hon blef så rädd, att hon brast i gråt och de hade all möjlig möda att trösta henne. Han gick och tjurade i flera dagar, var iskallt höflig mot både henne och George, som strax tagit systerns parti, tills hon ändtligen tog mod till sig och ödmjukt förklarade, att hon icke hade gjort orätt: hon hade bara inte förstått spelets regler. Då tog han strax reson och bad henne högtidligt om ursäkt, kysste ståtligt som en hel kavaljer hennes lilla hand och frågade, om han icke, till tecken på, att hon förlät honom, finge förära henne en liten silfverring, som han köpt af en fiskare nere vid hamnen. Den var märkvärdig för det, att den legat inuti buken på en fisk, och han hade egentligen ämnat den åt sin äldsta syster, Lady Hester, men om Miss Herbert ville ha den... Ännu i denna dag hade hon den mystiska tingesten i sina gömmor, men bar den aldrig.

De spelade teater i en grotta mellan klipporna nere vid stranden, och Lord Pitt, som var så vacker och ståtlig, var alltid själfskrifven älskare, medan Audrey, truppens enda primadonna, hjältemodigt iklädde sig de mest anspråks-

fulla älskarinneroller. Hon var både Rosalind och Imogen och Julia — William, som nästan enväldigt bestämde repertoaren, ville alltid blott spela Shakespeare. Å — hur många gånger han med onödigt pedanteri hade rättat hennes uttal och instruerat henne, hur hon till hans behag skulle säga de ståtliga och ljufliga repliker, hvilka i så hög grad tilltalade dem bägge! Hon mindes hans röst, redan — ehuru han ännu icke helt och hållet passerat målbrottsperioden — så klar och böjlig och djup, så ädelt skolad.

Sedan återsåg hon icke William Pitt förrän han flera år efteråt som nyutnämnd parlamentsmedlem för Appleby kom till London och tog sitt säte i Underhuset. Då hade hon fram på våren råkat honom på en större baltillställning, dit han följt sin syster, Lady Harriot, och de hade växlat några ord med hvarandra inne i balsalen, medan George Herbert dansade med Lady Harriot.

Om han ännu mindes henne? hade hon litet förläget frågat.

— Fullkomligt. Han hade strax känt igen fröken Herbert. Det var bra friskt och vackert i Lyme...

Och de hade talat om gemensamma barndomsminnen och den korta sommaren de tillbragt tillsammans. I början litet tvunget — hon kunde strax märka, att han inte hade synnerlig

vana att umgås med unga damer — men därefter mer och mer upprymdt och naturligt. Till slut hade han helt skälmaktigt frågat henne, om hon ännu med lika mycken respekt gömde den mystiska ringen, som legat i fiskens mage?... Ja, det gjorde hon visst. Hon trodde, att det var en talisman, och hoppades, att den skulle bringa henne lycka. Ville han icke ha den tillbaka, nu då han skulle tala i Underhuset?... Sådant tokeri hade hon inte skämts för att stå och prata med honom. Då.

Sedan hade hon träffat honom oftare — de umgingos ju i London i precis samma societet, där alla människor, tillhörande vissa släkter, sedan generationer tillbaka, kände eller kände till hvarandra. Lord Pitt — nu efter faderns död Lord Chatham — träffade hon ännu oftare, och hur det var, kommo de båda nästan alltid att tala om hans bror William.

Utan att vilja vidgå det — ty Audrey hade tidigt lärt att icke bära sitt hjärta på en presenterbricka — följde hon under hela denna tid med det mest intensiva intresse hans framgång i parlamentet. Ända från det han tillsammans med Fox deltog i den våldsamma oppositionen mot Lord Norths ministär, som efter amerikanernas definitiva seger ändtligen föll, tills kungen genom Lord Rockingham erbjöd honom — så ung han var — plats i den nya regeringen. Och hur hade

hon icke — ty hon var passioneradt ärelysten på sin ungdomlige hjältes vägnar — retat sig öfver att han så högdraget nekade: »blott såsom kabinettsminister kunde han tänka sig att tjäna Hans Majestät»... Först när han fick sin fordran uppfylld och verkligen ett par månader efteråt af Lord Shelburne blef utnämnd till skattkammarkansler hade hon tröstat sig. Och nu... Ingen i landet kunde med mera lefvande intresse ha följt den stormiga kamp Lord Shelburnes kabinett hela våren fört mot den för hvar dag starkare och starkare oppositionens bägge flyglar. Ty under hela denna tid hade det ju varit William Pitt, den tjugutreårige skattkammarkanslern, hvilken alltid stått främst i främsta ledet; åt honom hade äfven regeringen anförtrott partiets ledning i Underhuset, sålunda, att det alltid i första hand tillfallit honom att möta och kullkasta motståndarnas angrepp. Tidigare än någon annan hade han fått det politiska elddopet; såsom sin fars son hade han nästan redan som pojke af Chathams gamla parti blifvit sköldburen och hyllad. Och hvar gång han i S:t Stephen's, otåligt medveten om sin egen styrka, mätte sina unga krafter med den gamla falangens mest berömda talare: Fox, Sheridan och Burke, genljöd London af hans bedrifter. Var det vid sådana tillfällen underligt, att fröken Audrey Herbert, som alltid teg, när han nämndes, med varma kinder och

klappande hjärta mindes alla de gånger hans blick vid inträdet i ett rum först och främst sökt henne?...

Inte för det, att hon gjorde sig några illusioner eller på något vis satte sin framtid i förbindelse med hans — därtill kände hon redan sin värld alltför väl. Men när hon — som ofta skedde — hörde det skämtas öfver hans köld gentemot kvinnor, kunde det ibland hända, att hon nästan omedvetet kom till att småle för sig själf.

Tidigt på försommaren, strax innan hon lämnade London, hade hon en gång träffat honom hos gamla Fanny Pelham, som han sökte i ett ärende från sin mor — angående ett gammalt bref från Lord Chatham, trodde hon, hvilket antogs vara i fröken Pelhams ägo. Medan Miss Fanny nervöst hastigt gick igenom en del af sin fars gamla papper inne i schatullet, hade Audrey Herbert blifvit ombedd att hålla »unge Pitt» sällskap... »Att tänka sig, att han varit minister! (detta var alltid en källa till undran för Henry Pelhams dotter) — och inte äldre än din bror George, den latmasken... Jaha, precis lika gammal... Jag minns, att Lady Hester gick med honom vintern 59 den gången, då vi hade krig med Frankrike... Han lär vara en allvarlig person och bryr sig nog inte om ert vanliga slidder-sladder, men du kan tala med honom

om min salig pappa, som sannerligen också på sin tid hade ett ord med i laget här i England»...

Men inte var det om Henry Pelham Audrey talade med Pitt under den halftimme Miss Fanny lät dem vara allena i den stora salongen utanför sitt kabinett. De talade nog, men inte var det mycket de sade och inte var det djupsinnigt heller. Hon mindes bara, att det regnade och att solen sken klart på samma gång och att de stodo tillsammans vid fönstret och tyckte, att det var så underbart... Till slut öppnade han fönstret och de sträckte ut händerna och roade sig som ett par barn med att fånga de ljumma vattendropparna. Hon mindes den doft af vår och nytt, friskt grönt, som slog upp emot dem från trädgården — de våta nästan ituregnade körsbärsblommorna på spaliern... Hvar gång hon senare efter sommarregn hade känt en liknande fuktig doft, mindes hon alltid ovillkorligt denna eftermiddag i Kensington — och honom.

Och nu i afton hade hon velat ge inte så litet för att få veta, om h a n mindes.

V.

I augusti efter att ha följt Mylady till Tunbridge Wells — hon kunde ej ett enda år undvara vattnet, skvallret och Ye Pantiles — reste Lord Pembroke med sin dotter på ett kort besök till stamslottet Wilton House i Wiltshire.

Ehuru Audrey för ett par månader sedan så envist motsatte sig att lämna London, var hon nu uppriktigt glad öfver att komma därifrån. Värmen hade under de sista veckorna varit nästan outhärdlig, och hon kände sig ofta trött och nervös. På Wilton House, som hon numera under senare åren sällan såg, trifdes hon alltid. Det var hennes egentliga barndomshem, hennes släkts hus. Som de flesta af sin generation och sitt umgänge hade hon systematiskt blifvit lärd att intressera sig för kuriosa och »*vertù*» och det roade och förströdde henne att på egen hand — utan att generas af Lady Pembrokes närvaro och kontroll — få ströfva omkring i det gamla minnesrika huset. Hela timmar kunde hon ofta

tillbringa i »Stora Rummet», fylldt med gamla böcker och möbler, taflor och porträtter. Här fann hon äfven, öfverallt kringspridda, alla de många små dyrbara och intima minnen, som släktens längesedan döda män och kvinnor efterlämnat och följande generationer pietetsfullt gömt och samlat. Här hängde ännu på väggen de gyllne sporrar, som enligt sägnen tillhört Sir William Herbert ap Thomas, hvilken Henrik V med egen hand slagit till riddare på slagfältet vid Azincourt, och på bordet vid kaminen låg ännu den nötta bönbok med illuminerade bokstäfver, som en gång varit begagnad af Lady Anne Parr, syster till Henrik VIII:s sista gemål, och hustru till William, 1:e Jarl af Pembroke. Förstod man sig på mekanismen och kunde lyfta upp ebenholzskifvan på samma bord, såg man där det briljantinfattade miniatyrporträtt, som drottning Elisabeth skänkt William, den 3:e Jarlen, bredvid den mäktiga guldkedja, hon en gång med egen hand hängt kring halsen på hans broder Philip Herbert. Och på hyllan i panelningen ofvanför förvarades omsorgsfullt i ett ciseleradt silfverskrin ett handskrifvet exemplar af det på Wilton House diktade »*Arcadia*» samt tre aldrig tryckta sonetter, som Sir Philip Sidney skrifvit till sin syster Mary Lady Pembroke. När Audrey tillfälligtvis gick förbi, hände det ofta, att hon liksom smekande lät handen

glida öfver det skrinet, och till och med hennes far, som sannerligen inte mycket sysselsatte sig med sina anor, var stolt öfver att denna kvinna »Sidneys syster, Pembrokes moder», tillhörde hans släkt.

Men icke blott under Tudorerna utan också under Stuartarna hade Herbertarna spelat en roll, och i ett hörn af salen vid sidan af van Dycks studie till porträttet af Lady Mary Villiers, dotter till den namnkunnige Buckingham och hustru åt en Pembroke, hängde den ungdomsbild af Carl II, som kungen själf förärat sin »svägerska», Henriette de Quérouailles, då denna gifte sig med den 7:e Jarlen. Audrey tyckte alltid, att detta porträtt slående liknade kungens ättling, Charles Fox, som hon på sista tiden så ofta träffat i Devonshire House.

De berömda marmorstatyerna på slottsgården, i vestibulen och i Holbeins »Hvalf» brydde sig Audrey däremot icke stort om — de styfva, hvita guda- eller gudinneansiktena förekommo henne blott sofvande och döda — hade ingenting att säga henne om lifvet. Då föredrog hon »naturen» — det ville i detta fall säga den öfvervuxna parken (den nuvarande jarlen spelade för mycket farao för att kunna hålla sin park i ordning) med de toppiga hagtornsbuskarna och den uråldriga eken, i hvilken under republiken, då Cromwells soldater haft kvarter i Wilton

House, en dotter af Pembrokes hus gömt sin sårade älskare och hvar natt med egna händer burit mat till honom från de psalmsjungande järnsidornas bord...

Sådana romantiska historier kunde hon gå och tänka på länge, medan sommarsolen silade sig genom grenarna och bildade mönster på skogsstigen, på hvilken gula blad redan började falla. Och när hennes tankar, som voro lättare än de mest sväfvande drömmar, dansat ringdans kring hvart föremål, som råkade möta hennes öga, irrade de på konstiga vägar dock alltid tillbaka till London, till Kensington och fröken Fanny Pelhams stora förmak... Oftast brukade hon tänka på den där regniga vårförmiddagen vid fönstret och den som då hållit henne sällskap. Men... men... Hon gjorde sig sannerligen inga illusioner. Att han med hela sin karrier framför sig, fattigare än hennes fars hofmästare och mer ärelysten än Cæsar, någonsin skulle kunna tänka på en namnlös och beroende flicka i hennes skefva ställning, det visste hon nog vara en absolut omöjlighet. Så tokig var hon ändå inte, att hon gick och inbillade sig slikt! Och hon medgaf frimodigt för sig själf, att när Sir Philip Landwade så ädelmodigt velat glömma det alla andra mindes, hon sannerligen varit oförlåtligt lättsinnig, som inte genast med uppräckta händer tagit emot den chance han bjöd henne. Nå, hon hade i

det ögonblicket icke kunnat hjälpa det och — han kom kanske igen. I annat fall kom kanske någon annan...

Lord Pembroke hade inte blifvit öfver sig förtjust, då hans dotter — som hon själf fegt förmildrande uttryckte sig — hade »begärt betänketid» af Sir Philip Landwade. Han sade rent ut, och hans fru höll för en gångs skull uppriktigt med honom, att Audrey vore ett litet fä, som läte en sådan fågel behålla sin frihet. Och när Sir Philip icke mera visade sig eller längre syntes angelägen att söka hennes sällskap, var flickan själf ej långt ifrån att tycka detsamma. Hon tänkte nu mycket oftare på honom än förut — inte precis med längtan, hon visste nog, hvem hon längtade efter — men... Det harmade henne, att han kunnat taga hennes afslag så lätt, och att han alldeles icke gjorde min af att komma igen. I djupet af sitt hjärta hade hon trott, att han vore mera kär och icke fullt så stolt.

En vacker lördag, som Audrey ända från morgonstunden tillbragt så godt som allena och som Lord Pembroke oafkortad ägnat åt sina giktsmärtor och åt *James' Powder* samt alltså rakt inte varit visibel, fick hon helt oväntadt besök af sin broder. Lord Herbert hade annars tillbragt de sista veckorna hos sin moder i Tunbridge och visade föga smak för den idylliska ensamheten på Wilton House.

Det var bortemot kvällningen, solen stod lågt och Audrey kom just hem från ängen med ett helt fång prästkragar i sitt korta blå förkläde. Hon var barhalsad och hade ingen hatt. När hon kom in på gården, såg hon två herrar hålla framför de bägge svarta marmorstatyerna, hvilka prydde hvar sin sida af den stora porten. Hon tvärstannade och neg.

— Där är Audrey, sade George Herbert. Han nickade till systern.

Hans följeslagare sade ingenting. Han böjde sig fram i sadeln och förde hatten i en stor båge djupt nedåt sidan, då han hälsade. Audrey såg upp till honom. Därpå sänkte hon ögonen, och hennes ansikte öfver de hvita blommorna i hennes famn var nu skärt rödt. Hon hade känt igen Sir Philip Landwade.

— Hur kan det vara, att ni båda tänkte er hit? frågade Audrey, då hon senare på aftonen bjöd dem kvällsvard inne i tornhallen. Lord Pembroke hade tagit emot herrarna inne i sitt rum, men var ej i stånd att gå nedför trappan med sin svullna fot. Audrey hade hittills blott flyktigt och formellt hälsat på gästen.

— För att leta efter »Björn», svarade George Herbert. Han har försvunnit för mig, och så sade Landwade — som förresten i hög grad brukade skämma bort djuret i Tunbridge — att han trodde han sprungit till dig. Han snusar ju all-

tid upp hvar du finns... Så slogo vi vad, förstås, och då Sir Philip ändå nödvändigt skulle till Salisbury...

— Han är också här, sade Audrey, och hela hennes ansikte lyste af skälmaktig triumf. Han ligger därute hos Mac och Sötnos. — Hon reste sig upp och öppnade dörren: »Björn!» lockade hon.

En stor, gul hund rusade med ett långt språng in öfver stentröskeln... Hon böjde sig bakåt, skrattande, i det hon med bägge händer flyttade hans tassar från sina skuldror.

— Se... hon vände småleende ansiktet mot de bägge unga männen, som sprungo upp från sina stolar. Ljuset från den öppna spiselhärden föll öfver henne, medan bakom henne den hvälfda dörren öppnade sig mot en mörknande blå himmel.

— Jag ser... mumlade Sir Philip sakta.

— Det var då också tusan... utbrast George Herbert — att han verkligen skulle vara här!... In eller ut med besten, Audrey — här blir ett förbannadt drag...

Sir Philip låste dörren. Han blef stående och såg från sin höjd ned i Audreys ansikte. Hon mötte småleende, triumferande hans blick.

— Sådant gläder er? sade han nästan förebrående, kyligare än han förut talat till henne.

— Ja... svarade hon. Hon släppte Björn och sparkade till honom med foten. En hund...

— Tror du, att det finns mera pastej? frågade George Herbert borta från bordet med munnen full af mat.

— En hel massa! sade Audrey muntert. Hon kände sig i afton spänstigare, i bättre humör, gladare än hon gjort på länge. Och sedan skall vi ha kaffe...

Efter kvällsmaten föreslog Lord Herbert sin gäst ett parti écarté, men han ville inte spela. Att de skulle gå ned i hundgården och se till valparna... Det ville han heller inte. Så satte George Herbert sin hatt på hufvudet och gick ensam.

— Det är kyligt ute i kväll, sade han in genom dörren. Och se, så många stjärnor det är på himlen. — Det börjar bli höst...

De hörde hans steg, när han gick nedför stentrappan.

— Ja, sade Audrey — hon låste själf dörren, som brodern lämnat efter sig på glänt. Det är riktigt kallt.

Hon gick icke fram till elden, där Landwade satt, utan blef stående vid det smårutiga fönstret och ritade tankspridt med lillfingersnageln i den lätta imman på glaset. Sedan George gått, hade det blifvit mycket tyst i rummet —

de hörde hunden gäspa, och det hårda tickandet af slaguret i vrån.

Det var nästan helt skumt borta i den breda djupa fönsternischen, där Audrey stod. Sir Philip reste sig långsamt från sin plats vid elden och kom fram till henne. Han ställde sig där lång och rak och väldig med sina breda axlar och hufvudet lutadt bakåt mot den kalkade väggen.

Ingen af dem kom sig för att återknyta samtalet, hvilket så länge unge Herbert var inne gått ganska obehindradt. Men nu var Audrey icke längre så säker på sig själf. Outtalade ord och knappt kufvade tankar gjorde tystnaden omkring dem så underligt kvaf och tung, liksom förrädisk.

Plötsligt såg Sir Philip upp:

— Ser ni, att jag kom igen, sade han lågt.

Hon svarade inte. Stod tyst och vek på sin förklädessnibb, kände hur hjärtat bultade och försökte af all makt att stålsätta sig emot det som komma skulle. Hela aftonen, ända sedan hon först såg honom igen, hade hon ju så bestämdt vetat, hvad hon skulle svara.

— Jag kunde inte låta bli, mumlade han hest, fullkomligt obehärskadt — han lutade sig ned öfver henne med händerna tungt hvilande mot bägge hennes skuldror.

Hon såg upp — halft rädd, halft bönligt — gaf efter.

— Och nu vill du?... Han drog henne intill sig.

Hon låg alldeles stilla med slutna ögon emot hans bröst — visste plötsligt icke längre, hvad hon ville, bara att hon önskade slippa att svara. Förra gången, då han högtidligt och konventionellt framställde sitt frieri, hade hon haft mod att säga nej, nu — då han tog henne — kände hon sig fullständigt viljelös gentemot styrkan af hans kärlek. I stället för svar smålog hon blott skyggt upp emot honom — genombäfvad af en plötslig och gåtfull lycka.

— Jag vill, sade hon sakta.

VI.

... To Fontainebleau... Mr Pitt was often rallied by the Queen.

Life of Wilberforce.
(Oct. 1783.)

Il y eut quelque mécontentement sur les marques d'intérêts données par la reine aux seigneurs anglais...

Mém. de M:me Campan.
(Fontainebleau Oct. 1783.)

Mot slutet af september reste Jarlen af Pembroke med fröken Herbert till Paris. Fadern önskade nämligen, att hon nu — innan hon genom sitt giftermål snart skulle komma att intaga en annan och förnämligare plats inom Londonsocieteten — skulle presenteras för drottningen af Frankrike och sålunda blifva delaktig af den enda officiella och mondäna utmärkelse han hittills ägde i sin makt att förskaffa henne. Dessutom ville han äfven — trots år, världslighet och utsväfningar var han på bottnen af sin själ ännu alltjämt nästan barnsligt känslig — göra sig själf den vemodiga glädjen att visa Audrey

hennes födelsestad, skådeplatsen för hennes stackars moders korta lycka, samt unna sig själf den bittert sentimentala tillfredsställelsen att fälla ett par ångrande tårar vid den öfvergifna Kittys graf. För öfrigt var det också meningen att den blifvande Lady Landwade med biträde af sin fostermoders gamla erfarna kammarfru i Paris skulle skaffa sig en del af sin präktiga och ståndsmässiga utstyrsel. Sir Philip hade under tiden begifvit sig till sitt herresäte i Wales, hvilket han var ifrigt sysselsatt med att låta restaurera och delvis ommöblera åt sin unga brud.

Lady Harriot Pitt, som Audrey, innan hon reste, träffat hos några gemensamma bekanta i London, hade berättat, att hennes bror tillika med sina vänner, de unga herrarna Wilberforce och Eliot, redan i början af september hade afrest till Rheims. Lady Harriot, som liksom alla Lord Chathams barn var ytterst högdragen mot främmande, tycktes naturligtvis icke ha någon aning om, att fröken Herbert kände hennes berömde bror eller kunde ha det ringaste intresse af att veta, hvar han fanns. Hon omnämnde blott flyktigt, i förbigående hans afresa — såsom svar på en konventionell förfrågan från Lady Pembroke. Naturligtvis kunde Audrey, sålunda underrättad, ej låta bli att tänka på, att han var i Frankrike samtidigt med henne, men hon vän-

tade ej att träffa honom — önskade det för resten heller inte.

Men då hon och hennes far i midten af oktober besökte Fontainebleau, hvarest hofvet denna månad för jaktens skull residerade, hörde hon af den engelske ambassadören, hertigen af Manchester, att staden nu efter freden vore full af resande engelsmän och att bland andra äfven Chathams unge son tillika med ett par vänner för tillfället uppehölle sig där...

Han hade redan — kanske mest för sitt namns skull, sade Hans Nåd — väckt ett visst uppseende inom den franska societeten, uppmärksammades ofta i sällskapslifvet af Hennes Majestät och hade till och med, efter hvad man berättade, mottagit ett högst celebert giftermålsanbud...

— Från hvem? frågade Lord Pembroke förbluffad.

— Från Monsieur och Madame Necker, svarade Hans Nåd af Manchester skrattande. De ha absolut velat tvinga honom att taga emot deras dotters, fröken Germaines hand...

— Så franskt! utbrast Pembroke litet föraktligt. I sådana saker äro de allt bra konstiga här i landet...

— Ja, på det viset går det alltid till här. Gud nåde den, som försökte att först kyssa flickan, såsom vi göra hemma, innan han hade

föräldrarnas sanktion!... Nej, fröken Audrey, då — blif inte så röd!... Hans Nåd skrattade välvilligt och behagade faderligt knipa henne i kinden.

— Han ville förstås inte?... frågade Pembroke igen. I hans tanke hade det varit en oerhörd mesallians, om en engelsk jarls son verkligen gått in på att gifta sig med dottern till en fransk financier och politiker af obskur härkomst.

— Naturligtvis inte. Rättfram och manlig som han är, pojken, sade han genast utan alla omsvep nej. Man påstår, att han, af fruktan för att synas löjlig, tog frieriet mycket illa upp och efter den betan inte lär ha velat se åt fröken Germaine, hvilken går för att vara ett geni och en virtuos och i det hela spelar en stor roll...

— Kan man inte få se henne? frågade Audrey hastigt.

— Det kan ni säkert, fröken Herbert, men hon är ingenting att se. Och han tillade artigt:

— Fröken Necker kommer helt visst, när det blir bekant, att ni är här, snarare att göra ansträngningar för att få se er.

— Å, Ers Nåd!... mumlade Audrey med passande förtrytelse och blygsamt nedslagna ögon.

Dagen därpå, då förmiddagen upptagits af

presentation för kungen, drottningen, Madame Elisabeth och *Mesdames Tantes*, var fröken Herbert om aftonen tillika med sin far och hertigen af Manchester inbjuden till supé hos grefve Donson i en af slottets paviljonger.

De flesta af gästerna voro engelsmän och kände redan förut hvarandra; samtalet gick lätt och flytande kring det runda bordet, medan tjänarna ljudlöst serverade. Redan före inträdet i matsalen — hvilket efter det fina franska modet skedde på enklaste sätt, utan bordskavaljerer och utan ceremoni — hade fröken Herbert ute i salongen hälsat på Wilberforce, och var alltså tämligen säker på, att äfven Pitt var här. Nu — vid bordet — såg hon honom snedt emot sig, redan fördjupad i ifrigt samtal med grefve de Noailles. Som hans vana var, då han talade med någon, satt han litet bakåtböjd, självsvåldigt lutande sig mot stolsryggen och med ena tummen i västens ärmhål. Öfver hans lysande hvassa ögon voro de täta ögonbrynen lätt sammandragna och det lodräta vecket i den branta pannan trädde skarpt fram, medan han — tydligen en smula ansträngdt — lyssnade till de Noailles' franska svada. Han sade ett par ord, som emellertid genast blefvo afbrutna af ett »*pardon*», och satt nu och balancerade sin sked på det framsträckta pekfingret, medan han åter, höfligt öfverlägset, hörde på fransmannens mot-

skäl. Ända dit där Audrey satt, kunde hon höra fragment af deras samtal: »kungens prerogativ» — »pärernas hus» — »en liberal konstitution» — »politisk och borgerlig frihet» — ämnen, som man beständigt var van att höra talas om i alla kretsar i England, och som nu på 1780-talet med så stor värme och så intensivt intresse börjat debatteras i alla tongifvande franska salonger.

Hon måste åter vända sig om för att höra på sin granne Lord Hugh Seymour, som lifligt realistiskt beskref för henne kungens kronhjortsjakt på morgonen, till hvilken han jämte flera andra af sina härvarande landsmän haft äran vara inbjuden. Hon lyssnade andäktigt, men alltemellanåt stal hon sig till att åter betrakta William Pitt: hans högdraget artiga, nästan öfverlägsna hållning, det förstående, intresserade uttrycket i hans blick, det sällsynt intagande, något stolta leendet kring de fina, alltför fylliga läpparna. Och oaktadt hon hvar dag, sedan hon kom till Paris, längtat att möta honom, kände hon dock — nu, då hon ändtligen såg honom — en viss förtrytsam förvåning, nästan förödmjukelse öfver att detta återseende verkligen så starkt kunde upptaga henne, att hon kunde finna ett så intensivt stort nöje i att blott betrakta honom. Men icke ett ögonblick sökte hon fegt eller hypo-

kritiskt förneka för sig själf halten och omfånget af sitt intresse.

— Du gode Gud, sade hon otåligt till sig själf — Lord Hugh hade nu i sin berättelse kommit ända till den spännande punkten, då Hans Majestät själf i högst egen person med dragen jaktknif gick löst på den döende hjorten. — Du gode Gud! Hvarför skulle jag vara rädd för att se på honom, att lyssna efter hans röst?... Han är i detta ögonblick oändligt mycket mera upptagen af den där kvicke fransmannen än han någonsin varit eller blir af mig... Han ser mig ju icke ens!...

Efter supén kom Hennes Majestät tillsammans med sin väninna, Madame de Polignac, och sin svåger, grefven af Artois. Hon trädde in — som vanligt: *sans cérémonie* — med sin dubbellorgnett för ögonen och den målade elfenbenssolfjädern halft utslagen i den andra handen. Då hon ett ögonblick blef stående strax innanför dörren, sken ljuset från de två höga kandelabrarna på hvar sin sida om henne klart och festligt ned öfver diamantagrafferna i hennes starkt pudrade hår och de många små ädelstenarna, hvilka öfverallt glimtade till i den blekblå brokadklädningens skylika spetsbesättning. Bakom henne stod den långe grefven af Artois, röd och hvit med sina klara stora ögon under de svärtade

brynen, sin leende mun och handen med spetsmanchetten stödd mot värjfästet.

Gästerna hade ögonblickligen alla rest sig upp och bildade nu en stor halfcirkel rundtomkring drottningen, som, rak och spänstig, hälsande till höger och vänster, långsamt gick fram under ljuskronorna.

— Å, herr Pitt... stannade hon på sin rond framför honom med sin lorgnett i handen. Ni får inte göra stackars de Noailles till en sådan farlig demagog som ni själf är...

— Ers Majestät, svarade Pitt och bugade sig djupt för Marie-Antoinette. Hvem var det, som skickade våra demagoger i Amerika krut och pengar?

— Inte jag! sade drottningen och slog skrattande efter honom med sin solfjäder. Fråga La Fayette...

Hennes Majestät behagade spela ett parti tric-trac med herr Pitt. Hon ville höra talas om, hvad han tänkte om freden med de Förenade Staterna; om Charles Fox (»*ce mauvais sujet délicieux et brillant*») och framför allt om Prinsen af Wales... Pitt drog sig ur klämman så godt han kunde: han hade icke lust att berätta drottningen af Frankrike hvad han tänkte hvarken om freden eller prinsen af Wales eller — minst af allt — om Charles Fox.

Öfverallt i salen spelades kort — vid ett bord

höll grefven af Artois bank och vid ett annat Markis de La Fayette, som tillika med flera andra herrar och damer kommit in strax efter drottningen. Den berömda Madame de Boufflers var där också. Hon ville nödvändigt tala om litteratur med Wilberforce och frågade honom ihärdigt efter Horace Walpole, som han rakt inte kände och knappt någonsin hade sett.

Audrey kände sig efterhand tämligen trött af allt detta mummel och sorl af prat och skratt, hvilket som bullret af en evigt glidande ström fyllde hennes öron — dessa i hennes tycke affekterade franska utrop, herrarnas galanteri, damernas skrämmande pretentiösa esprit — allt föreföll henne, som ännu stod utanför allting, så overkligt, nästan teatraliskt. Då hon en stund stått bredvid sin far och sett på spelet vid prinsens spelbord, drog hon sig obemärkt ut ur åskådarekretsen in i den djupa fönsternischen längst borta i den långa salen. Där satte hon sig på en väggfast bänk under fönsterkarmen — alla rummets stolar voro nu upptagna vid spelborden — och i det hon förde näsduken upp till munnen, gäspade hon hjärtligt okonstladt och långdraget.

— Men fröken Herbert!... hörde hon William Pitts upprymda, gäckande stämma. Han var i godt humör, litet uppblåst öfver drott-

ningens påfallande uppmärksamhet. Är det ett uppförande, när man är ute och roar sig!

Hon skrattade litet nervöst — han hade inte sett åt henne hela kvällen. Inte för det, att hon hade någon rätt att vänta sig det, förstås...

— Jag var så tidigt uppe i morse, sade hon ursäktande.

— Inte tidigare än jag, det är jag säker på. Jag jagade med Hans Majestät från klockan sex.

— Låt mig slippa höra talas mera om den jakten! ropade Audrey skrattande, plötsligt alldeles naturligt. Lord Hugh har inte talat om annat under hela kvällsvarden...

— Var det bara det han talade med er om? frågade Pitt hastigt, liksom misstänksamt. Hon hade icke trott, att han ens gifvit akt på henne och blef helt öfverraskad öfver tonen i hans röst. Från sidan, mellan ögonhåren, med denna skygga och frågande blick, som han alltid fann så märkvärdigt intagande, tittade hon upp till honom.

— Jag trodde inte, att ni såg oss, sade hon okonstladt.

— Då trodde ni fel, svarade han bara kort.

Hon satt litet framåtböjd med bägge händerna stödda mot bänkens sits. Fötterna i spetsiga broderade sidenskor med onaturligt höga klackar stucko korslagda fram under den vida

kjolens yfviga spetsvolanger. Nu såg hon upp på honom med hakan i vädret.

— Är Mademoiselle Necker inte här? frågade hon tvärt — tydligen med lust att retas.

— Nej, svarade han mycket kort. De tego bägge ett par sekunder.

— Hon tillhör inte den intimare hofkretsen, tillade han därpå kyligt förklarande, öfverdrifvet formellt.

— Jag skulle bra gärna önska se henne...

— Hvarför det? utbrast han misstänksamt, irritabelt, och blef plötsligt röd.

Hon skrattade förtjust — retsamt. Det var första gången under hela deras bekantskap, som hon en half minut kände sig honom öfverlägsen. Det var också en kort triumf.

— Hvarför skulle jag väl ha tagit henne? frågade Pitt resolut, öfverlägset, lätt ringaktande. Nu behandlade han henne plötsligt som en motståndare och fann strax vapen.

Hon reste sig upp.

— Är ni stött på mig? frågade hon sakta.

Han svarade inte. Stod bara och såg ned på henne — mörkt ogillande.

— Ni kunde ha låtit bli att genast komma fram med den dumma historien, sade han förebrående. Hvem det nu är, som har berättat er den.

Hon visste inte, hur hon kom till att säga det, men hon sade det:

— Ämnar ni aldrig gifta er? sade hon lågt. Han svarade genast — hastigt och inte fullt så säkert som han brukade tala:

— Nej.

Deras blickar möttes öfver kanten af solfjädern, med hvilken hon nu dolde nedra delen af sitt ansikte — hans: dunkel, med ett uttryck af oro, ovilja, trots och... något mera, som hon icke riktigt kunde bli klok på; hennes: skamsen, förvirrad, men icke bedröfvad.

Hon skrattade tvunget:

— Jag ber om ursäkt, mumlade hon sakta. Han tog icke sina ögon ifrån henne.

Wilberforce kom bort till dem. Han vände sig genast till fröken Herbert och började muntert berätta om sina och vännens äfventyr i Rheims — »Vi vågade oss ju inte hit, kan ni nog förstå, förrän vi i en eller annan afkrok öfvat upp vår franska...» Han retades litet med Pitt öfver drottningens uppmärksamhet och komplimenterade artigt Audrey för hennes utseende och toalett, medan han diskret lät ett par anspelningar angående det stundande bröllopet undfalla sig. Audrey svarade så godt hon kunde. Icke en enda gång vände hon sig till Pitt, som stod bredvid dem och teg.

Om aftonen i sin bädd sade hon till sig själf: »Jag vill icke se honom mera.» Och det första hon undrade på, när hon om morgonen slog upp ögonen, var:

»Gud vet, om jag i dag kan få träffa honom!»

VII.

Det blåste ohyggligt, när de om eftermiddagen gingo ombord, och de hade inte väl kommit utanför Calais' hamn, förrän de strax fingo känning af, hur stark sjögång det var i Kanalen. Nu gaf det sig också till att regna. Till och med för att vara i slutet af oktober var det ovanligt kallt.

Fröken Herbert hade hittills suttit innanför suffletten i en frånspänd resvagn — nu steg hon ur och försökte, vacklande på fötterna, ensam bereda sig väg mellan packlårar, koffertar och fjärdingar, hvilka ända fram till relingen fyllde det gungande däcket.

— Ni skulle hellre ha stannat där ni var, hörde hon tätt intill sig en välbekant stämma, klar och lugn. Och när hon — plötsligt mycket rödare på kinderna, än hon själf visste om — lyfte ögonen, såg hon unge herr William Pitts ansikte öfver sitt. De hade förut flyktigt träffats i Calais, där Lord Pembroke och hans dotter af stormen

blifvit uppehållna ett par dagar, och hon visste alltså, att han var med på fartyget.

— Jag kunde inte uthärda att sitta i den täckvagnen längre. Barton, stackare, är så förfärligt sjuk...

Han drog litet på munnen:

— Ni kunde ju ha kört ut henne, sade han obarmhärtigt.

— Lady Pembrokes egen förnämsta kamjungfru! — Hon höjde ögonbrynen i fasa. Det hade ju för resten också varit synd...

Han lotsade henne försiktigt förbi packgods och trossar öfver det våta, slippriga däcket fram till en fullständigt afskild och öfvergifven vrå i aktern af skeppet, där hon tveksamt slog sig ned på en stor trälåda i lä af en hel rad höga på hvarandra uppstaplade tunnor. Med den långa kappan öfver axlarna och den nästan flata, trekantiga hatten djupt nedtryckt i pannan blef han stående bredvid henne.

— Hvar har ni era vänner? frågade hon — blott för att säga någonting.

— Därnere. Wilberforce har alldeles förstört sin mage med den franska kosten. Han är sjuk och Eliot ville inte gå ifrån honom.

Hon intresserade sig icke så mycket för Wilberforces befinnande och sade förströdt:

— Pappa och jag trodde förresten, att ni ämnade stanna längre.

— Det hade vi nog också gjort, om jag inte hux flux blifvit hemkallad genom en särskild kurir. Och eftersom vi alla tre från början beslutat hålla ihop, så...

Himlen började redan mörkna öfver det oroliga, hvittoppiga hafvet, på hvilket skutan nu gungade som ett spån och vinden pressade sig hvinande in genom hvar öppning mellan tunnorna. William Pitt drog kappan tätare omkring sig och måste för att någorlunda kunna bibehålla balansen sätta ena knät mot Audreys packlåda. Genom halfmörkret varsnade man nu skenet från den franska kustens fyrar.

— Pappa har också lagt sig att sofva någonstädes under däck, började Audrey igen. Hon fann det icke nödvändigt att berätta, att han för att motarbeta möjlig sjösjuka först tömt en större kvantitet Bourgogne. Och jag tror knappt, att här finns några flera passagerare.

— Jag har i alla fall inte sett andra än några franska komedianter, som äro engagerade af Hans Nåd af Queensberry och som för en stund sedan nödvändigt ville påtvinga mig sitt sällskap, svarade Pitt leende.

— De hade förstås inte begrepp om hvem ni var, sade hon liksom ursäktande. Hur blef ni af med dem?...

— Det vet jag inte, svarade han skrattande.

Jag var mycket höflig, men — hur det var så dröpo de af.

— Å, herr Pitt!... Hon kom till att skratta och kände sig dubbelt förtrolig med honom. Ni vet inte själf, hur ni skrämmer människor. Bara ert sätt att se nedåt — från sidan... Hon försökte härma honom. Det går igenom både märg och ben.

Hade någon annan sagt det, hade han säkert blifvit stött. Nu skrattade han bara.

— Också på er?

Hon skakade på hufvudet.

— Nej, sade hon öfvermodigt. Inte n u.

— När då? frågade han nyfiket.

— I Lyme. Aldrig någonsin var jag hälften så rädd för er bror, Lord Pitt... Lord Chatham, får jag väl nu säga.

Hon teg litet och sade därpå blygt:

— Är det inte eget, att vi ha känt hvarandra så länge?

— Jo... Han stod och såg ned på henne. Nej, det är egentligen inte eget. Man kan liksom aldrig tänka sig en sak annorlunda än den ä r, tillade han litet hastigt.

En stor svallvåg vräkte sig fräsande mot skeppet, som nästan lade sig på sidan, och trots alla den unge mannens bemödanden att stå fast, var han nära att falla framstupa öfver henne.

— Förlåt, mumlade han mycket förlägen och

raglade ännu där han stod. Det här är visst ingen plats för mig, ser jag...

— Men sitt då ner, ropade hon ifrigt, rädd för att han skulle gå, och drog undan sina vida kjolar, så att det blef plats på lådan bredvid henne. Jag tror sannerligen, att vi två äro de enda här utom besättningen, som inte redan äro dödssjuka.

— Och kaptenen lär vara full som en kaja, hör jag, mumlade den unge mannen föraktligt, i det han satte sig ned. Han tänkte i detsamma med en viss tillfredsställelse på, att detta faktum ju egentligen gaf honom en viss förpliktelse att stanna och taga vård om henne, ifall något skulle stöta till.

— Är det sant? frågade Audrey ängsligt.

— Ja, men det finns visst en styrman, som förstår sig på saken. I annat fall såge det nog rätt illa ut för oss.

På en stund talade de icke mera. Det var första gången de voro allena med hvarandra efter det korta samtalet i Fontainebleau — då de ju förresten strängt taget egentligen icke varit allena. Och för honom, som ägde så föga vana att umgås med kvinnor, var det en helt ny och förvirrande erfarenhet att sitta här i halfmörkret mol ensam med den enda flicka, som någonsin starkt upptagit hans tankar. Det blef ännu mer förvirrande genom skeppets oberäkneliga kräng-

ningar, som hvart ögonblick hotade att kasta henne i hans famn.

Äfven hon var också tydligen starkt medveten om situationen. Trots skymningen kunde han ännu mycket väl se hvart drag i det bleka ansiktet under den stora svarta sidenkapuchongen, som hon under hakan fast höll ihop med en lång hvit hand. Den andra höll hon böjd omkring lådans kant, liksom om hon på det viset sutte säkrare.

— Fröken Herbert, bröt Pitt plötsligt tystnaden — högtidligt och på samma gång underligt brutalt. Jag... Jag har inte ännu fått tillfälle att... Det hade varit min plikt att långt förut gratulera er till er förlofning, slutade han formellt, med fast röst.

Då hon först förstod, hvart han ville hän, klack det till i henne. Hon kom sig icke för att svara något, satt stilla och böjde blott tackande på hufvudet.

— Känner ni Sir Philip? tvang hon sig till att fortsätta samtalet. Å — att han då icke kunnat bespara henne detta! Sista gången troligen de voro allena tillsammans...

— Inte vidare, svarade han kort. Han är en af Fox' vänner, tror jag.

De tego bägge, sutto och sågo ut i mörkret öfver det gröngrå oroliga hafvet, som med hvar våg liksom tycktes vältra sig in öfver dem.

— Man säger, sade Pitt sakta med mycket lägre, nu starkt upprörd röst — liksom drifven af en oemotståndlig tankeförbindelse. Man säger... Jag har också hört förra vintern, att Prinsen af Wales... Jag menar... Å, ni vet nog, hvad jag menar — hvad folk säger. Han förlorade alldeles, blott hon — på detta långsamma, liksom förvånade sätt — vände sina stora grå ögon emot honom, all sin vanliga frimodiga säkerhet.

— Det är osanning, ropade Audrey obehärskadt häftigt. Hon kände sig plötsligt alldeles het under sin tunna kappa. Hvartenda ord är osanning.

— Men jag vet folk, som tror det, utbrast Pitt lika häftigt. De kände sig bägge i detta nu, utan att någon af dem kunde säga hur det gått till, upprörda och drifna till det yttersta — utanför sällskapslifvets vanliga råmärken. Jag vet folk som tror det... Och ni känner inte Prinsen af Wales, ty då skulle ni begripa... Han var så fördjupad i hennes blick, som ännu fortfor att hvila i hans, så förvirrad, att han knappt mera visste, hvad han sade. Under kappan tryckte han hårdt handen in emot sin vänstra sida: aldrig, icke ens när han första gången stod upp och talade i Underhuset, hade hans hjärta bultat så våldsamt som nu.

— Ni t r o r alltså — läpparna bäfvade, så

att hon emellanåt måste bita sig i dem — att jag — att jag kunde vara så låg...

— Har jag sagt, att jag tror?... Han afbröt sig själf och sade lugnare:

— Nej, men jag ville inte höra ert namn ihop med hans. Därför — han ansträngde sig för att rösten skulle låta naturlig och behärskad — tog jag mig friheten...

— Å, utbrast hon bittert. Jag förstår så väl, att om mig menar man, att man kan säga allting.

Och då han icke svarade, blott förebrående, nästan vredgadt såg ned på henne, tillade hon sakta, liksom ursäktande, i ett oemotståndligt behof att ändtligen förtro sig åt honom, att tala rent ut:

— Ni kan inte tänka er, hur olik jag blifvit andra flickor — hur väl jag alltid har förstått, att min ställning inte var som deras... Jag har knappt vågat drömma...

— Då är ni som jag, mumlade han. Jag har heller aldrig vågat drömma. Ni vet inte, hur feg jag är och — tillade han liksom skamset — blyg.

Hon försökte säga något, men var så nervös, att det mera lät som en snyftning. Ingen af dem sade någonting mera.

Han kände, hur blodet långsamt steg honom åt hufvudet, hur det bankade och hamrade i pulsarna. Hon rörde på sig, där hon satt, skep-

pet slingrade, och plötsligt märkte han i mörkret — det gick som en elektrisk stöt genom honom — hennes knä emot sitt.

För första gången i sitt lif var unge William Pitt nära att helt och hållet förlora herraväldet öfver sig själf. Skrupler, sundt förnuft, själfva hans medfödda pojkaktiga blyghet — i en kort sekund vek alltsammans för den nästan oöfvervinneliga frestelsen att känna henne, som redan var honom så nära, ännu närmare. Hela hans så länge med våld undertryckta ungdom reste sig på en gång i uppror inom honom.

I samma ögonblick som stormen, hvilken nu stigit till orkan, släckte den sista lanternan på stormasten och hon i plötslig, obehärskad ångest grep fatt i hans kappa, böjde han sig fram och lade utan ett ord, medan hennes hufvud ovillkorligt sjönk ned mot hans bröst, armen kring hennes skuldror. Under en himmel så hotfull och mörk som själfva hafvet under dem, medan saltvattnet sköljde i störtsjöar upp öfver däcket och fartygets plankor knakade, och medan natten fylldes af människornas jämmer, funno de ett ögonblick i ömsesidig oemotståndlig ömhet hvarandras famn.

Hon talade icke och icke ett ord kom öfver hans läppar, som skälfvande hvilade mot hennes uppåtvända ansikte, medan hennes ena hand låg fast i hans. Det var en underligt blyg om-

famning, skygg, nästan tafatt, på en gång het och varsam — och så lång.

Månen tittade ett ögonblick fram mellan de tunga skyarna, oron på däcket aftog en smula och lanternorna tändes ånyo. Som i en dröm hörde Audrey främmande röster nära intill sig... Hon reste sig upp — förskrämd, plågsamt förvirrad, plötsligt ännu en gång medveten om lifvet och människorna omkring sig.

Hon såg upp i hans ögon och sade sakta, urskuldande — det var hennes första tanke:

— Det var min skull.

Han tog bägge hennes händer och lutade ansiktet djupt ned emot dem, ville icke släppa dem igen. Men för henne var förtrollningen redan bruten — hon kände sig plötsligt ängslig och generad för att någon möjligen kunde ge akt på dem.

— Gå, hviskade hon sakta, lutad öfver honom. Gå... Eller... För första gången under hela den tid hon känt honom, väntade hon — en sekund — att han skulle säga något, som... Ja, som kanske kunde göra det omöjliga möjligt. Men han sade ingenting — såg bara upp.

Aldrig hade hon mött ett sådant uttryck i hans ögon — så lidelsefullt bönfallande, så ytterligt plågadt. Hon såg, att han i detta nu för alltid hade mätt afståndet emellan dem, hade vägt allt hvad hon förmådde gifva honom, sin

egen ömhet för henne — allt — emot sin ärelystnad, sin framtid och...

Hon såg det i samma sekund han lyfte sina ögon mot hennes: hvarför han hade uppoffrat henne. Och i det hon lutade sig tillbaka, förde hon ovillkorligt handen in under hjärtat. Smärtan — eller förödmjukelsen — kändes nästan fysisk. Det var liksom något inuti henne gick sönder.

Han sade ingenting — kunde icke finna de ord, som han visste, att hon väntade på, som voro nödvändiga. Och hon hade icke mod, icke självbehärskning nog att hjälpa honom. På ett tryckande obestämdt sätt kände de bägge som en stor tyngd sin ungdom, sin brist på världsvana, på erotisk erfarenhet. De kunde icke tala ut med hvarandra, icke söka räddning och utväg i ömsesidiga bekännelser eller mer eller mindre uppriktiga förklaringar. Skamfulla och förödmjukade kände de bägge, huru denna fortsatta tystnad blottade dem inför hvarandra, hur ohjälpligt djupt de tego sig in i hvarandras förtrolighet. Och dock hade de hädanefter icke lof att veta så mycket om hvarandra. Ännu medan hon här satt och såg in i hans ögon, förstod Audrey redan dunkelt, att han i sin självrättfärdighet och stolthet aldrig skulle förlåta henne, att hon — visste detta om honom.

Eliot, som länge letat efter sin reskamrat, hade ändtligen från andra ändan af däcket fått

syn på, hvar han fanns — han kom nu långsamt med svårighet emot dem öfver de gungande och våta plankorna. Audrey såg honom redan på afstånd och reste sig hastigt upp för att gå. Bara hon på ett eller annat sätt kunde slippa bort, slippa att tala med någon främmande...

Vid den rörelse hon gjorde såg Pitt upp och fick också syn på vännen. Med en sista blick, som redan åter var halft skygg, böjde han sig ned öfver hennes hand — halft dold i kappan — och kysste den hastigt — liksom afbedjande. Hon vågade icke se på honom, rädd för att i detta sista ögonblick komma till att visa, hur förtvifladt svag hon var. I detsamma Eliot närmade sig, vände hon sig hastigt om, och i det hon med ena handen fast höll ihop den neddragna sidenhättan under hakan, trefvade hon sig med den andra fram längs relingen.

Framför dem syntes nu öfver det mörka, oroligt glittrande vattnet tydligt ljusen i hamnen vid Dover.

II.

VIII.

Vivacity is so much her characteristic that her style of beauty requires it indispensably... Gay, easy and charming.

Mem. of Miss Burney.
(om hertiginnan af Devonshire.)

... Sous la baguette du magicien!
(*Pitt om Fox.*)

Dörren stöttes upp — nästan på vid gafvel och ljuslågorna flämtade och böjde sig, på samma gång som en röksky stod ut ur den öppna spiseln, men omkring det långa bordet var det nästan ingen af spelarna, som ens vände på hufvudet.

Två damer i kappor och kapuchonger kommo in. De gingo tvekande, följda af värdshusdrängen, tvärs öfver golfvet och ställde sig bägge med ryggen mot rummet framför elden. En af dem — den längsta — vände skyggt hufvudet öfver skuldran och såg sig nyfiket om.

Omkring den gröna duken sutto eller stodo ungefär ett dussin herrar. De flesta hade — för att få tur — vändt ut och in på rockarna,

så att man blott såg det brokiga, ofta sönderrifna sidenfodret. För att skydda sina spetsar omkring handlederna hade de allesammans ett slags höga lädermanchetter, sådana som blott betjänter annars begagnade, och nästan alla hade bredskyggiga, fantastiskt utstyrda stråhattar på hufvudet — några buro till och med mask för ansiktet. På bordet lågo korten — bjärt målade — öppet kringspridda, och guldet hopade sig i glänsande högar. En af herrarna, som hittills helt flegmatiskt stått med händerna nedstuckna i de djupa västfickorna, böjde sig fram och tog upp spader ess från bordet.

— Det är — så sant mig Gud hjälpe — Döparen, som har vunnit igen! Hade vi spelat högt, hade det nu kunnat bli en vacker summa...

Den, som gick under namnet »Döparen» var unge George S:t John, son till Viscount Bolingbroke. Med ett högt, hastigt och belåtet skratt, men utan att spilla ett öfverflödigt ord på sin egen bondtur, samlade han ihop vinsten och stoppade den på sig.

Spelet tycktes ha nått sin höjdpunkt och plötsligt förlorat sitt förnämsta intresse. Några af dem, som förut varit ifrigast, vände redan slött hufvudena från korten. Damerna framför elden hade nu dragit de garnerade kapuchongerna nästan helt ned öfver ansiktet.

— Två nymfer — för satan!... Hur ha de kommit in i hålan?... En ännu ung karl, svartmuskig, groft byggd, stor och fet, klädd i vänd rock och med halfmask för ansiktet, reste sig lättjefullt från bordet och sträckte på sig.

— Om ni önskar att spela, min sköna... En annan herre, redan något äldre men lång och smärt, barhufvad, med pudradt hår och ett stort, klarblått öga — det andra doldes för tillfället af en svart bindel — gick rak och styfbent öfver golfvet och lade närgånget sin hand på den ena damens skuldra, i det han på samma gång böjde sig fram för att se henne in i ansiktet. — Om ni önskar att spela, så har ni kommit för sent. De flesta af oss äro redan pank... Han kastade en blick på de andra och vände med en öfvermodig, lättsinnig gest ut och in på sin ena tomma ficka, som han med två fingrar höll ut ifrån sig.

Det unga fruntimret stötte häftigt undan handen från sin skuldra. Låt bli, Lord Pembroke, sade hon högt och modigt. Tag er till vara, säger jag...

— Vid George!... Hon känner mig... Jarlen af Pembroke drog sig flat en smula osäker tillbaka.

— Inte tappa hufvudet för så litet, gamle Harry! gapskrattade den tjocke godmodigt och tog själf masken från sitt mörka upphettade an-

sikte. Vi veta ju ändå alla, att ingen skälm i London är så välkänd som du. Seså... intet pryderi! Bort med hättorna, mina damer! Låt oss se de kvinnfolk, som så här dags på natten våga sig in i vår håla... Det brukar inte vara nunnor, inte...

Den ena damen, som nyss med så oförfärad säkerhet afvisat Lord Pembroke, gjorde skrattande en afvärjande rörelse. Med en liten blå sidenpåse, som hon hela tiden burit i handen, slog hon den näsvise öfver fingrarna och sade själfsvåldigt öfverlägset, med en stämma, som bröts af skrattlust:

— Nåja... så låt oss då vara med om ett parti, eftersom herrarna äro så enträgna... Medan de därute laga hjulet på vagnen, så...

— Men först bort med hättorna! ljöd det energiskt, i korus.

Hon betänkte sig litet. Därpå lyfte hon händerna och kastade tillbaka kapuchongen. Herrarna, som stimmande samlat sig omkring henne, sågo mycket flata ut: ansiktet under det tungt pudrade håret var helt och hållet doldt af en mask med frans öfver munnen.

— Ni få ursäkta mina herrar — neg hon gäckande för dem. Men så vida ni icke bruka våld, behåller jag den här på mig.

— Våld! sade den svartmuskige tjocke herrn förebrående. Hvem tar ni oss för, Madame?

— För hvad ni äro, högst hedervärde herr

Fox. Unga och — hon såg sig om — gamla herrar på modet.

— Jag känner hennes röst... Så sant mig Gud hjälpe — jag känner rösten!

Hela sällskapet omringade ånyo, nästan hotande, damen, som bara skrattade — utmanande och käckt — med den runda hakan i vädret.

— Lagom stursk, min sköna! Vi skola nog få bukt med er, när vi få veta, hvem ni är...

— Och hvad skulle det göra, om jag får fråga? sade hon med kallblodig impertinens. Hjulet har gått itu på min vagn. För att icke frysa ihjäl ha vi måst gå in och ställa oss här vid elden. Hon höjde oförsiktigt rösten vid de sista orden. Charles Fox nickade betydelsefullt, i det han långsamt, med tonvikt sade:

— Seså, nu tror jag nog, att jag har gissat, hvem ni är.

— Hvem är jag då? Ögonen blixtrade muntert, halft spotskt genom hålen i masken.

— G... Han skref långsamt med pekfingret ett namn i luften.

Damen betänkte sig ett ögonblick. Därpå sade hon beslutsamt med sin naturliga röst, som hon ej längre sökte förställa:

— Då tjänar det väl inte till något att spela komedi längre. Tror ni, att de andra veta det, herr Fox?

— Jag har tyvärr all anledning att tro, att nästan alla mina vänner alltid äro klokare än jag.

— Nå, då så... Hon höjde lugnt bägge händerna upp till hufvudet för att aftaga masken — alla herrarna betraktade henne med en viss spänning. Hon lät åter armarna sjunka.

— Jag vet inte, om det passar sig, sade hon plötsligt helt allvarligt. Och i det hon tittade sig omkring, tillade hon lika allvarsamt, med stor värdighet:

— Kom ihåg, hvem jag är.

— Är hon inte oförliknelig? utbrast Charles Fox beundrande och vädjade med en stor handrörelse till de andra. Vid himlen, om Fru Siddons kunde göra det bättre!...

Den andra af de båda damerna hade emellertid, ända sedan hon trädde innanför dörren, icke yttrat ett enda ord. Med kappan tätt ihopdragen öfver bröstet och kapuchongen långt ner öfver ögonen hade hon satt sig ned på träbänken invid eldstaden. Hon satt där så stilla och orörlig, att många af sällskapet nästan trodde, att hon trots bullret och stojet fallit i sömn. Men hvart ögonblick hon icke trodde sig uppmärksammad — alla herrarna tycktes ju under de sista minuterna helt och hållet upptagna af hennes följeslagerska — sköt hon sakta hufvan litet tillbaka från ansiktet och såg sig nyfiket, smått ängsligt omkring.

I halfmörkret bakom ugnsbänken stod en lång, mager karl med tjocka, svärtade ögonbryn öfver ett par stora ljusa ögon samt håret så starkt pudradt, att hufvudet nästan tycktes gipsadt och den skarlakansröda rocken var solkig af hvita fläckar. Han hade länge från sin plats osedd iakttagit den tysta damen och lade nu sakta, försiktigt sin hand på hennes skuldra.

— Mina ögon äro icke blinda, mumlade han lågt, påfluget och dock ej fullt säkert.

Hon försökte förskräckt draga sig undan hans hand.

— Å, låt bli mig...

— Trodde jag inte det! hviskade han triumferande, i det han ännu djupare böjde sig ned öfver henne. Jag kände genast igen er på gången, på det sätt, hvarpå ni vände hufvudet och stödde det mot väggen — å, kom inte och säg, att jag inte alltid har iakttagit er!... Och nu sist på rösten...

Han försökte närgånget se henne in i ögonen, men under det dubbla skyddet af hättan och masken höll hon dem djupt nedslagna. Och hon mumlade åter envist och oförställdt ängsligt men långt svagare:

— Å, låt mig då vara... Ni misstar er...

— Lord Thomas Clinton — vände sig hennes modiga följeslagerska myndigt om — stick genast handen i fickan, jag ber er, och försök

inte ofreda en dam, som står under mitt beskydd. M i t t, min gode herre! hon höjde stolt på hufvudet.

En mager, sömnig stallpojke med okammad lugg och trasig kofta öppnade dörren. Med hornlyktan i handen traskade han fram till de resande damerna:

— Jag skulle säga från dem därute, att nu är vagnen i ordning...

— Låt oss då gå, *ma toute belle*... Den talföra damen vände sig brådskande till sin tysta väninna.

Men herrarna upphäfde ett protesterande ramaskri:

— Ni lofvade spela ett parti, Madame. — Vi låta er inte slippa härifrån med mindre.

— Men jag har inga pengar på mig, ifall jag skulle förlora, sade hon och skrattade ogeneradt, i det hon liksom värjde för sig med händerna.

— N i kan spela på hedersord, Madame, mumlade en af dem menande.

— Sätt upp ert incognito! — Så har ni åtminstone den trösten, när historien i morgon är öfver hela London, att ni ärligt har förlorat det.

— Och ni, att ni ärligt ha vunnit rätten att fara med skvaller...

Hon betänkte sig lite och sade därpå skrattande:

— Låt åtminstone Charles Fox vara bankör — han tappar alltid.

— Men nu är det så länge sedan jag förlorade allting, invände Fox småleende, att det icke längre är någon fördel att spela med mig...

— Å, ni har väl alltid kvar det... det, som ni behagar kalla er »kredit».

De skrattade allesammans — bullersamt senterande, att hon tycktes vara så innerligt väl bevandrad i deras privata affärer.

Hon stod redan framför bordet i begrepp att taga plats. Genom ögonhålen i masken mönstrade hon oförskräckt sina medspelare — en för en — i det hon eftertänksamt, för hvart namn hon nämnde, räknade upp dem på sina fingrar:

— Lord Pembroke. — Ni borde skämmas, gamla karlen! Charles Fox — som man naturligtvis kan vänta sig allt utaf... Jarlen af Ilchester, unge S:t John... Öfverste Fitz-Patrick, som man är säker på att träffa öfverallt där han icke borde sätta sin fot. Det var fem. — Hon tog fatt på den andra handen. Herr Sheridan — Sir Charles Bunbury — Lord Hugh Seymour — Lord Thomas Clinton och John Townshend. Det var tio. Gamle James Hervey och — hon drog beklagande på det — Sir Philip Landwade. Nå, det må jag säga! Spelas det inte högt nog hos Brookes och Whites, får jag fråga, utan att ni skola vara tvungna att krypa ner i ett råtthål

ute på Hampsteadheden som det här?... Prosit, mina herrar Makaronier! Snyggt sällskap vi äro i...

— Det bästa man kan få i England, svarade Sheridan och bugade sig galant för henne. I synnerhet nu.

— Charlie skall inte vara bankör, sade Fox' kusin Ilchester. Det kan inte komma i fråga. Det skall ni naturligtvis vara själf, Madame.

— Låt gå då! svarade hon vårdslöst.

Hon satte sig ned vid Faraobordet, och i det hon med de hvita armarna utsträckta ur hålen i kappan skickligt och med van hand utdelade korten öfver det gröna klädet — pojkstackaren med hornlyktan stod och halfsof mot dörrposten, medan han väntade — sade hon plötsligt, vänd mot Fox:

— Det är ju i morgon, det gäller igen, Charlie?...

— Ja, Ers... Ja, Madame.

— Gud i himmelen! Ni är då den lättsinnigaste människa, som går på Guds gröna jord. Ni, som inte borde tänka på annat än att spränga Billy Pitt och hela hans kabinett i luften — och så sitter ni här och spelar och dobblar... Hur mycket är egentligen klockan?

— Bara half tre...

— Bara! Äro vi färdiga?

Korten lågo utbredda, rikt besatta med guldstycken och banknoter. Den andra damen hade,

oemotståndligt intresserad, försiktigt närmat sig bordet och stod nu lutad öfver sin väninnas axel.

— Ett, två, tre! Hon, som var bankör, klappade befallande i händerna. Är ni färdig, Lord Pembroke?

Jarlen af Pembroke räckte henne bugande, allvarligt ceremoniöst kortleken öfver bordet. Det blef plötsligt så högtidligt tyst i rummet, att man kunde höra den våta veden fräsa i spiseln. Damen tvekade lite, fnittrade plötsligt nervöst — och drog åter den framsträckta handen till sig.

— Seså, mod bara!... Det är ohyggligt spännande.

— I synnerhet när man betänker, att insatsen är så orimligt hög, hånade Sir Charles Bunbury flegmatiskt. Ert oskattbara incognito!...

Sir Philip Landwade, som hela aftonen hade suttit i otur och förlorat den ena summan efter den andra, böjde sig blek fram under ljusen. Svetten bröt i klara droppar fram på hans panna.

— För satan — den unge S:t John, som de kallade för »Döparen», förlorade ett ögonblick under spelets olidliga spänning all behärskning. För satan, mumlade han brutalt mellan sina sammanbitna tänder — så drag då!

Damen såg upp till honom med ett par skrämda, skygga ögon. Hon drog hastigt, som om hon brände sig, ett kort ur leken, som Lord Pembroke höll.

— Ruter nia!

— Djäfvulen också... Så vann hon ändå...

— Hit med pengarna! ropade hon plötsligt uppsluppet, barnsligt förtjust, i det hon sprang upp och slog ihop bägge händerna, så att det smällde i dem. Hit med pengarna, säger jag! Hvarenda styfver på bordet är min... Och skynda er! Hästarna stå ju och frysa därute...

Guldet och banknoterna skötos dröjande öfver till hennes plats.

— En sådan djäfvul till att ha tur... Hur mycket stod egentligen ute?...

— Inte så värst mycket, sjuhundra pund eller så, tror jag. Jag kunde inte räkna...

Hon rafsade ifrigt med bägge händerna insatsen till sig och stoppade alltsammans — guld och sedlar — huller om buller ner i den blå sidenpåsen, ur hvilken solfjädern stack fram. Därpå reste hon sig upp.

— Adjö, mina herrar!. Hon neg till höger och vänster — mockant djupt. Det gläder mig uppriktigt, att ni så pass dyrt ha fått betala er nyfikenhet. Hon lyfte handen och skakade triumferande påsen, så att mynten rasslade i den. Och i det hon, åtföljd af sin beständigt lika tystlåtna väninna gick förbi herrarna bortemot dörren, sade hon:

— Jag skall trösta er med, att min vinst skall bli väl använd... Nej, ingen får följa oss ut!

Hvad tänka ni på — det är ju vapen på vagnen!... I det hon ett ögonblick stannade på vägen mot dörren räckte hon i förbifarten ut handen mot Fox och sade varmt:

— Hvartenda runstycke skall offras på vår goda sak, Charlie!

Gamle James Hervey höll redan bugande dörren öppen, medan Lord Thomas Clinton, som stod bredvid honom, höjde armstaken för att lysa damerna ut. Då den ena — hon, som bar vinsten — redan var utanför tröskeln, böjde sig Lord Pembroke, som stod på andra sidan om dörren, fram och ryckte självsvåldigt kapuchongen från den andra hittills mera obemärkta damens hufvud. Han gjorde det så våldsamt, att snodden, hvarmed masken var fastgjord kring frisyren, brast, och ett ögonblick stod hon framför honom med obetäckt ansikte. Det var blott en sekund; i den nästa var hon utanför dörren i mörkret. Ingen hade sett henne utom Pembroke själf, James Hervey och Lord Thomas Clinton.

— Såg ni henne?... Hvem var det? skrek Ilchester borta från bordet.

Med en underligt skamsen, halft befallande, halft bönligt orolig blick såg Lord Pembroke upp på de bägge andra herrarna vid dörren. Hervey svarade ögonblickligt:

— Hertiginnans kammarjungfru, förstås.

Lord Thomas Clinton tittade hastigt upp på

honom. Han satte undan ljuset och gned med nedslagna ögon bort en talgfläck från sin röda sammetsrock.

— »Hertiginnan»?... vände sig unge Hugh Seymour, ännu upptagen af sin senaste förlust, tviflande, likgiltigt förvånad till Charles Fox.

Men Charles Fox bara skrattade. Han sträckte lättjefullt på sig med bägge armarna upp öfver hufvudet — stod och smålog lite för sig själf med en munter, halft skälmaktig, halft rörd glimt i sina svarta ögon. Därpå sträckte han ännu en gång ut armarna, knöt händerna och gäspade högt.

— Ja, efter det här, sade Lord Ilchester, tycker jag egentligen man kunde förtjäna litet mat och dryck.

— I sällskap med ett par mera lätthandterliga fruntimmer, inföll Fitz-Patrick cyniskt.

— Gudskelof, att här dock var jämförelsevis anständigt i kväll, då hon ändtligen skulle komma hit och spionera, tyckte Ilchester. Herrarna gingo gruppvis — långsamt — in i det inre rummet.

Charles Fox allena hade åter satt sig ned vid det öfvergifna spelbordet. Med hufvudet på bägge armarna hvilande mot bordskifvan slumrade han redan tryggt.

— Låt honom bara sofva, när han kan, mumlade Sheridan varnande till de andra. Han kastade med egna händer ett par nya vedträn på

elden. I dörren stod Lord Thomas Clinton och försökte komma åt att tala ett par ord med gamle Hervey. Men han bara slog ifrån sig med handen:

— Inte nu, inte n u, Thomas...

Det klappades otåligt i händerna inifrån nästa rum: Till bords, mina herrar! Till bords...

Sheridan gick sist — han stängde varsamt dörren efter sig. Med hufvudet mot den gröna duken, på hvilken korten ännu lågo kringspridda, sof Charles Fox som ett godt barn.

IX.

Sir Philip Landwade stödde armbågen mot fönsterkarmen och talade in i rummet. Hans hustru kom fram i det öppna fönstret och förde med handen undan den gula gardinen.

Hon såg så lång och smal ut, där hon stod, och hennes upplyfta bara arm med pärlbandet kring handleden var mjällhvit och spenslig. Då hon böjde sig fram, kastade solen liksom ett rödaktigt guldskimmer in i hennes blanka hår och kom stenarna i det långa örhänget att gnistra. En grop i den hvita kinden log, munnen log och de ljusa gröngrå ögonen under de täta svarta ögonhåren strålade af löje.

— Du skulle blott se pojken, Philip, sade hon. Han har bitit i äpplet... Det är ett riktigt djupt märke i skalet efter fyra små tänder...

En liten flicka på fyra eller fem år klättrade upp i fönsterkarmen. Hon stack hufvudet fram öfver moderns skuldra.

— Akta, så att inte Katie faller ner, varnade fadern ängsligt.

— Å, hon står nog säkert på benen... Men är det inte lustigt, att den lille är så stor, att han redan kan bita.

Ett barn gallskrek inne i rummet, den gula gardinen föll genast igen och den lilla flickan såg ingen annan råd än att handlöst hoppa ner i armarna på sin far.

— Hvad hon är underlig, tänkte Sir Philip. Han stod med barnet på armen, men tog ej ögonen från den gula gardinen. Hon tyckes aldrig — aldrig någonsin ge akt på, om jag är glad eller bedröfvad, om något fattas mig eller icke. Hon frågar aldrig... Hvarför frågar hon aldrig...

En häkta i den lilla flickans kofta hade fastnat i hårbucklorna vid hans tinning och med en otålig ed satte han plötsligt barnet omildt ned på marken. Men han lyfte henne genast ångerfullt upp igen...

— Seså, Katie... inte vara ond på pappa... Pappa menade ju inte illa...

En målad och förgylld bärstol svängde in genom den breda porten ut till gatan. Med sin dotter på armen gick Sir Philip Landwade öfver den smala gruslagda gården, på bägge sidor planterad med nu gulnande kastanjer. För första gången i höst hade det frusit om natten och jorden var ännu hård.

— Nej, se Jim Hervey! ropade han glad. Precis lagom till frukost, gamle gosse.

Den främmande, som litet besvärligt höll på att krångla sina långa, giktstyfva ben ut ur den trånga bärstolen, var en äldre herre på omkring sextio år — mager och kantig, med ett blekt, glåmigt och orörligt melankoliskt ansikte under det tunna, starkt pudrade håret. Men han var klädd efter sista modejournalen från Paris, och hans gång och hållning, då han på tåspetsarna, med böjda knän och hatten hopkramad i handen gick Sir Philip till mötes, hade den affekterade, nästan balettaktiga elegans och lätthet, som varit högsta modet i hans ungdom och ännu ansågs för god ton.

— Hälsa då på gudfar, Katie... Å, akta dig Jim — hon har visst sylt på händerna eller hvad det nu är, den lilla grisen...

Hervey tog icke varningen ad notam. Han böjde sig djupt ned öfver barnet och grep den lilla smutsiga handen, som han kysste. Hela hans ansikte förändrades — liksom förklarades nästan — genom ett uttryck af oändlig mildhet, af öm och varsam tillbedjan.

— Fröken Catherine Landwade, sade han. Låt mig se på dig. Mycket riktigt: små smutsiga händer, värdiga en gatunge... Och snorig om näsan är du. Men — han skakade på hufvudet utan att taga sin ömma, leende blick från hennes

ansikte — nog kan du väl ändå förtjäna den presenten, som gudfar har till dig... Ur den djupa fickan i sin sidenrock fiskade han upp en brokig harlekindocka, som flickan genast med ett utrop af förtjusning grep med bägge händer.

— Du skämmer bort henne, gamle vän, sade fadern hjärtligt.

— Låt mig bara skämma bort henne. Om tio år har hon rensnuten näsa och handskar på händerna, men då ser hon minsann inte till mig — knappt till dig heller, min käre Philip, om du än aldrig så många gånger är hennes far...

Audrey Lady Landwade kom ut genom den stora dörren mellan de grå stenlejonen på trappan. Trots den kyliga senhöstmorgonen gick hon ut på gården utan öfverplagg, barhalsad och bararmad i en ljusblommig musslinsklänning och ett kort körsbärsrödt sidenförkläde. På hufvudet öfver det opudrade och enkelt uppstrukna håret bar hon ett slags tunn hufva af smala veckade gazeremsor, som midt öfver pannan möttes i ett spetsigt burr. Hennes ansikte, sålunda helt och hållet inramadt af hufvan och af de långa örhängena, var långlagdt och blekt, med ett på en gång skälmskt och fridfullt ljuft uttryck.

— Jag såg genom fönstret, att det var Jim Hervey — hon hälsade på honom vårdslöst, men efter gammal vana dock med en djup nigning. Ni har då väl något nytt att berätta oss, tillade hon

okonstladt nyfiket, eftersom ni kommer så ovanligt tidigt.

Men i detsamma mötte hon Herveys blick och rodnade djupt. Hon skrattade omotiveradt, halft generadt.

— Inte något vidare, min Sacharissa, svarade han hastigt, i det han hälsade på henne och kysste hennes hand. Jo, det är sant — men det ha ni kanske redan hört — kungen lär ha blifvit sjuk på Windsor...

— Sjuk? upprepade Sir Philip frågande.

Hervey skakade på hufvudet och knackade sig menande med fingerspetsarna på pannan. Hoppas, att det bara är litet svindel, sade han betydelsefullt. Ser annars inte riktigt trefligt ut för ministären, det här.

— Det är visst bara prat, sade Landwade långsamt — han var djupt intresserad. Ty jag kan inte tänka mig, att Prinsen visste om det i går...

Hervey såg flyktigt bort till Audrey, som tycktes så ytterligt upptagen af hvad hon hört, att hon icke lade minsta märke till hans blick. Därpå vände han sig åter till hennes man.

— Det är inte säkert, sade han torrt. Prinsen af Wales är, som Gud och hvar människa vet, en stor räf, och i den familjen är det ju inte mycket vanligt, att en son har hjärta för sin gamle far. Jag har förresten hört det i allra djupaste för-

troende, tillade han hastigt. Det är knappt troligt, att ens Pitt vet det ännu.

— Då är det kanske inte så farligt, utbrast Audrey högt med ett underligt uttryck af lättnad.

— Du tycks verkligen vara helt intresserad af saken, vände sig hennes man nästan ironiskt till henne.

— Naturligtvis. Hon böjde sig ned och tog upp en liten solfjäder, som hennes dotter tappat. Därpå började hon gnida sig med bägge händerna uppåt armarna, liksom om hon frös.

— Det är kallt, Audrey, sade hennes man. Du gör bäst i att gå in med Katie.

Hon hade själf tänkt på att gå in men fick nu plötsligt lust att stanna. Kanske hade de mera att säga om kungens sjukdom än de ville att hon skulle höra.

— Hvarför får jag inte höra allt hvad Hervey vet?... Hon påminde sig plötsligt, att hennes man nämnt, att han i går träffat Prinsen af Wales, och tillade hastigt:

— Eller kanske det blott är om Hans Kunglig Höghet ni vilja tala?

I nästa ögonblick ångrade hon sig att öfverhufvud ha nämnt Prinsens af Wales namn. Hennes man kunde icke fördraga tronföljaren, och hon visste, att det hufvudsakligen var för hennes skull. Det hade nästan blifvit en fix idé hos honom att hos sin hustru icke tåla minsta tecken

till intresse för denne rikets förste kavaljer och förnämste Don Juan, som sedan flera år tillbaka nyckfullt och med mellanrum ägnade Lady Landwade sin tvetydiga hyllning. Också nu såg hon, att hans panna mulnade, då han hastigt liksom misstänksamt vände sig emot henne.

— Kom Katie, vände hon sig tvekande till den lilla flickan, innan Sir Philip fått tid att säga något, och tog henne i handen. Kom med mamma, mitt barn, och låt oss gå in...

Sir Philip blef stående och såg efter henne. Vid foten af trappan böjde hon sig raskt ned och tog Katie upp på armen. Dörren där uppe föll tungt igen efter dem.

— Hvarför är hon så ojämn och nyckfull i dag och hvarför trodde hon vi skulle tala om Prinsen af Wales? vände han sig långsamt om mot Hervey, ironiskt undrande.

— Å, det är väl inte så märkvärdigt, svarade Hervey. I detta sammanhang...

— Det visar i alla fall, att hon... mycket ofta... tänker på honom, mumlade Landwade. De gingo bägge långsamt efter Audrey upp emot byggningen.

— Philip, min gosse — tvärstannade Hervey — du brukar ju annars kunna använda ditt förnuft! För min del, om jag vore i dina kläder, skulle jag vara rädd för att låta Lady Landwade

märka min dumhet — eller galenskap — eller hvad det är.

— Å, hon märker ingenting, svarade den andre bittert. Ingenting, som rör m i g . . .

Inne i den låga, halfrunda salongen, som vette utåt trädgården och Kensingtonparken, återfunno de bägge herrarna Audrey. Med ryggen emot dörren stod hon framför sin inlagda sekretär och gnolade på en visstump, medan hon ordnade — tog ned och åter hängde upp — de många fina miniatyrtaflor, som prydde väggens ljusgrå sidentapet. Hon hade där en hel samling porträtter: små ovala pasteller, infattade i ebenholz eller guld, medaljonger på elfenben, silhouetter och svartkritteckningar. Genom de gulnade och aflöfvade träden föll det höstligt kyliga solskenet in öfver rummet och de förgyllda, mycket ljusa möblerna i allra nyaste franska stil.

Sir Philip kastade en hastig blick på sin hustru. Därpå drog han en af de små låga länstolarna fram till kaminelden och öppnade det sista numret af »*The Gentlemans Magazine*». Gamle Hervey gick däremot genast fram till Audrey, som icke vändt sig om från sin plats vid sekretären. Där stod han bredvid henne, lång och glåmig, med händerna i fickorna och följde henne med sina små missmodiga ögon.

— Hvarför skall hon där nu nödvändigt hänga i midten? frågade han tvärt och pekade

på en ljus pastell af en ljus dam med en genomskinlig rosaslöja öfver ett yppigt blondt hår.

— Är det inte likt? frågade Audrey utan att svara på frågan. Hon räckte fram porträttet till Hervey utan att släppa det och bägge lutade de hufvudena ned öfver det.

— Å, nu ser jag förstås hvem det är, utbrast han lägre — halft urskuldande. Jo det är likt henne. Mycket... Han fördjupade sig närsynt i det och talade långsamt. Det är likt henne sådan som hon var för... ja, för snart trettio år sedan. Innan...

— Hvem är det ni tala om? frågade Landwade och tittade flyktigt upp från tidningen.

— Om... om mamma, svarade hans hustru sakta utan att vända sig om.

— Låt mig se. Han reste sig upp och kom bort till dem. När har du fått det?

— Just nu. Hon hängde porträttet upp på hedersplatsen midt på väggen. När jag kom in nyss var här ett bud från pappa med ett bref och... det här, som jag så länge bedt honom om att få. Var det inte snällt af honom? Hon såg strålande upp på Hervey.

— Jo, sade han leende. Det är likt gamle Pem! Han är förstås ångerköpt från i går... Han skrattade. Därpå hejdade han sig och tilllade hastigt:

— Pappa är allt bra svag för oss, min lilla dam.

— Det är ju ni också, sade hon hjärtligt — småleende åt hans ängslan att Landwade skulle ha hört hvad han nyss kommit till att säga.

— Flera än jag, tyvärr. Han sneglade åter förstulet bort till Landwade, som redan återtagit sin förra plats och just nu vände det prasslande tidningsbladet. Och inte alla så... *sans conséquence* som jag, stackars fan. Min lilla Sacharissa — han böjde sig fram emot henne — jag kom egentligen hit i dag för att tala med er. Tiderna äro numera inte sådana som de voro i Pems och min ungdom...

— Nej, gunås! Hon suckade ödmjukt med hufvudet på sidan. På den tiden gick aldrig ett hjul itu på en vagn och hertiginnor — inte sant, Jimmie? — hertiginnor visste alltid, hur de skulle uppföra sig...

— Tyst... Han tittade ängsligt bortåt hennes man. Hon skrattade högt och uppsluppet utan att akta på hans mening. Ingenting roade henne så mycket som den gamle syndaren Jim Herveys maskerade moralprediknningar. »Och nu vakar han öfver sin älskade Philips sinnesro, som en höna öfver en sjuk kyckling,» tänkte hon... »Det är på en gång rörande och komiskt.»

Hervey böjde sig plötsligt resolut fram emot henne:

— Hvarför satan gjorde ni det? hviskade han okonstladt.

— Ni menar Georgiana?... Hon hade slagit vad med Lady Anne Foley...

— Den galenpannan! utbrast Hervey föraktligt. Jag trodde Hennes Nåd var klokare. Om hvad?...

— Om att Charles Fox inte var rest till Kingsgate.

— Hvad angår det henne?

— Seså, Jimmie, var nu inte dum... Naturligtvis angår det henne.

— Men ni, Mylady — hvad angår det er, och hvad hade ni där att göra? Ni kunde minsann ha kommit i en vacker knipa, om inte jag hade hållit min hand öfver er. Hade er man känt igen er...

— Hvad i alla djäflars namn tala ni om därborta? frågade Landwade plötsligt, otåligt. Han hade lyssnat ett par sekunder.

— Om god ton, sade Audrey impertinent. Jim beklagar sig öfver de dåliga tiderna, som inte längre tillåta några riktigt tokiga snedsprång.

— Men hvad har »er man» med att göra? frågade Sir Philip misstänksamt.

— Å, jag visste inte, att du satt och lyssnade... Jag erbjöd mig att stå till skrift för din bäste vän, då den goda tonen, som bekant,

icke tillåter en man att tala rent ut med sin hustru.

— »Tala rent ut»... Gör jag då inte det? frågade Landwade och reste sig upp.

Audrey skakade på hufvudet. Bevars väl, nej — sade hon vårdslöst. Du är alltför finkänslig till att spionera på mig, och det kunde icke falla dig in att oroa mig med, hur mycket du brukar förlora på farao... Hon blickade honom obarmhärtigt rakt in i ögonen, men då hon såg, hur blodet steg honom upp i tinningarna, tillade hon hastigt och i något mindre utmanande ton:

— Nu undrar du till exempel alldeles rysligt, hvar jag var i går kväll, men du törs inte fråga. Du är rädd för att såra mig, eller att du själf skall förefalla löjlig. Men nu skall jag hviska det till Jimmie — du behöfver inte höra det...

Hon gick bort och tog med bägge händer vännen om hufvudet, i det hon på tå högt hviskade in i hans öra:

— Jag var i Devonshire House och spelade kort med Prinsen af Wales...

— Det är inte sant, ropade Sir Philip. Han visste inte, om han skulle skratta eller bli ond.

— Så sant jag lefver!... Jag vann två guldpengar af honom. Utan att se på sin man vände hon ansiktet till hälften emot honom:

— Hur mycket förlorade du hos... B r o o-k e s vid samma tid?

Första gången hon kom med sin häntydning på hans spelförluster, hade han rodnat, nu blef han blek. Hon hade förut förebrått honom, att han spelade oförlåtligt högt, att han — som han själf, i sina anfall af förtviflan och samvetskval öfver denna last, som han trots alla goda föresatser icke kunde befria sig ifrån, ofta sade — »spelade bort barnens framtid». Men aldrig förrän i dag hade hon i tredje mans närvaro låtit honom höra detta. Och i dag hade hon gjort det två gånger. Någon måtte i går afton ha nämnt något för henne — sagt något om honom, hvilket öfver all höfvan retat henne. Det var likt henne att tiga hela morgonen, låtsa om ingenting och så — som nu — plötsligt explodera. Han hade känt sig skamsen förut, bittert förödmjukad, men nu blef han ond.

— Kan man få veta, hvad det var Hans Kunglig Höghet i går värdigades att säga om mig? frågade han.

Audrey skiftade färg — hon vände sig plötsligt öppet och varmt emot honom:

— Hans Kunglig Höghet har ingenting sagt om dig, och hade han gjort det, hade jag icke velat höra det. Jag kan — jag kan vara hur elak som helst emot dig själf... Ja, Jim Hervey har nu hört det, så att vi behöfva inte göra någon

hemlighet af det för honom. Men så simpel är jag inte, att jag sitter stilla och hör på, när någon förtalar min man.

— En annan än prinsen, sade Sir Philip lugnt, skulle icke oftare försöka det. Men han vet, att han i kraft af sin ställning ostraffadt kan göra hvad som helst, och skäms inte för att begagna sig af sina privilegier.

Han blef ett ögonblick stående framför henne och såg ned på sina starka, knotiga fingrar under de långa spetsmanchetterna — knöt handen och öppnade den igen — flera gånger. De, som bägge kände honom så väl, visste — sågo på uttrycket i hans ansikte — att hans sinne, fastän hans ord fallit så stillsamt, var i våldsamt uppror. Plötsligt, efter en kort, tryckande paus, vände han sig om och gick hastigt ut ur rummet.

Audrey satte sig tyst ned i närmaste länstol. Hon såg — halft trotsigt, halft skamset — upp på Hervey.

— Jaja... Han nickade varnande. Jag säger som jag alltid har sagt: spänn inte bågen för högt!

Lady Landwade blef sittande framåtböjd med hakan i handen — tankfull och nedslagen.

— Var det måntro för det att jag nämnde Prinsen af Wales?...

— Kanske. Men det om spelskulden skulle

ni heller inte ha sagt. Ni vet inte, hur det pinar honom.

— Så kan han låta bli att spela, sade hon hårdt.

— Kvinnfolk! Kvinnfolk... mumlade Hervey halft föraktligt. Ni dömer som de blinda om färgerna, min lilla dam. Ni, som aldrig själf har haft att strida emot en olycklig böjelse, omöjlig att rå på...

Hon rätade på sig och såg hastigt upp — skarpt, misstänksamt. Därpå lutade hon sig djupt tillbaka i stolen med händerna hopknäppta framför sig och svarade inte.

Hervey satt midt emot henne med armbågarna mot sina spetsiga knän och rullade en snusdosa mellan fingrarna. Han talade långsamt och såg icke upp på henne, medan han talade.

— Angående Prinsen af Wales eller Lord Thomas Clinton eller någon af de andra — hvad skall han tro?... Ni ha nu varit gifta i fem år och under hela denna tid... Tror ni inte, min lilla Sacharissa, att en karl lika väl som en kvinna märker, om han är den förste, den förste i hennes tankar, eller han inte är det?...

Audrey såg snabbt upp med en skygg, fientligt afvisande blick. Hon lät långsamt, besväradt, den ena handen glida öfver den andra, men sade icke ett ord.

— Audrey — han grep plötsligt myndigt hennes hand och böjde sig djupt fram emot henne. För era barns skull — de äro, vid Gud, de enda jag härvidlag bryr mig om: ni och han må gärna för mig dra åt helvete! — låt bli att plåga stackars Philip.

— Jag plågar inte Philip. Inte som ni menar.

Hon ville resa sig upp, men han höll henne kvar.

— Lady Landwade... lilla Audrey — han nästan hviskade — jag är en gammal man, som känner denna världen utan och innan och jag vill er bägge väl. Hvem är det?

Audrey reste sig upp — under de tätt sammandragna ögonbrynen såg hon hånligt fientligt ner i Herveys ögon. Men hon svarade icke.

X.

De sista dagarna i oktober fick Lady Landwade brådtom med att packa och ställa i ordning för sin afresa till Windsor, där hennes sejour som uppvaktande kammarfru (*Bedchamberwoman in waiting*) vidtog den förste november. Genom sin far och Lady Pembroke, som själf beklädde en hög charge i Hennes Majestäts hofstat, hade Audrey under de senare åren kommit i ganska nära beröring med drottning Charlotte, som mycket väl mindes henne från hennes barndom och alltid tyckt om henne för hennes »ovanligt stillsamma sätt». Då nu för icke länge sedan en plats i Hennes Majestäts närmaste uppvaktning blifvit ledig, hade Högstdensamma genast önskat den besatt med Lady Landwade, som på sin bröllopsdag nådigt hugnats med rang af »jarls dotter». Ehuru Sir Philip ej tillhörde det dåvarande regeringspartiet, hade premierministern ej haft någon invändning att göra emot att Lady Landwade emottog denna hofcharge.

Det var nu fem år sedan Audrey Herbert blef gift. Bröllopet hade stått i London i december 1783 — just vid samma tid som den politiska kris, i anledning af hvilken William Pitt genom speciell kurir blifvit hemkallad från Paris, närmade sig sin kulmen, och midt under brådskan med utstyrseln och förberedelserna till giftermålet hörde hon från flera håll omtalas, att Chathams unge son allmänt troddes vara ämnad att intaga första platsen i den nya maktkonstellation, hvilken nu som bäst höll på att dana sig. Vid jultiden föll ändtligen den Fox-Northska koalitionsministären, som hon i Wimbledon hört talas så mycket om, och tidningarna för den 19 december 1783 bragte öfver hela England den uppseendeväckande underrättelsen, att Hans Majestät behagat uppdraga åt Herr William Pitt, yngre broder till den andre Jarlen af Chatham, att bilda den nya ministären, i det han samtidigt kallat denne unge herre till förste skattkammarlord och kansler för rikets finanser.

Audrey Herbert hade då redan under en veckas tid varit Lady Landwade. Det var på sin mans gods långt borta i Wales, Llanfair Castle, som hon från Sir Philips egen mun mottog meddelandet om, att Pitt ändtligen — eller r e d a n — nått sin ärelystnads mål och blifvit premierminister.

Under den stormiga parlamentssessionen,

som fram på våren 84 följde den nya ministärens utnämning, vistades Lady Landwade i London, hvarest Sir Philip, som ju var en ifrig gammalwhig, dagligen deltog i partiets möten samt uppträdde som en af hertiginnans af Devonshire verksammaste adjutanter i den berömda valkampanjen för Westminster. Hennes nåd ville också värfva Audrey till medlem af sin agitationsfalang, men denna lyckades på grund af hälsoskäl hålla sig helt och hållet utanför. Hon gick redan då med sin dotter Katie.

Under de fem år, som sedan den tiden förflutit, hade Audrey blott två gånger på nära håll sett den mer och mer allsmäktige premierministern. Första gången var på en bal hos grefvinnan af Salisbury — ett af de få hus han ännu fann tid att besöka. Hon såg honom komma in tillsammans med sin vän, den unge hertigen af Rutland, som han nyss gjort till vicekonung af Irland, och hon såg strax, att han — åtminstone till det yttre — trots arbete och ansvar icke hade förändrat sig. Samma stolt högdragna och ändå så enkelt rättframma hållning, samma ljusa, på en gång sarkastiska och sällsamt vinnande, nästan pojkaktigt ungdomliga leende. Hon stod tillsammans med flera andra damer, då han gick förbi, och oförmögen att i detta första ögonblick behärska den rörelse, som rent af kom henne att skälfva, tryckte hon solfjädern

mot läpparna och slöt ögonen. För att slippa se — det förstod hon sedan — om han såg henne eller icke såg henne. Efteråt ångrade hon sig.

Andra gången hon mötte honom var långt senare — nu i september. Hon hade låtit vagnen köra sig fram till hörnet af Parken; det var en vacker, solig morgon, och hon stod med sin lilla Katie vid handen just i begrepp att stiga ur, då premierministern tillsammans med sin broder, Lord Chatham, red upp till grindarna.

Med flickan intill sig stod hon ännu på vagnens trappsteg, då herrarna passerade förbi — i det hon vände på hufvudet, mötte hon Pitts blick. Han lyfte allvarligt på hatten — Chatham gjorde likaså — grindarna gingo långsamt upp, och de bägge bröderna redo i skridt in under de höga, redan gulnade träden.

Audrey hade icke kommit sig för att besvara hälsningen. Hon blef stående stilla på fotsteget midt i solskenet och såg efter ryttarna, medan den lilla Katie otåligt sträckte armarna mot lakejen, som tog henne och satte henne ned på marken.

Hon hade sett honom rakt in i ögonen, och icke en skiftning i hans klara blick hade förrådt, att hon för honom var eller någonsin varit något mera än en blott tillfällig bekantskap. Och dock — — Hon kunde icke förmå sig att tro, att han

verkligen så *fullständigt* hade glömt henne. Det vore alltför... orättvist.

Ty *hon* hade icke glömt och *ville* icke glömma. Icke därför att hon egentligen kände sig olycklig i sitt äktenskap eller ens gjorde några sentimentala försök att inbilla sig själf det. Hon tillbad sina barn och sympatiserade med sin man, i hvars sällskap hon öppet tillstod sig trifvas bättre än i någon annans — ja, det gafs till och med ögonblick, då han ägde i sin makt att behärska och fängsla henne lika oemotståndligt som han gjort den afton, då han på Wilton House för andra gången friade till henne. Han intog henne ofta genom sitt sätt och öfriga egenskaper, men aldrig kände hon sig kufvad eller bländad af hans personlighet, så som hon en gång känt sig kufvad och bländad af en annan mans. Han var alltför svag, tyckte hon — svag gentemot henne och svag gentemot sig själf; hennes kritik var, när det gällde honom, alltid vaken, alltid redo att utöfvas. Och hon mindes beständigt, var icke i stånd att glömma, att *hon* var den, hvilken en gång ägt den mans håg och tankar, inför hvars vilja hela England nu böjde sig.

Möjligen hade allt varit annorlunda, kanske hade hennes känsla för William Pitt efterhand svalnat, hennes minne af honom bleknat, om han ej varit — den han var. Men som det nu

var, påminde ju allt och alla inom den värld, hvari hon så att säga uteslutande rörde sig, beständigt om honom. Det var alltid Pitt och Pitt och åter Pitt — hvad han ville, hvad han företog sig, hvad han hade sagt. Hela den gamla whigadeln — revolutionsfamiljerna, som de älskade att kalla sig själfva — Cavendisharna, Wentwortharna, Howardarna, alla hennes mans vänner och fränder, lågo ju i dessa år i krig på lif och död med den stolte ministern, som — själf föraktande alla titlar, hedersgåfvor och yttre värdigheter — hårdnackadt, fientligt och med tydligt uppsåt undergräfde sina fienders makt och prestige genom att låta kungen hoptals adla City'ns handelschefer, hvilka han sålunda som jarlar och baroner kallade upp i Öfverhuset. Hon öppnade icke en tidning, tittade icke i en pamflett, utan att hans namns fyra bokstäfver som en knif blinkade henne till mötes, hon såg aldrig en populär karrikatyr utan att strax igenkänna de välbekanta dragen af hans hvassa profil och stolta mun. Hon hörde honom från den ena sidan hatas, förlöjligas och fruktas som ingen — från den andra afgudas och dyrkas. Hon visste, att i hans hand hvilade nu Englands spira, att hans järnvilja var den nerv, som styrde rikets inre och yttre politik; att han, den yngre sonen af en fattig ätt, innan han ännu ens fyllt trettio år, svingat sig upp till en maktställning, som ingen

af landets föregående ministrar, icke ens hans store far, någonsin drömt om att bekläda. Var det underligt, om hon, som redan i sin tidigaste barndom känt sig fascinerad af den historiska glans, som hvilade öfver hennes egen släkt, som alltid så bittert afundats dem, hvilka ägde laglig rätt till ett ädelt namn, och som framför alla andra egenskaper tillbad styrka — var det underligt, om hon aldrig kunde glömma, att hon, om än kanske blott för en kort tid, ägt den mannens hjärta? I synnerhet som, efter allt hvad hon hörde om honom och hans lif — det föreföll som hon vore den enda af sitt kön, hvilken någonsin kunde berömma sig af, att han ägnat henne en hel tanke.

XI.

"I am nervous" — the King cried — "I am not ill but I am nervous. But I love you very well if you would tell me the truth... One has told me a lie — a white lie, he says — but I hate a white lie! If you will tell me a lie, let it be a black lie."

Diary of Miss Burney.
(Nov. 1788.)

»Min käraste vän (skref Lady Landwade till sin man i all hast, före gudstjänsten på söndagsmorgonen den 2 november). Det är icke värdt att du kommer hit i dag. Kungen är sjuk. Han är så besynnerlig i ögonen och går så ömkligt, som om han hade gikt i fötterna, och till alla han möter säger han, att han inte kan sofva. I går kväll, då jag var färdig med min uppvaktning, stod han en half timme och talade med mig i den iskalla trappuppgången och han sade hela tiden ideligen detsamma. Han talar, så att han blir hes. Lady Effingham (som ber om sin

komplimang till dig) och fröken Burney säga, att något varit på tok hela hösten. Jag kom att tänka på hvad Jim H. sagt. Min gode Philip får vara försiktig med hvad han säger. Jag tror icke ens Prinsen af Wales vet något säkert ännu. Drottningen törs icke visa, hur orolig hon är, men hon har alltid röda ögon.

Hälsa Katie, att om hon är snäll med sin franska, så skall hon få komma hit en dag och leka med prinsessan Amelia, och håll efter gamla Mattie, att hon inte låter vår Jamie eller den minste falla ut genom bågfönstret.»

Och åter den 5 skref hon:

»Det blir värre och värre med Hans Majestät och drottningen ser icke gärna, att någon af uppvaktningen talar med personer utanför huset. I dag var han ute och åkte med arfprinsessan: det var nästan outhärdligt, innan han kom hem igen. Två gånger brast drottningen i gråt, sedan gick hon upp och spelade på prinsessan Augustas harpa. Men luften hade bekommit Hans Majestät väl. Vi äro så tysta som råttor allesammans här på slottet, adjutanterna gå på tå och pagerna töras icke röra sig. Och här är mörkt som om vi bodde i ett åskmoln. Vi bara be Gud allihop, att den stackars kungen skall få sofva.»...

Samma afton, sedan Lady Landwade lyckats afsända biljetten till sitt hem, var hon tillika med Lady Elizabeth Waldegrave och ett par af kung-

ens kavaljerer inbjuden till te hos Lady Pembroke, som också hade tjänstgöring denna månad men måst hålla sig på sitt rum ett par dagar i anledning af illamående. Till sin glädje träffade Audrey här öfverste Goldsworthy, drottningens kammarherre och kungahusets bepröfvade vän, som blifvit efterskickad från London.

Medan de alla sutto omkring bordet och talade — afbrutet, i korta meningar: det var liksom alla hela tiden lyssnade — blef kungens förste adjutant hämtad till Prinsen af Wales, hvilken nu kommit till Windsor. De hörde honom hviska med någon i gången, medan dörren stängdes, och han kom icke tillbaka.

— Läs litet för oss, lilla Audrey — bröt Lady Pembroke den förstämda och ängsliga tystnaden. Här äro några versar, som fröken Burney har skrifvit till prinsessan Augustas födelsedag, och hvilka hon gaf mig till genomläsning. Eller kanske tidningen... Hon tog fram »*Morning Herald*».

Öfverste Goldsworthy talade sakta borta vid kaminen med general Harcourt — de hörde honom säga:

— Är det ändå inte bäst, att vi säga det till damerna... riktigt som det är?...

Generalen gruffade något i sin höga galonerade krage.

— »Som det är?» frågade Lady Pembroke. Hon hade blifvit helt blek under sminket.

— Ja, sade öfverste Goldsworthy — han talade fort och lågt. Vid middagstaffeln i dag bröt... febern ut. Hans majestät började tala vildt, som om han yrade, och slog itu allt hvad han rörde vid. Inte med flit... Drottningen, som redan länge anat det värsta, kunde icke längre behärska sig — hon fick en nervattack, men ville inte, att hennes damer skulle få veta orsaken. Prinsessorna sutto omkring bordet — alldeles stumma af förfäran. Jag glömmer icke den stackars lilla prinsessan Elizabeths ögon — och prinsen af Wales föll i gråt. Ja, mitt herrskap — i gråt. Med händerna för sitt ansikte...

Lady Pembroke sträckte liksom afvärjande ut händerna framför sig: O Gud!... Jag har hela dagen varit så säker på, att något rysligt skulle ske...

— Jag visste allt detta förut, mumlade Lady Elizabeth Waldegrave.

— Är han då...? Audreys ögon voro alldeles vidöppna af förfäran. Hon tordes inte säga ut ordet. General Harcourt såg menande på henne och skakade på hufvudet.

— Men Hennes Majestät menar ännu, sade öfverste Goldsworthy — plötsligt i en lugnare ton, mycket värdigt — att vi måste se tiden an...

Men bortåt kvällen blef drottningen alldeles öfverväldigad af sin ängslan. Hon lät kalla till sig flera af sina damer och satt emellan dem,

blek, utan tårar — hela tiden vaggade hon med det pudrade hufvudet, så att de stora strutsplymerna rörde sig fram och åter. Hon satt med sin ena hand i arfprinsessans och den andra i prinsessan Augustas. Vid hvart ljud utifrån ryckte hon till.

Den natten gick ingen till sängs i Windsor. Öfverallt i korridorerna och i förgemaken sutto pagerna och de uppvaktande kavaljererna på vakt — rätt upp och ned utan att våga röra sig på stolarna af fruktan för att kungen skulle höra dem och upptäcka, att han blef bevakad. Inne i Hans Majestäts sofrum hörde de honom hela natten gå fram och tillbaka och hest tala högt för sig själf.

Vid midnattstid sände drottningen Lady Landwade, som var den yngsta af de uppvaktande damerna, till kungens antichambre — hon tordes blott skicka någon af sin allra närmaste hofstat, på hvilken hon fullkomligt litade — för att bedja om ett samtal med öfverste Goldsworthy.

Audrey, som i det ögonblicket var så uppskakad och så full af medlidande, att hon kunnat gå igenom eld och vatten för sin stackars kungliga fru, smög sig på tå genom de öfverallt bevakade rummen — af ängslan för att göra något buller tordes hon ej ens knacka på dörren till kungens förgemak utan öppnade den själf sakta. Därinne var nästan mörkt, blott glöderna

i kaminen gåfvo ännu en smula ljus. Rundtomkring väggarna skymtade hon herrarna vid kungens hof — prinsen af Wales och hertigen af York, som sutto midt ibland de andra, igenkände hon på de stora gnistrande ordensstjärnorna, de buro på bröstet. Det var dödstyst i rummet — innanför den motsatta dörren hörde hon den vansinnige kungen oupphörligt tala för sig själf med sin stackars hesa röst.

— Öfverste Goldsworthy! hviskade hon sakta. Hon stod midt i dörröppningen, ännu med handen på låset. — Det är bud från Hennes Majestät...

En af skuggorna borta vid kaminen rörde sig och kom fram till henne. Han följde henne ut och låste ljudlöst dörren efter sig. Därpå bjöd han henne handen och de gingo bredvid hvarandra genom korridorerna och de kalla, skumma gemaken.

— Öfverste Goldsworthy — sade Audrey hviskande, med en viss ansträngning, hon hade hela tiden haft det i tankarna ända sedan i går och icke vågat fråga — vet man det i London?... Har regeringen fått någon riktig underrättelse?...

— Läkarna ha bemyndigat oss — dock icke officiellt — att skicka bud efter premierministern... Jag tänker mig, att han kan vara här fram på morgonen...

— Vet han... allt?

— Allt hvad vi ha vågat säga i ett bref, svarade öfversten kort. Hans Majestät har ju förut varit sjuk... på... på samma sätt... han kände själf, när det kom. För några dagar sedan sade han till hertigen af York, som ju är den ende af sönerna han tror på: »Jag önskar, att jag kunde dö,» sade han, »ty jag känner, att jag håller på att mista mitt förstånd.»

Audrey brast plötsligt i våldsam gråt: på en gång såg hon tydligt framför sig kungens ansikte sådant som hon sist sett det — det feta, slappa ansiktet, på några dagar åldradt och gråblekt, den irrande, förtviflade blicken, som påminde om ett jagadt djurs, det tomma, ängsliga och liksom urskuldande leendet kring hans läppar.

— O, Gud! stönade hon. Hon sjönk obehärskadt ned på en taburett i gången och lutade sig gråtande ned, med snibben af sin långa kofta tryckt mot ansiktet. O, Gud!... Hon jämrade sig högt.

— Lady Landwade, sade plötsligt öfverste Goldsworthy — han tog hennes hand i sin och talade mycket allvarligt, med låg röst. Ni kunde göra oss en stor tjänst... Jag menar oss... oss alla, som... som vilja kungens och drottningens väl...

Audrey såg frågande upp — hon snyftade ännu och kände sig plötsligt så trött af att vaka.

— Jag gissar... Ja, till er törs jag väl nog säga, att jag vet det, att... Han tvekade ett ögonblick och började därpå åter:

— Ser ni, prinsen af Wales — ni känner ju honom — han ryckte föraktligt på axlarna — han tänker redan på att föra kungen härifrån till Kew och hålla honom under bevakning. Men det finns intet Hans Majestät är mera rädd för än att bli skild från sin hustru och sina döttrar... Ja, jag behöfver ej säga er det, ni känner tillräckligt förhållandena här för att veta, hur en sådan flyttning skulle afficiera kungen i det tillstånd, hvari han nu är... Han skulle röra upp himmel och jord i sin förtviflan, försöka kalla vakten till vapen och Gud vet allt... Och folket, som icke vet något ännu, inte det ringaste... Å, Gud, man törs nästan inte tänka tanken ut...

— De skulle kanske tro, att prinsen af Wales försökte göra uppror... soldaterna och folket menar jag...

— Ja. Alla veta ju tyvärr, hur dåligt förhållandet är emellan dem. Och så rasande som kungen nu är... Prinsens inblandning skulle i allra högsta grad förvärra hans tillstånd och... Han sänkte rösten: Vi vilja ju helst, om det är möjligt, undvika tvångströjan...

— Hvad vill ni, att jag skall göra? mumlade Audrey. Hon såg upp.

— Ni behöfver icke återvända till Hennes Majestät, sade Goldsworthy hastigt. Jag skall nog förklara saken. Gå till ert rum, som ju ligger nära trappan. Försök att få veta, när herr Pitt kommer... det kan icke dröja så länge... En af pagerna, som jag kan lita på, skall stå till er disposition. Tala med premierministern i ert rum, ingen behöfver veta det... tala med honom om det, som jag nu har sagt — säg honom först och främst utan omsvep, hur det är med kungen. Ingen af oss kan gå ifrån honom — han frågar efter oss hvart ögonblick. Och Pitt måste veta allt, innan han talar med prinsen af Wales.

— Skall jag icke säga något annat? frågade Audrey enkelt — det föll henne icke ens in att söka göra någon invändning. Hon reste sig upp och torkade sig i ögonen.

— Ingenting annat, än att jag bedt er om det, och att jag tillåtit mig handla i drottningens namn... till den sjukes bästa, hoppas jag.

Han tog ännu en gång Lady Landwades hand och såg henne innerligt in i ögonen, medan han bekymrad skakade på hufvudet och sade något om, att det vore synd och skam att utsätta unga, ömtåliga fruntimmer för en sådan ångest och ohygglig spänning. Sofvit hade hon

väl inte?... Om det vore länge sedan hon ätit något?...

Audrey bara skakade på hufvudet — hon hörde knappt mera, hvad han sade. Därpå såg han oroligt på sin klocka, mumlade några ord till ursäkt om att han icke vågade låta Hennes Majestät vänta — bugade sig, slog ut med handen och gick skyndsamt ifrån henne.

Lady Landwade reste sig också upp och torkade ännu en gång sina ögon. Hon stod ett ögonblick och betänkte sig: nu var det för sent att göra invändningar... att ångra sig... Plötsligt föreföll henne alltsammans så overkligt, så omöjligt, och hon tog ovillkorligt några steg efter öfverste Goldsworthy liksom för att återkalla sitt löfte. Men i korridoren vände hon om och gick till sitt eget rum.

XII.

"The immaculate young minister."

Medan Audrey i den kalla novembergryningen med en pälskappa öfver skuldrorna och en filt öfver fötterna satt uppkrupen i ena hörnet af sin stora himmelssäng i *Queens Lodge* i Windsor och väntade på att få besked om, att premierministern var på slottet, kände hon sig så underlig till mods, som om hon plötsligt vore lösrifven från hela den värld, i hvilken hon vanligen färdades, och utan vidare öfverflyttad i en annan. Från sängen kunde hon genom den halföppna dörren se in i sitt lilla mottagningsrum, slottslikt högt, upplyst af ett ensligt ljus på konsolen framför spegeln. Hon var genomtrött af brist på sömn och dock yrvaken; den ena tanken jagade den andra i hennes värkande hufvud — hela situationen föreföll henne så ytterligt fantastiskt overklig, så förtvifladt förvirrad, att hon hvarken kunde finna ut eller in. Att

tänka sig, att hon enligt högre order satt här — som en stråtröfverska på en landsväg, tyckte hon — och väntade på, att William Pitt skulle komma in genom dörren... den där låsta hvita dörren med de smala, glänsande guldlisterna... Hon, som inte på fem år växlat ett enda ord med honom och skilts från honom i tårar med hans läppar mot sitt ansikte...

Nu begrep hon alldeles inte, att hon någonsin hade kunnat gå in på öfverste Goldsworthys förslag — att hon inte sökt någon undanflykt... Men hon hade varit till den grad förvirrad och upprörd, så utom sig af ömkan och medlidande med allt detta outsägliga eländet här på slottet, att hon i det ögonblicket verkligen icke hade tänkt stort på sig själf, bara betraktat sig som konungahusets lydiga redskap och tjänarinna... Först efteråt kom eftertanken.

»Han vet naturligtvis inte ens, att det är mig han kommer att tala med» — tänkte hon skamsen och uppretad för sig själf — »och när han upptäcker det, inbillar han sig kanske, att det är en teaterintrig af mig, något som jag hittat på för att göra mig viktig, för att påminna honom... O Gud, att jag då sutte i fred hemma i mitt eget hem och sluppe vara med om allt detta!...»

Trots kylan i rummet kände hon sig plötsligt alldeles het där hon satt, precis som om hon rodnat öfver hela kroppen. Hon sparkade nervöst

filten ifrån sig och med pälskappan öfver skuldrorna begynte hon med sina trånga, högklackade skor otåligt gå upp och ned i det lilla rummet.

En gång, då hon vände sig om, såg hon tillfälligtvis sitt ansikte i spegeln. Hon stannade, gick långsamt fram till konsolen och såg noga, af gammal vana, forskande på sig själf. Därpå lyfte hon upp armarna, fick fatt i en kam och började rätta på den oordnade frisyren, som hon delvis dolde under en af sina vanliga spetsiga gazemössor. Det skänkte henne — nästan omedvetet — en viss dygdig tillfredsställelse, att hon verkligen icke förrän nu ägnat en tanke åt sitt utseende — inte så mycket som tänkt på att se sig i en spegel, innan han kom...

Hon fick brådtom att vända sig om: det bultade svagt på dörren, som under iakttagande af all hemlighetsfullhet ljudlöst öppnades utifrån, och mot mörkret såg hon i den höga dörröppningen premierministerns långa, kantiga figur med de smala, sluttande axlarna och det lilla högburna hufvudet under det högt uppstrukna håret. Hon gick mekaniskt ett par steg fram emot honom.

— Lady Landwade... sade han formellt och bugade sig. Hon kunde se, att han var fullt förberedd på att träffa henne. Jag hör, att det är på Hennes Majestät drottningens befallning...

Hon kunde ännu icke få fram ett ord — med handen gjorde hon en konventionellt in-

bjudande rörelse mot närmaste stol. Men han blef stående som förut och hon tyckte sig kring hans mun skymta ett flyktigt småleende.

I en het våg rusade plötsligt blodet till hennes hjärta — vreden återgaf henne genast makt både öfver hennes tunga och hennes lemmar. Bara skuggan af detta leende var mera än hon i det ögonblicket förmådde bära.

— Herr Pitt, sade hon klart och tydligt, och hennes ögon mötte nu oförfäradt hans. Öfverste Goldsworthy, som ni naturligtvis känner, har på Hennes Majestäts vägnar befallt mig — hon lade markerad tonvikt på ordet »befallt» — att, innan ni talar med Hans Kunglig Höghet prinsen af Wales, underrätta er om, att kungens omgifning i natt kommit underfund med, att Hans Kunglig Höghet — innan läkarna ännu med visshet uttalat sig — med makt önskar genomdrifva, att Hans Majestät skiljes från sin omgifning och förflyttas till Kew. Hennes Majestät ansåg det vara af yttersta vikt, att ni och Lord-Kanslern så fort som möjligt finge veta detta.

Hon märkte — med triumf — att, medan hon talade, uttrycket i hans ansikte förändrade sig. Han sade långsamt:

— Törs jag fråga — hvarpå grundar öfverste Goldsworthy sin... beskyllning mot prinsen?...

— Det har han icke sagt mig, svarade Audrey. Vårt samtal varade blott några minuter

och han sade icke annat än det jag nu haft äran framföra.

Pitt tog långsamt upp sin klocka ur byxfickan — han såg flyktigt på den och vände sig åter, liksom tvekande, ytterst formellt till Audrey.

— Tillåter ni, att jag, då ni troligen är hemmastadd med alla förhållandena här på Windsor, gör er några frågor?

Hon böjde sig djupt för honom, i det hon åter med handen gjorde en rörelse mot stolen. Denna gång begagnade han sig af hennes inbjudning och mottog den anvisade platsen. Själf satte hon sig vid sidan af konsolen med armbågen stödd mot marmorskifvan. Det var något visst majestätiskt och värdigt i det sätt, hvarpå den stora pälskappan tungt föll ned på bägge sidor om henne och lämnade hennes bara hals, från hvilken hufvudet stolt lyfte sig, fullkomligt fri och obetäckt. Han följde henne ett ögonblick med ögonen, såg därefter ned och strök lätt med fingerspetsarna öfver den flata hattkullen. Därpå började han utan vidare omständigheter sitt förhör.

— Har ni själf sett Hans Majestät?

— Ja, senast i går. Hon svarade, som om hon stode inför rätten. Och i dag har jag hört hans röst.

— Anser ni — förlåt, att jag går så rakt på

saken, men min tid är knapp — anser ni honom vara... vansinnig?

Audrey såg ned i knät — ned på sin knutna hand, hvilken hon plötsligt pressade ihop, så att knogarna hvitnade. Ja — absolut, sade hon sakta.

— Sedan hur länge?

— Ända sedan jag kom hit för fem eller sex dagar sedan, svarade hon bestämdt.

— Och mig har man först i går låtit veta något! brusade han upp. Audrey såg glimten i ögonen och hur ådrorna på hans panna svällde och blefvo mörkblå — å, hon visste så väl, hur han brukade se ut, när han blef ond...

— För några dagar sedan talade man blott om ett feberaktigt illabefinnande — han betraktade henne frågande, halft hotande.

Audrey svarade icke, såg ej ens upp. Han återtog på samma abrupta sätt sitt förhör:

— När kom prinsen af Wales hit?

— Först i går morse.

Han såg skarpt på henne: Hvem hade underrättat honom?

— Det vet jag inte, nästan skrek hon, ty nu, då hon mötte hans ögon, förstod hon plötsligt den hotande misstanken i hans blick. Hur kan ni tro, att jag...? Rösten nästan kväfdes.

— Jag ber om ursäkt, mumlade han hastigt och böjde på hufvudet. Mitt misstag var för-

låtligt. Det finns så få vänner till prinsen här på Windsor. Och jag vet att Sir Philip liksom herr Fox och hans öfriga vänner äro välsedda gäster på Carlton House, nära lierade...

Hon tyckte själf, att det var förmätet — taktlöst — men hon kunde ej låta bli att afbryta honom:

— Jag har aldrig i fråga om politik gått något ärende för Sir Philip eller hans vänner. Aldrig.

Han svarade inte — såg blott på henne. Och i det han nästan omärkligt böjde sig fram emot henne, rodnade hon plötsligt djupt.

Hon visste aldrig sedan, hvar hon fick mod ifrån, men plötsligt sade hon något, som hon i fem år af hela sin själ hade önskat, att han skulle veta; — hon sade det okonstladt, enkelt, med en viss värdighet, ehuru mycket sakta:

— Jag håller med er.

Hon ångrade sig i nästa ögonblick — hvarför hade hon sagt det? Det var ju alldeles onödigt för honom att veta — alldeles likgiltigt — och det lät ju nästan som förräderi mot hennes man. Men — det måtte vara med allt annat hur som helst — det kändes dock som en befrielse att en gång ha fått säga det, att han nu visste, att hon så vidt det stod i hennes förmåga alltid varit honom trogen.

Ett par minuter tego de bägge. Han satt

stilla — käpprak i den höga stolen, som förut, men han höll hufvudet sänkt och det skarpa, lodräta vecket mellan ögonen tycktes ännu djupare än vanligt. Ute i korridoren kunde de under tystnaden höra pagen gå fram och tillbaka utanför dörren. Audrey kände sig plötsligt alltför varm i sin pälskappa — hon förde handen upp till strupen och sköt otåligt det tunga plagget bort från sina skuldror.

Därpå reste sig Pitt. Han såg icke på henne — tog nervöst förläget efter klockan i sin ficka.

— Ännu en fråga, Lady Landwade, sade han långsamt, och hans röst lät annorlunda än förut — till hvilken af drottningens närmaste omgifning kan jag... det vill säga regeringen med fullt förtroende hänvända sig, när vi... en annan gång... behöfva en pålitlig upplysning?...

— Till mig, sade hon sakta.

Han bugade sig tyst — yttrade icke ett ord till tack. Men nu såg han ned på henne och deras ögon möttes.

Gossen, som hela tiden enligt order väntat i korridoren, knackade nu sakta ängsligt på dörren. Pitt kastade en hastig blick bakom sig öfver skuldran — han rätade upp sig i sin fulla längd och sade hastigt, ytterst formellt:

— Ännu en gång, Lady Landwade, får jag på regeringens vägnar tacka er för detta samtal, som ni — här förändrades åter ett ögonblick ut-

trycket i hans rörliga ansikte, och den hastiga blicken rakt in i hennes ögon gömde en ofrivillig fråga — som ni, troligen mycket emot er vilja, varit så god att bevilja mig.

Han drog sig ytterst hofmannamässigt baklänges mot dörren — hon gjorde ett par steg fram, neg djupt och såg honom gå.

XIII.

... Giants stand like Titans face to face
Athos and Ida, with a dashing sea
Of eloquence between.

Byron.
(om Pitt och Fox).

Det var ännu rätt tidigt på aftonen, då Sir Philip Landwade trädde in i Underhusets sal. Han kom direkt från en lång ridtur — med nedstänkt öfverrock, stöflar och sporrar. Ljusen i den stora kronan voro tända, läktarna voro som vanligt öfverfyllda af åhörare, men nere i salen såg det mera hemtrefligt än egentligen högtidligt ut. På oppositionens bänkar lågo ett par af herrarna raklånga med armarna under hufvudet, medan de hvilade sig efter förmiddagens ansträngningar; Charles Fox, som vid kungens sjukdom genom ilbud blifvit hemkallad från Italien, satt med fickorna i sin gamla blå rock — säkert densamma, menade folk på läktaren, som han under hela kriget för att accentuera sin sympati för Amerika

burit öfver en gul väst — proppfulla af nötter, som han utdelade handfullvis till hvem som ville ha dem. Medlemmarna knäckte dem ogeneradt med sina tänder eller stöfvelklackar, medan de pratade.

— Där är Philip, sade Fox och välkomnade honom med en nick öfver skuldran. Hitåt, gamle gosse.

Sir Philip klef öfver ett par tomma bänkar. Uppe på sin plats satt talmannen i peruk och lång mantel, halft vänd åt sidan i stolen, med kinden stödd mot handen, och konverserade med William Grenville, hvilken med handen på fästet af sin värja, som han stuckit genom fickan på sin gröna klädesrock, själfsvåldigt stod och vippade upp och ned med den tunna blanka slidan.

— Vid Gud, har inte Gibbon rätt, när han kallar den här institutionen för en krog och ett kaffehus! sade Sir Philip förargad, i det han höll på att snubbla öfver Edmund Burkes gamla hatt, som fallit på golfvet.

— Hör på honom! — han hånar författningen, landets stolthet, frihetens vagga: Underhuset. Charles Fox drog upp sina väldiga svarta ögonbryn i det han jovialiskt parodierade en välkänd talare.

— Charlie... Landwade lade tvekande handen på hans skuldra och böjde sig ned öfver honom. Låt mig säga dig så godt först som

sist, att jag nyss haft bref från min hustru, som själf talat med doktor Willis, och enligt hvad hon säger är det verkligen utom allt tvifvel, att kungen i dessa dagar är betydligt bättre...

— Prat! sade Fox otåligt, nästan förargad. Oppositionen önskade icke, att kungen skulle bli bättre, och ville rakt inte höra talas om det. — Prinsen af Wales svär på, att gubben är lika galen nu, som han var för en månad sedan. Och Madame Fagniani har berättat mig, att han i går sade till henne — hör nu på, för det är tusan så likt Hans Kunglig Höghet: — »*Savez-vous, Madame, que mon père est aussi fou que jamais.*»

Sir Philip gjorde en rörelse af vedervilja. Fox skrattade muntert och ryckte på axlarna.

— *Que veux-tu?* sade han och härmade åter träffande prinsens röst. Du börjar väl aldrig moralisera?...

— Han är ett svin! sade Sir Philip mellan tänderna, mycket lågt men med djupaste öfvertygelse.

— Han är hvad han är, sade Fox något tvetydigt men med ett öfverlägset uttryck af tolerans. Hvad har han nu gjort för illa?... Kurtiserat Audrey, förstås, som han ju alltid försökt?...

Sir Philip skrattade litet tvunget. Men han sade ingenting annat än:

— Tyst, tig stilla — där är Pitt.

Genom en dörr längst borta i salen kom den unge premierministern hastigt in — rak och mager, med sin vanliga styfva och stolta hållning och med den uppvikta, nästan flata hatten i handen. Då han med hakan högt i vädret som han brukade och blicken riktad rakt öfver hufvudet på folk gick öfver golfvet fram till sin plats på skattkammarbänken, fanns icke ett par ögon i salen, som ej voro riktade på honom.

— Stackars Billy! sade skadegladt en af herrarna bakom Fox' plats, i det han genom sin dubbellorgnett fixerade ministern. Ta mig djäfvulen, om jag ville vara i hans ställe i kväll!...

Premierministern öppnade förhandlingarna med att förelägga Huset den detaljerade rapporten öfver kungens hälsotillstånd, hvilken parlamentskommittén, som blifvit tillsatt för att konferera med läkarna, nu afgifvit. Han gjorde det i all korthet — klart, tydligt och opartiskt, men dock sålunda, att hvar åhörare måste få ett bestämdt intryck af, att Hans Majestät var betydligt bättre, och att ingen orsak nu fanns att ängslas längre. Han slöt med ett förslag att tillsätta en annan kommitté, hvars uppgift skulle vara att i annalerna efterspåra, hvilka åtgärder parlamentet och regeringen i liknande fall förr i världen vidtagit.

Fox satt tillbakalutad på bänken med hän-

derna i byxfickorna och tog icke sina stora svarta ögon från Pitts ansikte. Så snart ministern slutat tala, reste han sig upp.

»Liknande fall!» sade han hånande. Då Gud och hvar man visste, att så länge England legat där det låg, aldrig något liknande fall förekommit. Däremot ville han hänvända Husets uppmärksamhet på, att man under närvarande förhållanden ägde en utväg, som man under andra, om icke liknande, så lika svåra dilemmor saknat: en fullmyndig, laglig tronföljare i rätt nedstigande led, i stånd att utöfva alla en regents plikter, och enligt hans — Charles Fox' — uppriktiga öfvertygelse, hade Hans Kunglig Höghet precis samma naturliga rätt till att öfvertaga regeringen nu, då monarken uttryckligen vore förklarad oförmögen att sköta sina plikter, som i händelse af Hans Majestäts dödliga frånfälle. Att under sådana sorgliga förhållanden ersätta fadern och utöfva hans myndighet vore en prins' af Wales naturliga rättighet; ehuru det dock enligt detta lands lagar kräfdes, att nationens representanter först sanktionerade Hans Kunglig Höghets rätt att begagna sig af denna sin medfödda rättighet.

Pitt satt och följde med ironiskt sammanknipna ögon hvart ord talaren yttrade. De, som sutto närmast honom på skattkammarbänken, kunde se, hur svårt han hade att dölja sin triumf

öfver den annars så farlige motståndarens vid detta tillfälle nästan otroliga brist på klokhet och urskilning. Detta vore alltså den framför alla andra frisinnade och folklige Charles Fox, »*l'homme du peuple*», som hans vänner älskade att kalla honom. Och så stod han här och häfdade den oduglige och baksluge prinsen af Wales »gudomliga rätt» att regera öfver sin fars undersåtar, förnekade rent af parlamentets — det vill säga folkets — absoluta och suprema makt att allena fatta bestämmelse om, hvad som i denna kris borde göras eller inte borde göras! I samma sekund Fox åter satte sig ned — han hade denna gången först kastat stridshandsken — sprang Pitt upp ifrån bänken.

— Den omständigheten — började han genast energiskt med den klara, djupa, ädelt skolade stämman, som alltid, kufvande och öfvertygande, hördes i hvar vrå af salen — att den hedervärde medlemmen här som sin orubbliga grundsats har förfäktat en sådan mening som den nyss uttalade, tyckes mig i och för sig vara en alldeles tillräcklig orsak att så fort som möjligt tillsätta en sådan kommitté, som jag föreslagit. Ty om det förhåller sig på det viset, att någon här i salen — om än icke formellt, ty det vågar ingen! — har den djärfheten att framställa prinsen af Wales såsom berättigad att vid detta tillfälle öfvertaga regeringen, är det

för oss, Englands lagliga representanter, af allra yttersta vikt att med snaraste i historien söka de illustrerande exempel, som kunna bekräfta eller förneka denna »rätt». Tills detta har skett, tillåter jag mig nu emellertid att bestämdt häfda, att den, som framsätter en sådan teori: att prinsen af Wales eller hvilken som helst annan, oberoende af det samlade parlamentets beslut, har medfödd rätt till regeringen, begår högförräderi mot konstitutionen.

Huset var redan i fullt uppror: midt under hånande skrattsalfvor, ironiska jubelrop och rasande invektiv från oppositionens bänkar och örondöfvande *cheers* från sitt eget parti, satte sig premierministern på sin plats. Den ene efter den andre af Fox' vänner sprang upp. Hvad menade ministern? Var det hans önskan att förolämpa tronföljaren eller nationens vän, det folkliga partiets korade höfding, Fox? Och frågorna följdes af en storm af hotelser, beskyllningar och förebråelser. Alla Fox' förnämsta kämpar: Burke, Sheridan, Windham, Lord North själf — utslungade sina skarpaste projektiler, framdundrade sina väldigaste åskor mot skattkammarbänken, där Pitt med armarna i kors öfver bröstet, hufvudet högt uppburet och den stolta munnen fast sluten, orörlig som en klippa, hela tiden oafvändt betraktande motståndarna, trotsade stormen. Till slut företedde hela raden

af oppositionens bänkar ett enda kaos af rasande ansikten, framsträckta knytnäfvar, stampningar och skrik. »Herr Pitt!» — »Herr Pitt!» — ljöd det rasande, eggande och utmanande från nära tvåhundra strupar på en gång. Men Herr Pitt rörde sig inte, han satt stilla som förut.

Då reste sig ändtligen på nytt Edmund Burke — bragt till det yttersta af sin indignation, våldsam, hetsig och vältalig. I sin luggslitna, ovårdade dräkt, rak och väldig, med krås och halsduk snedvridna under stridens hetta, med ögonen flammande af vrede och patos, vände han sig mot den förmätne motståndaren och försvarade sitt partis afgud, sin mångårige vän och chef, Charles Fox. Men hans blod hade kommit i för stark svallning — under talets oafbrutna ström tog han ej längre hänsyn hvarken till klokhetens eller partidisciplinens bud. Beskyllningarna mot ministern blefvo djärfvare, bittrare, mer och mer personliga och ovederhäftiga, ända tills han till slut glömde sig ända därhän, att han mot Pitt brukade det oförlåtliga uttrycket: »prinsen af Wales medtäflare.»

Han blef afbruten — ögonblickligen — af hundrade stämmor. Från Pittiternas bänkar stod partiet upp som en man. Talmannen försökte gång på gång, till slut nästan skrikande, förgäfves göra sin röst hörd.

Men Pitt — vig och blodtörstig som en

tiger — var redan uppe från sin plats. »Jag vädjar till Huset» — ropade han med utsträckt hand — »om det är tillbörligt att sådana ord yttras här mot mig? Låt oss gå hundra år tillbaka, den gången då vår heliga konstitution bestod sitt eldprof i en revolution: skulle då någon här i denna sal ha vågat förklara Somers för en 'personlig medtäflare' till William III?»

»Fox' martyrer» — som hans anhängare, med hänsyftning på titeln till en gammal känd andaktsbok — skämtsamt kallades, kämpade tappert för sin herre och mästare, men angreppet hade från början varit felaktigt ledt och för i afton var hans sak förlorad. Till slut reste sig äfven — hvilket sällan hände — Sir Philip Landwade.

Sir Philip var inom sin privata krets en ansedd talare eller snarare berättare — hans solida kunskaper, hans eleganta sätt att behandla ett ämne, hans fina och diskreta skämtsamhet gjorde det till ett nöje att höra honom. Men ehuru fullständigt van vid allt parlamentariskt skick och bruk och djupt verserad i sin tids politiska frågor, ägde han icke de speciella, prononcerade egenskaper, hvilka äro absolut nödvändiga för att kunna fängsla och kufva en stor politisk församling. Då han började sitt föredrag, satt premierministern med penna och papper i handen, färdig att anteckna de uttalanden, af hvilka han senare

ville begagna sig som utgångspunkt för sitt angrepp, men Sir Philip hade icke haft ordet i fem minuter, förrän Pitt — medan hvar blick i salen förundrad vändes emot honom — häftigt och obehärskadt med en axelryckning och ett föraktligt leende, stack pennan rakt igenom papperet och otåligt kastade det alltsammans på golfvet. Sir Philip blef röd ända upp i pannan — han upphörde tvärt och under en kort sekund möttes de bägge männens blickar. Landwades — plågsamt förvånad, skrämdt och ovilligt undrande; Pitts — förkrossande öfverlägsen, hvasst och öppet hånande. Därpå återtog den olycklige talaren sitt föredrag, hvilket redan på ett så obarmhärtigt energiskt sätt blifvit kritiseradt, och som nu — efter detta intermezzo — föreföll åhörarna ännu mera matt och osäkert än förut.

— Jag har aldrig sett Pitt så irriterad eller så... rent ut sagdt grym — sade den bekante politikern Windham förvånad och ogillande till Sheridan, som satt bredvid honom. Har han något personligt utestående med Landwade?

— Min bäste Windham, hviskade Sheridan ironiskt tillbaka — kom ihåg, att vi tala om Cato! Cato kan blott handla på fäderneslandets vägnar...

När Huset bortåt morgonsidan bröt upp, gick Pitt hem till Downing Street tillsammans med sin vän Wilberforce och några andra af

sin närmaste umgängeskrets. Vid den sena supén — eller hvad denna nattliga måltid nu kunde kallas — talade de förstås alla uteslutande om aftonens debatt. Men ingen tordes riktigt häntyda på Pitts ovanligt hårda och öfvermodiga uppträdande gentemot en så ofarlig talare och så fredlig och allmänt aktad medlem af Huset som Sir Philip Landwade, förrän Wilberforce på sitt milda, nästan smekande men allvarliga sätt rakt fram vände sig till premierministern:

— Hvarför var du så utan all miskund med Sir Philip i afton, Pitt? Han talade ju icke sämre än ett dussin af de andra och är — från världslig synpunkt — en af de finaste och mest intagande karlar jag känner.

— Var jag utan miskund? frågade Pitt långsamt. Han slog vin i sitt glas och såg inte upp.

— Ja, det tyckte vi alla, svarade Wilberforce.

— Då var det väl därför, att jag finner hela denna »regent»-liga med prinsen af Wales i spetsen så förbannadt... i vägen. Och så groft, oförskämdt naiv! Han skrattade hårdt till. Kan man tänka sig, att Sheridan, som ju ändå går för att vara både ett geni och en gammal van politiker — att han kan låta förleda sig till att säga något på en gång så vågadt och så idiotiskt som att vi »inte borde trotsa faran af att tvinga prinsen till att häfda sina rättigheter!»... Men törs ingen annan, så skall åt-

minstone jag visa de herrarna, att jag till det yttersta ämnar »trotsa» både dem och honom och »faran».

Han tömde i ett enda drag det stora glaset framför sig. Wilberforce såg bekymrad, ännu undrande, på honom och skakade sakta på hufvudet. Kungens vansinne, som nu räckt i öfver en månad, det oerhörda ansvar, som hvilade på ministären, hvilken i verkligheten var ett regentskap med premierministern som diktator, den uppslitande årslånga kampen mot Fox och vreden öfver tronföljarens beständiga lömska intrigmakeri började sannerligen taga bra hårdt på Pitt. Han var nervös — ohyggligt nervös. Då icke hans järnvilja, självfva vanan att till det yttersta ge akt på sig, hvar rörelse och hvart tonfall, höll honom uppe, såg man riktigt, hur eländig han såg ut. Ibland — som nu i natt — skälfde hans händer som en gammal mans. Och han var icke äldre än tjugonio år!

— Du skulle tänka litet på dig själf, Pitt — vågade Wilberforce föreställa sin vän, innan de ändtligen långt fram på morgonen skildes åt. Det här duger ju rakt inte. Och hvad säger din läkare?

Pitt skrattade. Han förde sin långa magra hand upp öfver det uppstrukna håret.

— När jag får tid att sofva tre timmar hvart dygn och får tid att tugga min mat, befinner jag

mig alltid utmärkt. Du kan väl inte begära, att jag skall lägga mig ute vid Brighthelmstone och bada och andas sjöluft, så länge det här eländet står på...

— Jag varnar dig bara. Kungen galen och du sjuk — hvart skall det föra hän?...

— Åt helvete, förstås. Men ännu är jag inte sjuk och jag ämnar inte bli det heller. Han såg sig om i sin ämbetsboning i Downing Street — densamma som Sir Robert Walpole och hans far Lord Chatham en gång innehaft. — Inte förrän Charles Fox drifver mig härifrån.

Wilberforce såg allvarligt på honom.

— Bara det är riktigt, att du jämt häller så mycket portvin i dig, sade han dröjande — lågt — i detsamma han sänkte sin blick.

— Det är nödvändigt, svarade Pitt hastigt. Han rätade på sig och kastade nacken litet tillbaka. Jag dricker portvin, liksom du tar opium — som medicin, för att hänga ihop. Nej, godnatt!... Klockan går till sju. Nu måste vi sofva.

XIV.

Hofvet var nu på Kew. Därifrån fick ändtligen Lady Landwade, som så länge varit en fånge på slottet, tillfälle att besöka sitt hem. Icke huset i Kensington — det stod, så länge hennes hoftjänstgöring varade, helt och hållet öfvergifvet — utan den lilla villa mellan Kew och Richmond, som Sir Philip i sin tid ärft efter sin moder, och i hvilken nu han och barnen flyttat in. Den låg helt nära Kew Green och alltså ej särdeles långt från slottet. Kungen tycktes nu, midt i december, något bättre.

Det var redan rätt sent på eftermiddagen, då Audrey efter att med någon svårighet ha erhållit tillstånd till besöket trädde in i den enda tarfligt och ofullständigt möblerade lilla salongen på *Plaisance* — så hette villan. Hennes blickar möttes genast af den stora flammande brasan i kaminen bakom det runda arbetsbordet fylldt af böcker och trycksaker, medan en samling franska kopparstick, grupperade omkring Gainsboroughs porträtt af henne själf, hvilket

öfverallt brukade följa Sir Philip, upptog den kalkade väggen midtemot. Alltsammans tycktes henne — som kom från det ödsliga och trista Kew — så hemlikt och inbjudande vänligt, att det gjorde henne godt helt in i hjärtat. Och hennes ansikte riktigt sken af glädje, då hon utom barnen och »Mademoiselle» äfven fann gamle Jim Hervey därinne.

— Men hvar är Sir Philip?...

Hon såg sig om. Kate och Jamie hängde redan kring moderns hals. Hon tog »Baby» från Mademoiselle.

— Jag sitter just också här och undrar, om han kommer hem i kväll, sade Hervey med den torra och loja röst, som hans vänner påstodo vara »det hemtrefligaste ljud», de kände till. — Jag har mycket litet hopp om det, men jag kom nu också mest för Katies och Jamies skull.

— En sådan god vän, ni ändå är, Jim! sade Audrey och klappade *»the old Fop»*, som de kallade honom på klubbarna, lekfullt på kinden. Han tog fast i handen och kysste den. — Och en sådan underlig kurre!...

Audrey bad genast om te. Under de sista åren hade det såväl vid hofvet som inom därmed förbundna kretsar blifvit en daglig vana att bortåt kvällen dricka en kopp te. Ingen kunde numera undvara det.

Den franska flickan neg för sin matmor och

gick, medtagande den minste. På mattan framför elden lågo de bägge äldsta på magen och lekte med primitiva pappersdockor, utklippta af gråpapper. Stackars Katie i sin långa kjol, sina snäfva ärmar, sitt fiskbenslif och sin pipade tyllmössa hade mycket svårare än brodern att finna en någorlunda bekväm ställning.

— Nå, hur står det nu till med det stackars Majestätet? frågade Hervey Audrey, under det hon, för att slippa tillkalla någon tjänare, med en lång trästicka försiktigt lånade eld från kaminen och tände ljusen på bordet.

— Å — hon skakade på hufvudet — det går långsamt. Men naturligtvis är han nu mycket bättre, tillade hon hastigt.

— Ja, det säga ju i alla fall ministrarna... Apropos, Lady Landwade — har ni träffat Philip de här sista dagarna.

— Nej, sade hon litet nervöst. Hvarför det?

— Då känner ni kanske inte till hans kontrovers med Pitt?

— Med Pitt, upprepade Audrey långsamt — hon kände själf, att hjärtat ett ögonblick liksom stod stilla. Nej... När?...

— Härom kvällen i Underhuset. Böljorna gingo högt förstås, och Billy hade en af sina stora kvällar. Men vi hade retat honom öfver all höfva och — i ett anfall af nervositet — lät han det alltsammans gå ut öfver Philip.

Audrey satt och teg, med ögonen på sina långa handskar, som hon varsamt krängde af sig. Berätta mig alltsammans, sade hon kort. Och det gjorde Hervey.

— Men det är nu icke första gången, slutade han tröstande, som Pitt roar sig med att på det sättet visa sin egen öfverlägsenhet. Det är ju inte alla, som ha haft en pappa som Chatham, och Billy kunde knappt tala rent, förrän gubben lärde honom Cicero och rekommenderade honom Bolingbroke till studium... För några år sedan, då Fox och Sheridan brukade kalla honom »den ärelystne pojken», har jag sett honom dekontenancera gamle Erskine — juristen — på precis samma vis...

Audrey var nästan själf förvånad öfver, hur nära hon tog sig sin mans förödmjukelse — hur djupt pikerad hon på hans vägnar kände sig. »Han borde icke ha gjort det», sade hon alldeles högt till sig själf. Och återigen: »Han borde icke ha gjort det»... Hon kände inom sig en liknande känsla af harmsen ovilja och intensiv lust att trösta, som då någon gjorde hennes pojke, Jamie, ondt.

Hervey satt och såg förvånad på henne — frågande, nästan lurande.

— Jag skulle ha lust att träffa Philip, utbrast hon. Tog han sig det mycket nära?

— Naturligtvis. Ni känner ju honom...

Han säger ingenting vidare, men inom honom jäser och sjuder det och han vänder och vrider på förnärmelsen, tills den tar sig ut för honom som en pyramid. Han såg betydelsefullt på Lady Landwade och sade med tonvikt:

— Man skall vara försiktig, hur man handlar mot Philip, ty han är en af dem, skall jag säga er, om hvilka det står i bibeln, att de »taga skada till sin själ».

Audrey reste sig upp för att taga itu med teet, som nu blifvit framdukadt. Liksom h o n inte visste detta!... Hvarför skulle Hervey alltid lägga allt ansvaret på h e n n e?... Jag är försiktig, sade hon kort — utan att se upp. Rösten skälfde en smula.

— Gud vet! svarade han, liksom för sig själf.

Under måltiden pratade de bara om Kew, om kungens tillstånd och om prinsen af Wales. »Han rent ut sagdt spionerar på oss», sade Audrey indignerad.

— Kan ni tänka er, han har själf utdelat hvart rum och egenhändigt skrifvit med krita på hvar dörr hvem som skall bo där. Vi äro nästan inspärrade och när vi tala inne i drottningens rum måste vi hviska.

— Och ni, min sötaste Sacharissa — hur kommer ni öfverens med honom? förhörde sig Hervey med sitt mest skefva grin.

— Å!... sade Audrey otåligt och blef plöts-

ligt röd under sin stora hatt. Till er kan jag väl säga det, men ni får inte låta det gå vidare. Det går inte en dag utan att jag är tvungen att vara grof emot honom — och härom kvällen satt han och väntade på mig inne i mitt rum, när jag kom från drottningen.

— Hvad säger ni? I ert eget rum?

— Ja... Han var oförskämd nog att ursäkta sig med, att »som jag visste», var det det enda ställe, hvarest han ostördt kunde få tala med mig. I början var jag mycket retirée, ofantligt artig och konventionell, neg för hvartannat ord jag sade till Hans Kunglig Höghet — jag vet ju, att ibland tämjer man honom med höflighet. Men han blef mer och mer... närgången. Sade, att det inte fanns min make i världen och... och... allt möjligt i den vägen, som han brukar säga, förmodar jag. Till slut började han ge mig förtroenden angående sitt förhållande till fru Fitz-Herbert. Å, jag kan inte säga, hur rå han är, när han inbillar sig vara förförisk. Ni måste medge att det är svårt att vara vördnadsfull, när man har att göra med en sådan Höghet!

— Men... Hur blef ni af med honom?

— Jag hotade att ropa på en af pagerna och be honom säga till prinsessan Augusta, att hennes bror önskade en konferens med henne i mitt rum. Och då ni vet, att jag kan vara — som ni själf brukar säga — »satans spansk», när jag

sätter den sidan till, så fick jag honom ändtligen på dörren.

— Han brås på sin farfar — gamle Fred, salig prinsen af Wales, sade Hervey föraktligt. Gud i himlen, en sådan inpiskad ärkeslyngel han var!

Audrey ryckte på axlarna och gjorde ett kast med handen, som om hon i det ögonblicket ansåg hvarken farfadern eller sonsonen värda en tanke, ännu mindre ett ord. Hur är det med pappa? frågade hon.

— Gikt i bägge fötterna. Sitter och svär öfver kölden och dimman och undrar på, hur länge ni och Lady Pem skola hållas i fångenskap på Kew.

Audrey suckade hopplöst. Och min kära hertiginna? frågade hon åter likgiltigt.

— Hennes Nåd Georgiana? Hon är lycklig öfver att ha fått allas vår Charlie hem igen. Jag tror inte hon finner någon vidare spänning i tillvaron, när hon inte har honom att prata med och darra för och beundra. Nu är hon förstås själaglad öfver, att det artar sig så bra.

— Hvilket artar sig så bra? utbrast Audrey förvånad.

— Alltsammans. Kungens sjukdom, som ofelbart kommer att störta ministären, och utsikten till ett regentskap med prinsen af Wales som förste mannequin, i hvilken Charles Fox dagligen skall inblåsa sin lefvande anda.

Audrey skrattade misstroget och öfverlägset.

— *Qui vivra, verra!* nickade hon bara.

Litet efter sade hon tankfullt — liksom hon ej kunde komma bort ifrån detta ämne:

— Tror ni verkligen, att det alltsammans är för Charles Fox' skull?... Som hertiginnan är så glad, menar jag...

Hervey satt i sin älsklingsställning — framåtböjd, med armbågarna på knäna och hatten dinglande mellan sina långa ben. Han svarade inte. Såg blott upp med en mycket uttrycksfull blick.

— Och ändå säger hon själf — Audrey besvarade ovillkorligt med ord hans blick — att hon inte älskar honom.

— Säger hon det? sade Hervey med sitt egendomliga skefva grin, hvilket plötsligt ett kort ögonblick visade hans långa, gula huggtänder. Nåja — hon menar väl, att han inte är hennes älskare. Och det är han säkert inte heller. Emellertid — det är ju inte d e t, det kommer an på...

— Inte det? frågade Audrey gäckande. Men hon kände sig orolig under den stickande blicken i hans ögon. Hvad kommer det då an på, om jag får fråga?

— På tankarna, min lilla dam — på tankarna. Jag har sett många kvinnor, min Sacharissa... Nej, låt bli att beundra era vackra naglar så länge... Låt mig i stället få låna de där

händerna, så vet jag, att ni hör på mig och inte sitter och tänker på annat, medan jag pratar... Jag har, som sagdt, sett många kvinnor — och naturligtvis också sådana, som med den gröfsta éclat sprungit ur mannens armar i älskarens. Men dem lämna vi åt sitt värde — så kunde inte er väninna göra! Och det är heller inte nödvändigt att göra så stora anstalter...

— Kläm inte mina händer, Jim... Jag ämnar sannerligen inte springa min väg.

— Hvem talar om er! Hela världen vet, att hertiginnan af Devonshire kunde göra hvad som helst för Fox — hon har visat det mer än en gång. Hans fel äro, som vi alla veta, obotliga, hans lyte — ja, ty nu är han så tjock, att man gärna kan kalla det ett lyte — bryr hon sig icke om. Tro mig, Lady Landwade, hon älskar honom. Tåligt och exalteradt och styfsinnadt, som blott en kvinna kan älska. Hvar tanke i hennes själ, som är värd att äga, den äger han.

Audrey satt och teg — anade nog, hvart han ville hän. Nu lade han bägge hennes händer smekande i sin ena, klappade dem och kysste fingerspetsarna.

— Se, allt det där lär man i ett långt lif, min Sacharissa. Han reste sig upp och stod framför henne. Mig narrar sällan något fruntimmer. Men ifall ni en gång skulle komma

att känna något liknande för... Charles Fox till exempel — som er höga väninna, så... så låt inte Philip ana det. Philip, hör ni — Philip skall ni narra. Ingen fordrar af en kvinna en sådan omöjlig sak som att hon skall taga sitt hjärta från den, som äger det, men det är hennes plikt att sörja för, att mannen — ifall han tror på henne — icke får veta, att det är stulet.

Det hördes vagnsbuller utanför fönstren. Katie, som nu var ensam vid kaminen, såg upp från gråpappersdockorna och sade tvärsäkert:

— Det är pappa.

Hervey vände sig genast till henne, tog henne upp på armen och började gunga fram och tillbaka med henne framför elden, medan hon skrattade af glädje. Där stod han ännu, då Sir Philip kom in — kisande mot ljuset, i galadräkt, med pudrad hårpung och värja vid sidan. Direkt från en visit i Devonshire House, berättade han...

Audrey reste sig icke upp för att hälsa på sin man. Hon blef sittande i sin stol ett stycke ifrån kaminen — en gammal högryggad stol från Stuartarnes tid, med urfälldt, karmosinrödt öfverdrag. Öfver den ljusa »*puce*»-färgade sidendräkten bar hon à la drottningen af Frankrike ett bredt spetsskärp, korslagdt öfver bröstet. Den stora hatten var prydd med långa svarta plymer och kastade i ljusskenet en lätt skugga öfver pannan och ögonen, hvilka just nu, tyckte Hervey,

voro djupare, klarare, mera stjärnlikt strålande än han på länge sett dem.

Philip Landwade, som icke på flera veckor sett sin hustru, gaf i första ögonblicket icke akt på att hon fanns i rummet. När han såg henne, tystnade han tvärt, blef stående stilla och skiftade färg. Hon var också ovanligt röd på kinderna och hade svårt för att möta hans blick. När de ändtligen hälsade på hvarandra, voro de bägge tafatta, nästan förlägna. Och när Katie, som ändtligen slitit sig lös från Hervey, kom och klängde sig fast på sin far, tog han henne genast upp på armen och började tala med vännen.

Audrey hade icke sagt många ord, sedan hennes man kom in i rummet, men samtalet med Hervey, hvilket nyss förut så starkt upptagit henne, att det nästan ett ögonblick bragt henne ur jämvikt, tänkte hon icke längre på. Under hela deras äktenskap hade hon och Philip aldrig varit skilda åt så länge som nu, och med en helt egendomlig känsla af oro och förväntan förstod hon plötsligt, att det var för det han hade så alltför mycket att säga henne, som han ej i Herveys och barnets närvaro direkt vände sig till henne. På ett helt annat sätt än förut njöt hon nu af att vara hemma — luften hade liksom blifvit varmare omkring henne, sedan han kom in. För första gången i sitt lif erfor hon i hans närvaro — genom hans blotta närvaro

— en viss ljuf, hemlighetsfull spänning, en obeskriflig väntansfull glädje, en längtan efter att bli älskad, blandad med en trygg visshet att vara det.

Utan att veta det satt hon och följde honom med ögonen och plötsligt möttes deras blickar — han afbröt sig midt i den mening han höll på att säga till Hervey, kom af sig, stammade — och Audrey kände själf, hur röd hon blef.

Hervey satt med ryggen mot Audrey — när Philip så plötsligt tystnade, såg han upp och såg uttrycket i hans ansikte.

— Kom, Katie, sade han stillsamt, utan vidare förklaring. Låt oss gå och se hvart Jamie tagit vägen...

Han gick och stängde dörren efter sig. Men ännu kom Sir Philip sig icke för att tala till sin hustru. Hon hade rest sig upp, när Hervey gick — förlägen, harmsen öfver att han kunde vara så enfaldig, så sentimental... kunde tro... Nu såg hon nervöst upp till Sir Philip, kom till att skratta — med tårar i ögonen — och var i nästa sekund i hans armar.

Hans våldsamhet öfverväldigade och tjusade henne ofta till en viss grad, men hon brukade dock alltid kunna behålla herraväldet öfver sig själf — kunna visa sig öfverlägsen, skämtsam, nådig. I kväll grät hon för första gången i hans famn.

— Audrey... började han hviskande, osäkert.

— Å, tyst, mumlade hon nästan ljudlöst, med hufvudet gömdt invid hans skuldra... Jag vet inte, hvad som är åt mig... Men (och hon visste själf, att hon försökte narras för honom, när hon sade det) om du visste, hur gräsligt vi ha haft det hela denna tid...

Och han, som ett ögonblick varit så säker på, att det var för honom, för hans skull!... Uttrycket i hans ansikte, nyss så strålande, mörknade.

— Philip — din näsduk... hviskade hon. Och när hon fått den: Låt för Guds skull inte Jim Hervey märka, att jag har gråtit.

Hennes ytterliga brist på behärskning, hennes barnslighet och dumma ängslan för Hervey förtjuste honom — han log, han storskrattade rakt in i hennes ögon. Hon satt på hans knä och andades på näsduken och torkade och krånglade med sina ögon och rättade på sitt hår och sin hatt.

— Jag önskar, att jag kunde stanna, sade hon plötsligt lågt.

— Så stanna då! Han tryckte henne varmt intill sig. Jag skulle vilja se den kung eller drottning, som vore i stånd att taga dig ifrån mig — nu, när du för en gångs skull själf har lust att bli hos mig.

Men impulsen var redan förbi — eller hon låtsade åtminstone, att den var det. Hon skrat-

tade osäkert och reste sig upp. Och han gjorde intet försök att kvarhålla henne — hvilket förvånade och pikerade henne.

— Hennes Majestät väntar mig alldeles säkert till supén, sade hon brådskande, onödigt förklarande och öfvertygande. Jag har redan dröjt alltför länge... Hon såg sig om. Jag undrar, hvart barnen togo vägen...

Men när han följt henne ut på trappan — afskedet från de små hade varit mycket ömt — och, sårad af hennes »koketteri», med nästan formell artighet hjälpt henne upp i vagnen, höll hon på att hviska: »far med». Blott stoltheten och tanken på, att han — eller Hervey — »naturligtvis skulle missförstå», afhöll henne från att göra det.

Hela vägen till slottet grät hon, tyckte, att hon hade förlorat all självfaktning, hvarje rättesnöre, att hon aldrig mera kunde lita på sig själf. Hon hade så säkert trott, att när det gällde Philip, kunde hon alltid beräkna sina handlingar och sitt sätt att vara — och nu... »Hade han bara sagt ett enda ord, hade jag stannat», sade hon full af blygsel till sig själf. »Blott för det att jag är hans hustru och varit skild från honom så pass länge, har han denna makt öfver mig!» Hon slet i kedjan, för första gången kände hon den. — Och hon, som alltid inbillat sig, att hon burit den så graciöst frivilligt!

Hon kunde ej låta bli att undra på — bara »undra» — hvarför han ej varit mera enträgen. Det var inte likt honom. Hon hade alltid varit så fullständigt säker på sin man — nu blef hon plötsligt nervös öfver en misstanke, som hon aldrig trott sig kunna hysa. Hon blef ett ögonblick först het och sedan kall, där hon satt...

Men hon bannlyste genast tanken, innan hon ens hunnit tänka den till slut. »Det fattades bara, att jag också skulle bli svartsjuk», sade hon ironiskt till sig själf.

Hon tänkte på, att hon ett ögonblick, innan Philip kom, längtat att få tala med honom om den där scenen i Underhuset, om hvilken Hervey berättat henne, och när han kom, hade hon glömt det. Ja — glömt alltsammans så fullständigt, som om hon aldrig hört ett ord därom. Hon, som aldrig brukade glömma det ringaste, som stod i sammanhang med... politik.

Nej, hon förstod sig sannerligen icke på sig själf längre!

— Men Gudskelof, att vi i alla fall icke kommo till att nämna något om saken, mumlade hon nästan högt. Hvem vet, hvad hon kunde ha funnit på att säga! Ty så ömkligt svag som i afton hade hon aldrig känt sig — så... ja, opålitlig.

XV.

... A creature lazy, weak, indolent, besotted, of monstrous vanity and levity incurable...
W. M. Thackeray.
(om George IV).

Audrey tyckte — det plågade henne, att för sig själf behöfva vidgå det — att sedan hon den natten i Windsor sett och samtalat med William Pitt, hade hennes känsla för honom liksom undergått en förändring. Med en djup förnimmelse af skamsenhet och smärtsam tomhet hade hon ändtligen fått ögonen upp för, hur långt de bägge under dessa fem år aflägsnat sig från hvarandra, hur föga hon — efter allt att döma — numera betydde för honom. I hans så mycket omtalade och kommenterade kyliga hållning gentemot hennes eget kön hade hon under hela denna tid alltid velat — velat — se ett bevis på trohet mot den känsla, han en gång ägnat henne. Nu begynte hon i denna likgiltighet blott se tecken på en ytterlig själfviskhet.

... »Troligen mot er vilja!» — Det var under hela deras långa samtal mellan fyra ögon den enda svaga häntydning han med ord gjort på att de båda en gång stått hvarandra närmare. Öfver tusen gånger hade hon i sin fantasi utmålat för sig ett ostördt sammanträffande med honom på tu man hand: hvad han skulle säga, hvad hon skulle säga — intet, som hon tänkt sig, liknade på minsta vis det som nu händt.

På det hela var hon glad öfver — försäkrade hon mer än en gång ifrigt sig själf — att hon ändtligen fått tillfälle att åter tala med honom. Ty nu kunde hon då vara fullkomligt säker på, att för alltid vara botad för sin dumma, hårdnackade böjelse, sin flickfantasi, sin hjärtklappning — i första ögonblicket af förödmjukelse och sviken förväntan fann hon intet ord svagt nog att beteckna hvad hon menade. Visst hade de rätt, som kallade honom kall — iskall, det var hvad han var. Och hur enfaldig hon varit, som alltid i sitt hjärta trott sig veta bättre!...

Så hörde hon om hans — för alla andra så omotiverade — påfallande brutala uppträdande mot hennes man i Parlamentet, och åter blef hon osäker. Åter började hon i tankarna genomgå hvart ord de yttrat i hennes lilla rum på Windsor den där händelserika natten under kungens sjukdom; skiftningarna i hans blick och minspel, hans sätt att slå upp ögonen och sänka dem, att

rynka pannan, att sätta sig tillrätta i stolen, att småle — allt mindes hon. Hade egentligen någon annan människa i världen en sådan mun som han — en sådan alltför vacker mun?... Men det var också det enda absolut vackra draget i hans ansikte... Gud vet, om han hade tyckt, att hon hade förändrat sig mycket...

Det var Herveys skull, resonerade hon själf, att hennes tankar åter sysslade med alla dessa onödiga fantasier. Han kunde ha låtit bli att berätta henne, om den där scenen i Underhuset... Om hvilken hon för resten senare naturligtvis skaffade sig de mest detaljerade upplysningar. Ty hennes hjärta — hennes fåfänga, som icke ville låta tysta sig, hviskade till henne, att den »otadlige ministern» dock kanske här, för en gångs skull, låtit sig påverkas af personlig ovilja och hämndlust snarare än af politiska skäl. Och ehuru denna tanke mera än något annat i världen smickrade hennes kvinnliga stolthet och på visst sätt återställde jämvikten i hennes inre, kände hon på samma gång, huru omedelbart djupt denna förnärmelse mot hennes man träffade henne själf, hur häftigt och varmt hon i sitt innersta tog parti för honom — just för det, att hon visste honom vara den svagare — hur hela hennes själ ömmade för honom, hvar gång hon mindes, hur hårdt hans stolthet måste ha blifvit sårad.

Hon kunde icke komma till klarhet med sig

själf — »sin eländiga inkonsekvens», som hon sade — och dock hade hon i den trista ensamheten på Kew före jul haft tid nog att grubbla och fundera. Men när hon strax på nyåret ändtligen fick komma hem igen, var hon så nervöst rädd för att Sir Philip skulle märka och så ängslig för att han skulle »missförstå» den... förändring — eller hvad hon skulle kalla det — som hon själf ej kunde undgå att känna att hon under dessa månaders skilsmässa från honom genomgått, att hon till en början rent af undvek honom.

Sir Philip — alltid mycket mer förstående än hon önskade och misstänksamt vaksam gentemot sin hustrus växlande stämningar — märkte å sin sida rätt snart, att hon redan ångrade eller skämdes öfver det korta, nyckfulla ömhetsutbrott, hvarmed hon mött honom på *Plaisance.* Deras årslånga samlif hade icke lämnat honom några illusioner angående hennes öppenhjärtighet — han visste, hur hårdnackadt hon kunde tiga, när hon ville, och hur svårt det var, i synnerhet för honom själf, att vinna hennes förtroende.

Hade hon blott varit en af dessa ljumma och ytliga kvinnonaturer, som icke kunnna älska — Sir Philip kände inom den värld, hvari de umgingos många dylika — men det var hon icke. Tvärtom. Hon älskade sin far, förlät honom alla hans fel, dolde hans svagheter, försvarade honom lidelsefullt, led under hans förödmjukelser;

hon dyrkade med ängslig och svartsjuk ömhet sina barn, smekte dem, vårdade dem, gjorde upp planer för deras framtid, fann beständigt tid att sysselsätta sig med dem — på ett helt annat och mer uppoffrande sätt än de flesta damer af deras umgängeskrets någonsin gjorde. Blott han allena tycktes icke äga någon verklig del i hennes lif. Hon, som kunde vara så hängifven, som hade ett sådant intensivt behof att beundra — för hans räkning hade hon, ehuru hon visste, att han på flera områden ansågs för en ganska framstående man, icke den ringaste ärelystnad.

Under dessa fem år de varit gifta, hade Philip Landwade, utpinad och i intimaste förstånd tantaliserad, nästan dagligen grubblat öfver sitt förhållande till sin hustru. I hela sitt yttre uppträdande hade han alltid ungefär samma sätt som de flesta andra herrar af hans stånd och ställning: fint belefvadt, ofta muntert och skämtsamt öfverlägset. Få voro därför de, som anade den våldsamhet och oro, den känslofulla, nästan tungsinta ömtålighet, som lågo på bottnen af hans väsen. På sätt och vis var han svag — Audrey hade icke så orätt däri. Sin lust för spel i alla, till och med de vildaste former, hvilken han för resten delade med hela Charles Fox' närmaste vänkrets, kunde han sålunda icke tygla, ehuru han själf ofta kände sig djupt förnedrad däraf och var fullständigt medveten om, att de

rent ekonomiska svårigheter, hvari denna passion ofta bragte honom, nedsatte honom i hans hustrus ögon. Gång på gång hade han högt och dyrt lofvat sig själf att låta bli att spela, försökt undvika frestelsen, trotsat den och -- alltid regelbundet fallit för den. Men efter hvarje sådant bevis på den svaghet, han icke var i stånd att öfvervinna, kände han, att Audrey föraktade honom. Hon ställde ogärna till scener med honom och gjorde honom sällan förebråelser; han var äfven säker på, att hon inför alla andra — till exempel inför Lady Pembroke — alltid urskuldade honom; men när hon efter en sådan spelafton, om hvilken hon tillfälligtvis fått nys, såg på honom, uttryckte hennes blick en sådan oförställd, kylig medömkan, att han tusen gånger hellre tagit emot ett slag.

Efter den fatala aftonen, då hertiginnan af Devonshire varit elak nog att öfverraska Fox och hans vänner på deras mest obscura mötesplats, och Sir Philip — genom en beräknad indiskretion af Hervey — fått veta, hvem hennes följeslagerska var, hade han hela hösten icke rört vid kort. Han hade ämnat glädja Audrey därmed, då hon återkom från hofvet, säga henne något vackert om, hur kärleken till henne omsider lärt honom besegra såväl hennes som barnens och sin egen svåraste fiende — och hans fantasi hade utmålat honom i Gud vet hur lifliga färger hennes rörande

tacksamhet och glädje. Redan en af de allra första aftnar hon tillbragte hemma hade han också fått tillfälle att utföra sin föresats och mycket ömt och ödmjukt försökt säga henne hvad han hade på hjärtat. Hon tog det vänligt, med passande rörelse och tacksamhet. Men hennes tydliga brist på förståelse af och respekt för den frestelse han för hennes skull bekämpat kom honom plötsligt att se sig själf i en annan dager än han förut gjort: han tyckte sig vara tillgjord, teateraktigt sentimental, onödigt, öfverdrifvet ångerfull. Och utan att ha fått fram hälften af det han velat säga henne, afbröt han bryskt deras samtal och lämnade henne.

Lady Landwade var van vid, att hennes man tillbragte största delen af sina aftnar ute och fäste sig ej stort vid, att han gick. En massa obesvarade bref hade under de sista dagarna hopat sig på hennes sekretär och hon var otålig att komma till att besvara dem. Liksom alla andra — blott i ännu högre grad — var hon under dessa dagar djupt intresserad af de pågående parlamentsförhandlingarna, genom hvilka nu frågan om regentskapet, Fox och prinsens af Wales ställning contra Pitt och det nuvarande kabinettet, som bäst höllo på att afgöras. Genom sina vänner vid hofvet fick hon dagligen underrättelser om den stackars kungens tillstånd och underhöll bland annat en liflig brefväxling med den celebra

författarinnan Fanny Burney, drottningens *garde-robière*.

Hon var så djupt inne i sin korrespondens och hennes tankar voro just i afton till den grad upptagna af de förhållanden, hon nyss lämnat, att, när en af betjänterna ett par timmars tid efter det Sir Philip gått kom in och anmälde, att en herre med bud från Kew genast önskade tala med Mylady, hon ej ens fann det märkvärdigt, att han valde sin tid så sent på aftonen.

— För honom in, befallde Audrey ifrigt och reste sig strax upp. Hon väntade öfverste Goldsworthy, som, alldeles öfveransträngd af nattvak och strapatser, erhållit drottningens tillåtelse att bo i London och blott emellanåt besöka Kew.

Hon blef stående i samma ställning, med ryggen mot dörren, brådskande sysselsatt att lägga undan papperen och göra i ordning efter sig på skrifbordet. Men då hon vände sig om för att hälsa på den inträdande, hade hon så när släppt brefvet hon höll i handen: framför henne med hatten i handen och den långa grå kappan hängande ända ned öfver stöflarna stod Hans Kunglig Höghet, prinsen af Wales.

— Ni! sade Lady Landwade och hade sinnesnärvaro nog att göra sin stora komplimang. Hvad för Ers Kunglig Höghet hit?

— Min obetvingliga önskan att se er, *ma toute belle*, svarade han genast. Han stod och

log emot henne med sitt fräcka, intagande leende, hvilket så många kvinnor funno till den grad förföriskt. — För resten vet ni att jag aldrig är mera »Höghet» än jag själf har lust att vara!

Det visste hon nog. Också att han satte en ära uti att utan all etikett, oftast till stort förfång för sin värdighet, visa sig öfverallt i London. Men hon blef dock så förvånad öfver att vid denna tid på aftonen se honom där, att hon i första ögonblicket ej kunde finna på något annat svar än att ännu en gång niga mycket djupt.

George, Prins af Wales, var vid denna tid en helt ung man på blott tjugusex år och ägde ännu, ehuru han redan började visa böjelse för stark fetma, en stor del kvar af den skönhet och grace, som i hans tidigaste ungdom gjort honom så populär och förskaffat honom namnet »Prins Florizel». Hans ansikte var älskvärdt öppet, med stora, klara, muntert oförskämda ögon och vackert lockigt hår omkring en blott alltför hög och alltför starkt bakåtlutande panna. Han var redan ytterligt, nästan löjligt noga med sin dräkt; under den vida, ljusgrå kappan af fint kläde bar han sålunda nu en mörkgrön silfverbroderad frack ofvanpå en sidenväst i en fin, ljus rosenuance. Håret, som i öfverdrifvet stora bucklor stod ut under hatten, var fylldt af det dyrbara blonda guldpuder, som nu i stället för hvitt började bli i så hög grad modernt.

— Ers Kunglig Höghet, sade Lady Landwade strängt — hon började nu hämta sig efter sin obehagliga öfverraskning — om ni ej har något däremot, vore jag tacksam att få veta, hvad det är för bud ni bringar mig från Kew.

Han skrattade forceradt högt — och enligt mångas mening var detta skratt det absolut minst tilltalande hos honom: tillgjordt och hjärtlöst.

— Förlåter ni aldrig era tillbedjare en lögn? frågade han inställsamt med hufvudet på sidan.

— Jag vet inte, hvad jag förlåter dem — hon kunde inte låta bli att skratta — ty jag har inga.

— Är er George då ingen? frågade han sentimentalt och kom närmare.

— »Min George!» härmade hon honom skrattande, och ehuru hon tydligt såg, hur löjlig han var, kunde hon ej låta bli att känna sig lite smickrad — blott för det, att han i alla fall var prinsen af Wales! Men i nästa ögonblick blygdes hon öfver sig själf och sin egen ovillkorliga, nästan slafviska vördnad för hög börd, en vördnad, som tycktes vara henne medfödd och som hon hade så svårt att frigöra sig från.

— Ja, sade han — er G e o r g e. Hvad är jag annat?... Uppmuntrad af hennes skratt, utan att hon kunde hindra honom tog han fatt i hennes hand och kysste glupskt den bara armen.

— Låt bli mig! ropade hon nervöst. Annars

— så sant jag lefver — ringer jag och låter be Sir Philip komma in...

— Är han hemma? frågade prinsen af Wales förbluffad. Jag trodde... Han släppte genast hennes arm och sjönk ned i länstolen bredvid henne.

— Ja — ljög hon med stor säkerhet.

Men hon blef nästan lika förfärad som prinsen af Wales, då hon verkligen i detsamma hörde sin mans röst utanför dörren och i nästa ögonblick såg honom öppna den. Det var knappt tre timmar sedan han gick och hon hade säkert trott honom vara i Underhuset.

Sir Philip var en smula närsynt — han kände icke genast igen prinsen och blef stående i dörren utan att aftaga sin hatt.

— Du ser inte... Det är Hans Kunglig Höghet, prinsen af Wales, sade Audrey tafatt — ovillkorligt generad öfver situtationen och förargad på sig själf, för det att hon kände sig så.

Sir Philip läste dörren och gick fram i rummet. Han tog hatten af och bugade sig djupt för Hans Kunglig Höghet, som affabelt sträckte ut sin hand.

— Jag kommer från Kew, sade prinsen dumt.

— Jag kan tänka mig det, svarade Sir Philip. Icke en min i hans mörka, skarpt tecknade ansikte med den långa orörliga hakan förändrade

sig, men han fortfor att stirra på prinsen, som under denna ihärdiga och utryckslösa blick — feg som han var — mer och mer bragtes ur fattningen. Det blef en lång, obehaglig tystnad.

Ända tills prinsen plötsligt, i ett anfall af klumpig elakhet, hämndlust och oemotståndligt dåligt lynne, helt omotiveradt vände sig till Lady Landwade:

— Är det sant, att ni, Lady Landwade, medan majestäterna voro på Windsor i höstas, brukade taga emot en herre i ert rum?... Företrädesvis om natten...

— Ja, sade Audrey. Hon var superb såsom hon stod där framför honom med armbågen mot stolsryggen och liksom kastade orden ned till honom — »som till en hund», tänkte han. — På Hennes Majestäts befallning gjorde jag det ofta.

— Hvem? frågade han brutalt, i sitt plötsliga raseri alldeles liknöjd för, hur djupt han sårade henne.

— Det har jag verkligen inte lof att säga Ers Kunglig Höghet.

— Sir Philip, vände prinsen sig oförskämdt mot värden i huset — jag tar er till vittne på, att Lady Landwade nekar att säga mig ett namn, som det... under närvarande politiska omständigheter är af allra största vikt för mig att veta.

Sir Philip, som stod i skuggan af de stora bokreolerna vid väggen, bugade sig ännu en

gång. Utan att säga ett ord öppnade han på vid gafvel dörren för Hans Kunglig Höghet, som, medan Audrey gjorde sin stora reverens och lakejerna i förhallen stirrade på honom, fann sig tvungen att resa sig upp och gå ut ur rummet. Såsom etiketten bjöd, följde Sir Philip och Lady Landwade sin kunglige gäst ända ut på trappan.

XVI.

När Lady Landwade efter att ha följt Hans Kunglig Höghet till vagnen, åter kom in i sitt rum — Sir Philip höll artigt dörren öppen för henne, medan lakejerna ännu stodo raka som ljus ute i hallen — kastade hon sig handlöst ned på sin stol framför sekretären och med armarna på skifvan och ansiktet doldt i händerna brast hon ut i skratt. Hennes man hade ännu icke sagt ett ord, men nu gick han fram till henne och tog henne omildt i axeln.

— Förklara mig det här, sade han barskt.

Hon blef så förvånad öfver hans sätt — han, som annars brukade vara så ytterst, urbant höflig och behärskad — att hon ögonblickligen upphörde att skratta. Hon reste sig upp och såg honom halft generad, litet skrämd, in i ögonen. Och först nu märkte hon, att han — det var icke annars hans fel — utan att vara egentligen berusad dock hade druckit för mycket.

— Låt oss vänta att tala om saken till i morgon, sade hon kort, i en föraktlig ton.

Utan att taga vidare notis om honom satte hon sig åter ned vid sekretären. Med ena handen under kinden, mera upprörd och förolämpad än hon ville tillstå, började hon med den andra, mekaniskt, utan att lyfta ögonen från bordet sortera papperen, som hon vid prinsens ankomst skjutit ifrån sig. Plötsligt såg hon, att hon gjort ett misstag i titeln på en adress och tog fatt i pennan för att rätta det. Innan hon doppade den i bläckhuset, vände hon sig åter till sin man. Och med plötslig lust att såra honom utbrast hon hånande, harmset öfvermodigt:

— Efter detta kan det väl aldrig mera falla dig in att vara rädd för, att jag skall vara kär i prinsen af Wales?... Eller hur?...

— Nej, sade han långsamt, liksom eftertänksamt, fullkomligt allvarligt — jag är inte rädd. Inte precis rädd... Det är detsamma, hvad jag är rädd för.

Han satte sig ned vid den kalla kaminen och sträckte benen långt ut framför sig. Hans blick, som såg långt förbi henne, var mörk och ansiktsuttrycket trumpet tungsint. Audrey satt som förut med ena handen under kinden och pennan i den andra och såg på honom från sidan. Därpå — liksom om han icke fanns i rummet — böjde hon sig ned och började åter skrifva.

— Håll upp! sade Sir Philip plötsligt högljudt brutalt. Vid Gud den allsmäktige — nu skall du en gång höra på mig.

Han teg igen. Med en rörelse af otålighet — nästan af förakt — sköt Audrey papperet undan och steg upp. Han reste sig också och kom med bägge händerna i fickorna långsamt bort till henne.

— Jag har grubblat på det dag och natt, sade han sakta, mycket lågt, i det han med sin stora hand på stolsryggen böjde sig fram och såg henne in i ögonen — det fanns i hans mörka, hårda blick något, som plötsligt gaf Audrey mera respekt för hans ord, än om han varit fullt nykter. Jag har tänkt fram och tillbaka, gifvit akt på dig ute och hemma och... jag kan inte begripa, hvad det är för en karl.

— Jag vet inte, Philip, hvad du tänker på... sade Audrey saktmodigare än hon hittills talat, och hennes hjärta gaf sig plötsligt till att klappa mycket fort. Utan att han ville det, lät han henne i afton gissa, hur osäker han under hela deras äktenskap stått gentemot henne, hur föga han under alla dessa år trott sig kunna lita på henne. — Men är det trots allt prinsen af Wales — tillade hon i hastigare ton, djupt förbittrad — så, antingen du är nykter eller drucken, tror du mig väl, när jag försäkrar dig, att jag blott blef glad öfver, att du kom och befriade mig

ifrån honom. Du kan inte afsky honom mer hjärtligt än jag gör.

— Jag tror dig, sade han tungt. Han tycktes ej ens märka, att hon så pointeradt, sårande hänsynslöst anklagade honom för att ha druckit för mycket. — Jag vill alltid helst tro dig, min Audrey, till och med, när jag inte *kan*... Men nu, säg mig... han tog bägge hennes händer i sina och blicken, som mötte hennes, var så fast och klar, att hon nästan började undra, om hon dock ej misstagit sig på orsaken till hans ovanliga upphetsning — säg mig... nu *skall* du säga mig: *hvem* är det, lilla Audrey, som på ett eller annat vis har gjort sig till din *herre*?

— Philip... hon försökte göra sin röst så lugn och värdig hon förmådde. Jag har sannerligen ingenting att säga dig... inte det ringaste... Så sant jag lefver, Philip... Eller åtminstone... Låt oss tala om detta i morgon!

— Säg mig det, Audrey, tiggde han hest. Nu. Jag ber dig ju bara vara uppriktig emot mig... Jag är så maktlös, när det gäller dig. Säg mig det... Du tror, att jag är svartsjuk på skojare och skrodörer som prinsen eller Thomas Clinton... Ja, på dem också, kanske, men det hör inte hit. Det är i alla fall ingen af dem... ingen af dem. — Han spände ögonen i henne: Är det Fox?

— Gud i himmelen, Philip! utbrast Audrey

djupt upprörd — hon kände sig i detta ögonblick så oskyldig som ett barn. Nu går det sannerligen för långt. För det, att du själf — för det, att ni allesammans afguda honom, tror du, att det är nödvändigt, att också jag... Hon brast i skratt — situationens fantastiska ironi öfverväldigade henne.

— Det är första gången du nämner Fox, sade hon åter — mildare, nästan lugnande, mer rädd för honom än hon själf ville tillstå. Hon försökte draga sina händer ur hans, men han höll dem fast.

— Ja, du ser, hur jag trefvar i blindo... Han talade nu åter i samma missmodiga och tunga ton som förut — så olik hans vanliga. — Du vet allting om mig och jag — hvad vet jag om dig?... Du förebrår mig, att jag spelar, du nedlåter dig till och med att förklädd spionera på mig — han såg hånfullt upp, och hon förstod, att han så lång tid efteråt ännu kände sig bittert kränkt öfver, att hon den där aftonen i värdshuset med egna ögon bevittnat hans förnedring och förlust — fastän jag och allt hvad som angår mig egentligen är dig platt likgiltigt... Ja, jag spelar, skrek han till — jag stjäl jorden undan fötterna på min pojke och min dotters hemgift...

Hon såg, hur det bäfvade kring hans läppar och blef plötsligt rädd för att se honom falla i gråt, hvilken tanke med ens föreföll henne så

outhärdlig, att hon — blott för att slippa se honom längre — slog bägge händerna upp för ögonen.

... Och hvarför gör jag det? Han kom henne närmare och tog med våld händerna bort från hennes ansikte. Hvarför spelar jag — hvarför gör jag andra dumheter?... Skall jag säga dig det?... Han lade bägge händerna om hennes kinder och såg henne styft in i ögonen: För det, att jag älskar — ja, älskar, jag missbrukar inte ordet — en kvinna, som... när jag håller henne i mina armar, blundar af vedervilja.

Audrey förstod hvad han hänsyftade på — det var en ren obetydlighet, något som händt för länge, länge sedan och som han, då det hände, tagit skämtsamt, med retsamt öfverlägsen munterhet, cavalièrement. Och nu fick hon genom en tillfällighet veta, hur hans själ i åratal kunde blöda under hvart knappnålsstygn hennes tankspriddhet, hennes ljumhet eller köld en gång gifvit honom.

Denna ömtåliga, nästan sjukliga känslighet, som han under normala förhållanden så omsorgsfullt förstod att dölja — därför, att han visste, att hon, stålsatt af sin egen likgiltighet, osårbar under sina egna hemliga drömmars kappa, föraktade och harmades öfver den — låg nu plötsligt för hennes ögon som ett öppet sår.

— Låt mig gå, sade hon hårdt, ty hon för-

lät honom icke, att han tvang henne att känna samvetskval. Du brukar annars tala som en förnuftig människa — det vet du själf, att du inte gör i kväll.

— Du vill alltså inte höra på mig, utbrast han hotfullt, på en gång alldeles rasande. Nåväl — då skall jag tala som en »förnuftig» karl skulle tala i mitt ställe. Jag kommer hit hem vid midnattstid och finner den värste libertin i London, prinsen af Wales, ensam med min hustru. Hvad gör nu en »förnuftig» karl? Han skrattade elakt och såg henne in i ögonen.

— Tar det som du tog det, svarade hon lugnt och mötte utan att blinka hans blick.

— Men inte nog med det, fortsatte han, utan att höra henne, i samma ton som förut. Hans Kunglig Höghet slår fram, att du under en tid, då det var din man omöjligt att kontrollera dina handlingar, mottager hemliga besök af en främmande herre. Är det oförskämdt af mig att fråga efter den karlens namn?

— Nej, sade hon med en djup suck af lättnad. Det var — oftast åtminstone — herr Thomas Steele.

— Steele... Steele... upprepade han misstrogen. Han var nu nästan nykter och häpnaden gjorde, att han återfick sin vanliga ton. Pitts vän?

— Ja, svarade hon hastigt. Och för att undgå flera frågor, tillade hon brådstörtadt:

— Det var på drottningens vägnar... På Hennes Majestäts uttryckliga befallning. Prinsen af Wales lät ju öppna alla bref, som vi sände från Windsor, och regeringen måste hållas à jour med kungens tillstånd... med allt, som försiggick på slottet. Mitt rum låg närmast trappan, och öfverste Goldsworthy och... premierministern... bådo mig bägge mottaga honom...

— Jaså. På det sättet... Och det kostade icke på dig att förråda oss... Fox'... mina vänner?

— Nej, svarade hon kallt utan vidare ursäkt eller förklaring. Jag var i drottningens tjänst.

Han gick ett par steg fram och tillbaka i rummet. Hon lutade sig dödstrött uppåt pelaren vid kaminen.

— Det var således allt? stannade han åter bryskt, misstänksamt framför henne.

— Ja, svarade hon och såg honom öppet in i ögonen. I det ögonblicket tyckte hon nästan själf, att hon talade sanning. Du kan pina mig hur länge du vill med dina frågor, men jag har ingenting att förebrå mig.

— Nej, naturligtvis inte. Han hånlog bittert, och i det han lutade sig tillbaka — bredbent, med bägge händerna djupt nedstuckna i fickorna — mätte han henne från hufvud till fot med sin mulna, oförsonligt förebrående blick. Nej, naturligtvis inte! Ty det, att en hustru bedrar

sin man på alla sina innersta tankar, sin hemligaste längtan, sina innerligaste förhoppningar... sorg — glädje... allting, det är förstås icke bedrägeri, det räknas för ingenting.

Audrey stod stilla framför honom, orörlig under hans forskande blick. Men hon kände, att om hon längre skulle tåla hans röst och blick, känna denna famlande hand mot sitt hjärtas dörr, måste hon förödmjuka sig, måste hon ge tappt. Hon upprepade ännu en gång:

— Jag har sagt allt hvad jag har att säga.

Han lade plötsligt händerna på bägge hennes skuldror och såg henne länge — halft bönligt ömt, halft befallande in i ögonen. Hon uthärdade länge hans blick, men till slut — som så ofta förut — vände hon sakta sitt ansikte bort ifrån honom. Och det var med en ed han släppte henne.

— Sannerligen, mumlade han — jag vet inte, om jag nästan inte hellre hade sett, att du en dag eller en timme visat dig lättfärdig och svag med en eller annan prins Florizel, än att du, som nu...

— Gå! sade hon häftigt, utom sig. Låt det nu — jag ber dig — vara slut för i afton.

— Jag skall gå. Men — tillade han exalteradt — tro inte, att jag längre nöjer mig med de smulor du af medlidande skänker mig... Allt det som du nu undandrar mig, min Audrey —

blicken i ditt öga, klangen i din röst, ditt hjärtas slag mot min hand — det är det jag vill äga. Själfva din innersta vilja, begriper du...

Hon gick förbi honom bortemot dörren. Med handen på låset vände hon sig om öfver skuldran och sade hånande, säker på att såra honom:

— Och jag, som glömde, att du brukar skrifva vers, Philip...

XVII.

... The strong impression, which all contemporary evidence leaves upon the mind: that the closing years of the last (18:th) century witnessed the *nadir* of English virtue...

G. W. E. Russell.

Hvar plats på Drury-Lane-teatern var redan fullsatt, då gamle James Hervey med Lady Landwade vid handen banade sig väg genom trängseln. Efteråt kom Sir Philip med sin släkting, grefvinnan Spencer.

— O, så hänförande, att ändtligen få se en teater igen! utropade entusiastiskt Lady Spencer, i det de slogo sig ned i den reserverade logen. Och så mycket människor! tillade hon hänryckt. Det är annat än att sitta ute på landet... Jag tror sannerligen, att här är hvarenda själ som finns i London...

— Det är för fru Siddons skull, sade Sir Philip, som själf var intresserad af teatern, liksom

af all konst. Sheridan har hört på repetitionen och påstår, att hon i den här rollen lär öfverträffa sig själf.

De fortforo att tala om artisterna och publiken. Lady Spencer kom ganska sällan in till staden och var oändligt intresserad. Hon smålog och hälsade till höger och vänster. Bredvid henne såg i afton den ståtliga Lady Landwade i sin halmgula gazefichue och tungt plumagerade mörka hatt tämligen stel och blek ut. Hon satt med profilen vänd åt salen och pratade sakta med Hervey, hvars smala, glåmiga ansikte ofta skymtades bakom hennes axel.

— Se, sade Lady Spencer och stötte till Audrey med armbågen — där sitta Lord och Lady Derby. Och det där tjocka fruntimret där borta — icke långt ifrån dem — med de vackra ögonen — vet du hvem det är?...

— Nej...

Lady Spencers ögon riktigt glittrade af nöje öfver skandalen:

— Det är hans *ci-devant*, kära du — fru Armistead. Numera Charles Fox' »Liz», min svägerska Georgianas *bête-noire*...

— Å... Audrey var med ens förfärligt intresserad. Men hon ser ju ingenting vidare ut...

— Hon är en präktig människa, afbröt Hervey dem. Och hon har det allra bästa hjärta...

— Stort i alla fall! fnittrade grefvinnan Lavinia. Hon var hänryckt och stolt öfver att vara mera inne i Londons *chronique scandaleuse* än Lady Landwade.

— Så många frånskilda fruar! utbrast hon igen efter en ny granskning. Där sitter grefvinnan af Ossory, som en gång var hertiginna af Grafton och Lady Anne Foley — hvad säger jag?... Lady Anne Wright... Och där är Hans Nåd af Grafton själf vid sidan af gamle Q.

»Gamle Q.» var hertigen af Queensberry, Audreys gamle vän Lord March — jokeyhertigen, Newmarkets, Operans och balettens upphöjde och fördomsfrie beskyddare.

— Och er släkting Lady Elizabeth Foster, född Hervey — hon nickade till Hervey — också skild från sin man, har jag hört... Min Gud — tillade hon dygdigt — jag tycker de skulle sitta här och bli riktigt mörkrädda för sin förtid!

— De?... sade Jim Hervey med ett kort skratt och Lady Spencer ihågkom plötsligt till sin förfäran att äfven han för många år sedan varit hjälten i en högst famös skilsmässoprocess. Nej, det är männen — de nuvarande — som kunna bli mörkrädda. »Deras förtid», Lady Spencer — den ha dessa damer för länge sedan begraft och klappat igen grafven och planterat rosor på den. Men jag förmodar, att deras män en gång emellanåt à la prins Hamlet stiga ned under

jorden och hämta upp en och annan hufvudskalle...

På motsatta sidan af salongen trädde prinsen af Wales in i sin loge. Han talade högt med sina kavaljerer — stod ett ögonblick med ryggen emot åskådarna och gestikulerade demonstrerande. Därpå vände han sig om — hälsade som en skådespelare hälsar — och då han midtemot fick syn på Lady Landwades sällskap, satte han genast den saxliknande lorgnetten för ögonen, i det han med påfallande ihärdighet orörligt höll den riktad mot Audrey, som talade med Hervey och icke låtsade se.

— Han börjar bli besvärlig, prins Florizel, muttrade Jim Hervey — Seså, nu stirrar, fan ta mig, snart hela publiken hitupp. Galleriet håller på att falla ned i hufvudet på oss för att se hvad i all världen Hans Kunglig Höghet tittar efter...

— Jag tror, att han har svurit på att kompromettera mig, utbrast Audrey vredgadt och föraktligt.

— Det har han säkert... Gudskelof, nu går ridån upp...

De sutto andäktigt tysta ett par minuter, medan den berömda Siddons, som spelade en fornromersk kejsarinna i paniers, röda klackar och pudrad frisyr, inne på scenen höjde sin tragiskt mörka röst. Därpå böjde sig åter Hervey försiktigt ned öfver Lady Landwades skuldra.

— A propos prinsen af Wales — hvad är det jag hör, min Sacharissa... Är det sant, att han har låtit sin schäs hålla hos er i förrgår afton klockan half tolf?

— Hvem har berättat det? frågade hon hastigt, oroligt, lika sakta.

— Lady Thomas Clinton, som jag i eftermiddags råkade hos den gamle hertigen af Newcastle, hennes svärfar. Hon hade själf sett det, sade hon.

— Gud i himmelen! mumlade Audrey med en nästan vidskeplig känsla af skräck liksom inför en fatalitet, som hon icke kunde afvända. Hur är det möjligt?... Jag menar...

— Mycket enkelt, afbröt han henne. Hon hade varit på en aftonvisit hos er närmaste granne, Lord Thomas' moster, gamla Fanny Pelham. Och när hon går sin väg — hon är ju ett fä — Lady Thomas, menar jag — går både hon och idioten till lakej vilse i den mörka trädgården. Vagnen hade hon låtit hålla ute på gatan, förklarade hon, och lyktan slocknade. Hon trefvade sig fram till en gårdsplats, tycks det, och där ser hon en förspänd vagn med tända lyktor hålla utanför trappan. Skickar lakejen att höra efter, hvems det är — hvar h o n är o. s. v. o. s. v. Jag kan se, hur förvirrad och nyfiken hon har sett ut därute i slasket med sin salopp...

— Vidare! mumlade Audrey otåligt. Hon

sneglade bort till sin man, men han tycktes gudskelof helt och hållet upptagen af skådespelet.

— Det finns alltid en nemesis till i världen, min Sacharissa. Jag vet en dam, som för en sex, sju år sedan stal en ädel lords hjärta...

— Å, håll mun med er filosofi! afbröt Audrey nervöst. Låt mig höra alltihop.

— Ja, hon lät naturligtvis lakejen fråga — eller om hon gjorde det själf — och fick veta, att ekipaget tillhörde prinsen af Wales, och att trappan förde upp till Sir Philip Landwades hus. Och när hon fått detta klart för sig, så slår ju Lady Thomas ihop sina händer och skriker: »Min Gud, Sir Philip! — men honom har jag ju mött för en timmes tid sedan utanför Brookes.»

— Föll det henne inte in, att han kunde ha kommit hem igen?

— Var det troligt, min lilla?... Hon hade mött honom utanför Brookes...

Audrey svarade inte. Hon suckade hopplöst — gat inte ens förklara saken för Hervey. Efter en paus började han åter — med ännu lägre röst:

— Sedan kom hon med en hel hop perfida »förmodanden» om, att ni, Lady Landwade, naturligtvis ofta hade träffat Hans Kunglig Höghet i Windsor. »Och hvem vet, hvad som kunnat försiggå där bland de inspärrade män-

niskorna!»... Det var, som om ni och prinsen träffats i Newgate.

Audrey kunde inte låta bli att skratta. Trots sina nödvändigtvis inskränkta röstmedel härmade Hervey ända till illusion Lady Thomas Clintons frivola läspning.

— Hon är dum, men hon förstår sig på världen, slutade Hervey. Modern, Lady Harrington, var den värsta slyna i London på sin tid, och jag förstår, att intet kan förefalla hennes döttrar otroligt.

— Och nu går hon således och utsprider den här skandalen om mig? frågade Audrey nervöst.

— Min lilla — kom ihåg, hvad jag sade om nemesis. Kunde ni vänta er, att Lady Thomas Clinton med ett sådant vapen i sin hand som detta skulle vara särskildt barmhärtig mot er?

— Men jag har ju aldrig gjort henne något ondt...

— Det vet jag inte — och det är för resten detsamma. Den gode Thomas har kanske gjort henne något ondt — förödmjukat henne till exempel — för er skull.

De hade nu dragit sig så djupt in i logen de kunde. Audrey satt stilla med nedslagna ögon och slog tankfullt solfjädern upp och ner.

— Och nu är alltså denna fabel ute öfver hela London?... frågade hon åter.

— »Hela» är ju ett så väldigt ord. Det finns utan tvifvel många aktningsvärda familjer i Marylebone och Chelsea, hvilka aldrig hört talas om saken och jag tror inte metodisterna ännu tagit notis om den. Men däremot är jag tämligen säker på, att historien i kväll nog debatteras på klubbarna i S:t James' och i Underhusets korridorer...

Audrey såg ned — hon gjorde sitt bästa att icke visa, hur olycklig hon var till mods.

— Då är det alltså slut med mig, sade hon bittert. Tjänar det till något att försvara sig?

— Absolut inte — med ord. Inte en katt skulle tro er. Hans Kunglig Höghets rykte är sådant, att det slår ihjäl allas, som komma i beröring med honom. Dessutom är det ju en dogm, att han är oemotståndlig. Nej, min Sacharissa, spill för Guds skull inga ord på saken och framför allt inga eder eller bedyranden, men håll hufvudet högt i vädret och visa er öfverallt. Försumma inte Lady Salisburys stora bal. Tag er bästa klädning, era största pärlor och spara inte på sminket.

— Om bara Philip inte får höra något... sade Audrey dröjande. Det undgick inte Hervey, att hon först och främst tänkte på sin man, men hon märkte icke hans snabba, forskande blick.

— Jag vet inte, om det kan förekommas,

svarade han. I alla fall måste det vara er en tröst, att han inte tror det.

Audrey såg hastigt upp. Tänk, att alltså äfven han så tydligt förstod den egendomliga halten af Philips... Ja, hon finge väl i alla fall kalla det svartsjuka.

— Men han kommer i alla fall att taga sig det förfärligt nära, fortsatte Hervey... Audrey hörde honom inte — hon tänkte nu på något annat han sagt. »Underhusets korridorer» — menade han något särskildt därmed? Nedlät sig månne också premierministern, hvilken som bekant icke generade sig för att hålla en hel armé af spioner, att höra på vanligt sällskapsskvaller?... När det gällde prinsen af Wales, gjorde han det säkert...

Ack, Gud! — Hon, som var född och uppfostrad i denna värld af intriger, felsteg, synd och lättsinne, som efter hand lärt sig tvifla på de flesta hon kände, som i sitt innersta icke drog i betänkande att tillskrifva sin bästa väninnas heroiska arbete i ett politiskt partis tjänst den mest banala bevekelsegrund — kunde hon, som själf i andra afseenden visste sig allt annat än felfri, egentligen fordra, att hon, därför att hon icke k u n d e dela sin kunglige beundrares känslor och af den orsaken var oskyldig, icke skulle dömas på vanliga indicier?... Om hon någonsin blifvit frestad af den ende, som hittills haft i

sin makt att fresta henne — Gud vet, hur pass dygdig hon nu hade varit?...

Audrey var så upptagen af sina egna mångartade och bittra tankar, att hon rakt icke längre gaf akt på det enorma uppseende, som prinsen af Wales envist fortsatta, hänryckta och nästan oafbrutna stirrande på henne väckte. Icke en enda gång hade Hans Kunglig Höghet behagat vända sina blickar mot scenen — tillbakalutad i fåtöljen, strålande praktfull i sin djupröda, galonerade frack öfver en smakfullt silfverbroderad, ljus sidenväst »*couleur cheveux de la reine*», höll han alltjämt lorgnetten riktad på Lady Landwade, som med nedslagna ögon tankfullt satt och stödde sin arm mot logebarriären.

— Vore det inte bäst att gå, kära du? frågade Lady Spencer, som först varit smickrad af prinsens uppmärksamhet, sedan nervös och nu kände sig alldeles dekontenancerad. — Eller tycker du inte själf, att det börjar bli lite otrefligt?...

— Hvilket?... Lady Landwade såg upp. Å, prinsen... Käraste Lavinia — generar det dig?

— Naturligtvis! sade Lady Spencer, indignerad öfver Audreys ton — hon såg själf ut som om hon inte visste om hon skulle skratta eller gråta. — Jag har suttit här som på en pinbänk...

— Jag är bra ledsen... började Audrey, verkligen olycklig öfver att se hennes nöje totalt

förstördt. Hon vände sig om till sin man och Hervey.

— Hvad ska vi göra? frågade hon okonstladt. Lavinia vill gå.

— För Guds skull stanna, hviskade Hervey ifrigt. Går ni, är prinsen kapabel att ögonblickligen resa sig upp från sin plats och också gå.

— Hvad tror du? Audrey vände sig undergifvet, litet generadt till sin man.

— Tyvärr har jag icke stort högre tankar om Hans Kunglig Höghet än Jim, svarade Sir Philip ironiskt. Men hon såg, hur blek han var, och hans leende var så tvunget att ansiktet nästan föreföll förvridet. Jag tror också, att det är klokast att låtsa som ingenting.

— Som om det vore möjligt! utbrast grefvinnan Lavinia sarkastiskt.

När de om aftonen foro hem från Hervey, där de superat, väntade och längtade Lady Landwade uppriktigt efter, att hennes man skulle börja tala om aftonens händelse — att han åtminstone skulle beklaga hennes och sin egen fatala försvarslöshet gentemot en kunglig prins' dumdristiga oförskämdhet. Hon väntade förgäfves — Sir Philip sade ingenting.

XVIII.

Grefvinnan af Salisbury — hon väntade ännu på sin markisinnetitel — var inom sällskapslifvet en af »den fagra Georgianas» mest hårdnackade och af lyckan mest favoriserade medtäflarinnor. Hon kunde äfven — hvilket hertiginnan af Devonshire icke kunde — glädja sig åt stor bevågenhet från det Kungliga Husets sida — det vill säga från kungens och drottningens. Jarlen, hennes man, var också en ytterst lojal man — en af Pitts anhängare och ny-toryernas stödjepelare. Hans berömde stamfader gamle William Cecil hade icke hållit sig mera troget till drottning Elisabeth, än han själf i striden mellan kronan och de stora whigsläkterna tog parti för kung Georg III. Och den lysande fantasi-»Ridotto» (såsom grefvinnan på sina bjudningskort högst originellt benämnt festen), det grefliga paret nu i midten af januari gaf, hade också närmast en politisk karaktär.

Det var nämligen för att på ett eklatant sätt

betona, hur föga vikt man inom de allra intimaste hofkretsarna tillade — och b o r d e tillägga — Hans Majestäts öfvergående mentala illabefinnande, som Lord Salisbury just nu under de hetaste förhandlingarna om regentskapsbillen arrangerade sin stora fest, och för första gången i år slogos palatsets dörrar upp på vid gafvel.

Icke endast hela den rymliga festvåningen hade man tagit i bruk utan därtill äfven alla familjens privata rum, hvilka det på något sätt låtit sig göra att införlifva med statrummen. På det sättet hade det också lyckats att skaffa så stor plats, att ingenstädes, trots gästernas mycket stora antal, minsta trängsel förmärktes. Alla de utländska ambassadörerna voro tillstädes och flera af ministrarna: herr Dundas och Lord-Kanslern Thurlow sutto redan vid spelborden inne i den blå salongen, medan den elegante unge Lord Chatham, hvilken nu i egenskap af Förste Amiralitetslord tillhörde sin brors ministär, öfverallt, men h e l s t öfver de unga och yngsta damernas skuldror, visade sitt vackra ansikte och intagande leende. Ja, till och med själfva premierministern, som ytterst sällan bevistade en bal, hade i afton fått ge tid att titta hit in ett par timmar.

När han kom var emellertid redan första akten af festen i full gång. Från rum till rum såg han genom de många höga och breda dörr-

öppningarna under strålande rader af lågt hängande kristalljuskronor, så långt han kunde ögna, ett brokigt virrvarr af masker och fantasikostymer, blandade med moderna sidenrockar och röda engelska uniformer. Höga herrar med Strumpebandsordens blå eller Tistelordens gröna band banade sig bugande väg mellan breda rosenprydda paniers eller döko upp mellan täta skyar af tyll och spetsar. Längst borta mot en fond af stora speglar en lång kedja af ordnade par: djupa bugningar, böljande nigningar — takt och rytm öfver alla rörelser... Menuett.

Hans Kunglig Höghet prinsen af Wales hade naturligtvis också blifvit inbjuden och trots sin vänskap för Devonshire House och dess härskarinna, hedrade han äfven verkligen festen med sin närvaro. Emellertid hade han begagnat sig af »ridotto»-privilegiet att maskera sig och inbillade sig vara »incognito» i sin snusbruna domino med guldsnodder. Han »vandrade» menuetten tillsammans med värdinnan, Lady Salisbury, hvarefter det (som det diskret heter i den följande dagens nummer af *»The Gentlemans Magazine»)* »behagade en Hög Person att dansa en kontradans med *L-d-y L-n-d-w-d-e.»*

Det var också en mycket välförtjänt ära som sålunda vederfors L-d-y L-n-d-w-d-e. Ty till och med de damer, som hittills ifrigast bestridt Audreys anspråk att räknas bland det tiotal »re-

gerande Skönheter», som behärskade 1780-talets London, föllo tillföga och erkände sig slagna, då hon denna afton vid Sir Philips hand visade sig i Lady Salisburys salong.

Hon bar ingen mask och heller icke någon egentlig »kostym» — blott ett slags »landtligt» enkel fantasidräkt af mycket fint genomskinligt tyll, hvilket som en sky af draperi, puffar, rysch och volanger omgaf henne. Därtill bar hon pärlor — stora pärlor, hvilka blott svagt skuggade halsens hvithet, och i det mörka, enkelt uppstrukna håret, som hon försmått att pudra, åter pärlor: det ena hvarfvet pärlor öfver det andra. Genom dansen och värmen hade hennes kinder fått färg, men intet »rödt» missprydde hennes rena, sällsynt klara hy, och inga konstgjorda medel kunde gifva de grå ögonen under de väl höga, tragiskt hvälfda brynen mera glans än de redan ägde. Lady Landwade var visserligen den mest intagande men ingalunda den enda dam, som på denna »fantasi»-fest emanciperat sig från smink och puder. Madame Du Barry och senare Marie-Antoinette hade bägge visat afsmak för den gammaldags, onaturligt utstyrda galadräkten och redan lärt Europas damer »*la beauté du négligé*».

Då Audrey ändtligen slapp fri från prinsen af Wales, hvars förklaringar, förebråelser och be-

dyranden hon af fruktan för en scen visat nog självbehärskning att blott på det mest lakoniska sätt besvara, såg hon, i det hon vände sig om, för första gången på hela aftonen premierministern. Med sin trekantiga hatt under armen och handen på paradvärjan stod han icke långt ifrån henne vid ingången till det berömda porslinskabinettet och konverserade med Lady Pembroke. Helt okonstladt — blott upptagen af detta märkvärdiga och oväntade, att hon såg honom — blef hon stående stilla och betraktade dem, ända tills Lady Pembroke med en rörelse af handen vinkade henne till sig.

— Det skall glädja dig, min kära Audrey, sade Lady Pembroke, som icke utan skäl ansågs för en af de mest väluppfostrade kvinnor i England, att herr Pitt har så goda underrättelser från Kew. Hans Majestät orkar nu höra litet musik och har — riktigt förnuftigt — underhållit sig med drottningen och prinsessorna.

Lady Landwade och premierministern hälsade på hvarandra. Audrey lyfte knappt ögonen från golfvet, medan han på sitt vanliga liffulla och öfvertygande sätt berättade en anekdot, som skulle bevisa kungens återvändande förstånd.

— Ja, sade Lady Pembroke, hvilken med åren fått en smula tendens åt den mer och mer omkring sig gripande metodismen — man får ju tacka Herren! Det var en ädel och väl-

signelserik tanke af Hennes Majestät att låta bedja för sin make i kyrkorna.

— Hennes Majestäts uppförande under denna pröfningstid — sade Pitt allvarligt och formellt — har som alltid varit fullkomligt exemplariskt.

Lord Salisbury kom bort till dem. Han underrättade sina gäster om, att hans hustru, innan supén serverades, önskade divertera sällskapet med en liten koncert. Den berömda böhmiska stråkkvartetten, som i höstas spelade i Ranelagh, skulle uppträda...

Grefvinnan af Pembroke tog genast emot hans artigt bjudna hand, och premierministern och Lady Landwade blefvo, medan de andra aflägsnade sig, plötsligt stående allena midtför hvarandra mellan de höga ebenholzetagèrerna med sällsynt porslin, som i många former, genomskinligt och snöhvitt blänkte mot ljusskenet.

— Som ni kanske vet, sade Pitt bryskt, tafatt, ytterligt stelt, har jag, för min del, hvarken förstånd på eller nöje af musik...

Han fortsatte icke, och Audrey kunde icke strax komma underfund med, om hans yttrande skulle vara ett slags vink om, att han helst önskade slippa hennes sällskap eller en förläget uttryckt önskan, att äfven hon å sin sida måtte afstå från koncerten. Hon kom sig icke för att svara något — vände sig blott dröjande och

obeslutsamt mot kaminhyllan, bredvid hvilken hon stod, och började med nedslagna ögon frånvarande fingra på ett af de många purpurröda venetianska glas, som i egendomliga, nyckfullt förvridna former gnistrade och lyste som rubiner mot den blanka, svarta skifvan. Pitt lade mekaniskt ifrån sig sin hatt på närmaste stol och blef generad stående kvar med armen ofvanpå ryggstödet. Hon nästan smålog, när hon tänkte på, hur urbant och ledigt hans sätt nyss varit gentemot Lady Pembroke, och bet sig i läppen, för att han ej skulle märka det.

Galleriet bakom dem låg nu alldeles tomt. På det skinande golfvet stodo de X-formade taburetterna i en lång rad framför de höga fönstren med smala speglar emellan. Från koncertsalen hörde de redan det aflägsna gnisslande ljudet af violinerna. Annars var allt tyst och de voro under några minuter fullkomligt lika allena med hvarandra som de varit i hennes rum i Windsor.

— Lady Landwade — bröt han ändtligen tystnaden och hon tyckte sig märka, att hans annars alltid så öfverlägset behärskade röst icke ljöd fullt så säker som vanligt — den var dämpad och tvekande. — Jag har ännu ej haft tillfälle... det har ännu icke varit mig möjligt att få tacka er... Ni vet själf, hur oändligt mycket ni i vinter har gjort för oss...

Han fortsatte icke — i det hon långsamt

vände på hufvudet, mötte han tvärsöfver rummet hennes blick. Hon rörde icke läpparna till ett enda ord, men uttrycket i hennes blick var så vältaligt förebrående, att han icke kunde undgå att förstå.

— För mig — rättade han sig sakta.

I det hon med nedslagna ögon — icke längre fullt säker på handen — hastigt satte det dyrbara glaset tillbaka på hyllan, kände hon själf, hur röd hon blef. Klangen af de sista nästan ohörbart uttalade orden låg liksom ännu kvar i den djupa tystnaden omkring dem.

— Och jag — sade han åter lika sakta, hastigt och skyggt. Han stod nu helt nära henne. Och jag, som alltid trodde, att ni hade glömt...

Hon såg upp — in i hans ögon, hvilka nu voro helt nära hennes, och kom till att småle: förrädiskt, vemodigt uttrycksfullt, ironiskt skälmskt. Varmt och med manlig öppenhet, fastän ännu med en viss nyfiken vaksamhet, mötte han hennes blick.

— Om vi då någon gång kunde få träffas... mumlade han plötsligt förtroligt fram sin innersta tanke.

Han stod och såg ned i hennes ögon — in i detta fina och hvita ansikte med de små skälfvande rynkorna vid ögonvrårna och gropen i den smala bleka kinden; läpparna, som darrade en smula, och i hvilka hon plötsligt — för

att hålla dem stilla — satte sin lilla skefva, spetsiga tand.

— Hvad ni är er lik! utbrast han. Orden kommo så ovillkorligt innerligt, tonfallet var så smekande varmt.

Hon skakade sakta på hufvudet, liksom afvärjande. Och ni?...

Han böjde sig ned öfver henne. Men ni vet ju allt om mig, sade han naivt.

Hon skrattade alldeles högt — så glad och... smickrad var hon öfver den bekännelse hans ord tycktes innebära. Och hennes munterhet förtrollade honom liksom hennes skygghet och ängslan nyss.

— Jag har ju inga rättigheter att pocka på, sade han hastigt på sitt rättframma, manliga sätt, utan alla omsvep. Och har jag en gång haft några — han tog hennes hand — så har jag förspillt dem. Hon drog icke till sig handen och han släppte den icke mera.

— Men kan ni inte unna mig att någon gång få se er... få tala med er... Och lägre, liksom han skämdes för att tillstå något, som kunde låta som en klagan:

— Jag är så ensam...

Hon kunde icke svara — hjärtat satt uppe i halsgropen, tyckte hon. Hur hade hon icke under alla dessa år, då hon på afstånd följt hans kamp, gått och längtat efter att få vara något

för honom — på ett eller annat sätt få äga en plats, om än aldrig så ringa, i hans lif. Och nu, då han ändtligen åter talade med henne öppet och fritt och hon i hans ögon läste, att lifvet, som så frikostigt uppfyllt alla hans drömmar, låtit hans planer lyckas, gifvit honom seger öfver hans fiender och mera verklig makt än någon annan förste-minister i England ägt, dock hade låtit honom sakna precis detsamma som hon saknade, som Philip Landwade för hans skull så länge känt sig besviken på: en odelad kärleks ömhet och förtrolighet — nu märkte hon först riktigt, hur ohjälpligt fast hon vuxit sig in uti andra förhållanden, hur omöjligt det nu vore för henne att taga emot det han bjöd henne. I detta afgörande ögonblick kände hon klart, att hon icke längre hörde hemma hos honom — hennes själ var icke längre hans.

— Nej, sade hon lågt, nästan smekande, men så bestämdt, att han omöjligt kunde misstaga sig på, att hon menade det hon sade. Jag vill icke träffa er oftare. Jag v i l l icke.

Han såg på henne — förvånad, oförberedd på ett sådant svar. Vecket i den branta pannan blef djupare, uttrycket mulnade, det skälfde otåligt nervöst kring hans fina mun.

— Nej, sade hon blott ännu en gång, obarmhärtigt bekräftande. Och hon gaf intet skäl.

Ute i galleriet hade tjänarna under gästernas

frånvaro i koncertsalen börjat sätta in borden till supén. En af dem tittade i förbifarten flyktigt och nyfiket in genom de breda dörrarna till kabinettet. Audrey såg det och vände sig hastigt om.

Pitt förstod icke orsaken till hennes öppenhjärtiga vägran, och ehuru han hörde, hur uppriktigt menad den var, tog han dock i detta ögonblick icke minsta hänsyn därtill. Den länge behärskade längtan att åter vara tillsammans med henne, känna tryggheten och lyckan af hennes närhet, öfvermannade honom plötsligt alldeles.

— Men jag tar inte emot något nej, mumlade han hänsynslöst. Hvarför är ni rädd för mig nu? — han såg på henne och hon rodnade under hans blick. Det var ni aldrig förr...

— I kväll ber jag er — sade han åter, då hon icke svarade, nästan hotande — kom ihåg det. Aldrig oftare.

Hon svarade icke, hörde knappt längre hvad han sade, stod där röd och plågad, nervös och generad under lakejernas i det yttre rummet mer eller mindre förstulna, fräcka och närgångna ögonkast.

Pitt började också bli obehagligt medveten om, att de icke längre voro allena. Med en kväfd ed tog han otåligt sin hatt från stolen och tryckte den djupt ner öfver pannan. Tystnaden, som ingen af dem längre vågade bryta, pinade dem bägge. I öfre ändan af det långa galleriet bör-

jade redan flera af gästerna åter samla sig efter koncerten.

Hon såg hjälplöst upp på honom, önskade i detta ögonblick — det märkte han — ingenting annat än att han skulle gå. Han mötte hennes blick, skiftade färg, bet sig nervöst i läppen — men förstod att det omöjligt längre gick an att här fortsätta samtalet. Därpå hälsade han henne djupt och gick hastigt ut.

XIX.

Vid midnattstid blef supén serverad. Den var arrangerad fullkomligt *à la française,* bestod af en mångfald sammansatta rätter och intogs — såsom det nu var skick och bruk — vid en massa bekvämt placerade småbord. Den frivilliga maskering, hvilken åt denna privata fest gaf just den »ridotto»-karaktär, som den ingeniösa värdinnan eftersträfvat, fritog tillika från all etikett, och gästerna fingo vid supén tillfälle att placera sig som de själfva helst önskade.

Bland de tolf personer, hvilka nu på samma gång togo plats kring ett rundt bord i den öfra ändan af det långa galleriet, voro gamle Jim Hervey, Sir Philip och Lady Landwade samt midtemot dem — vid andra sidan af bordet, tillhörande ett annat kotteri — den bruna dominon.

Sedan de tillsammans hälsat på värdfolket, hade Lady Landwade icke på hela aftonen förrän nu vid supén haft tillfälle att återse och tala med sin man. Sir Philip var en stor favorit hos

både damer och herrar i hela deras bekantskapskrets och alltid starkt upptagen; hans hustru misstänkte också — hon tyckte sig kunna märka det på hans utseende — att han största delen af aftonen uppehållit sig vid ett af spelborden.

Häri misstog hon sig emellertid. Största delen af aftonen hade nämligen Philip Landwade suttit stilla i en kanapé tillsammans med gamla Fanny Pelham, som, nyfiken som en markatta och talträngd som en papegoja, trots ålder och gikt, klädd i malätna brokadkjolar från sexti-talet och sin moders, Lady Catherines, berömda diamanter, hvar afton flackade omkring på alla fashionabla baler och assembléer. Hon hade i kväll stuckit sitt tjocka pekfinger i det chenillekantade knapphålet på Sir Philips buteljgröna sidenrock och inte släppt honom förrän han till punkt och pricka hört hela historien om hennes nièce's Lady Thomas Clintons äfventyr i mörkret den minnesvärda aftonen, då hon under sökandet efter sin egen vagn, fann prinsens af Wales ekipage med de tre ominösa strutsfjädrarna på vagnsdörren stående utanför Landwades hus i Kensington.

Fröken Fanny, som hade känt Lord Pembrokes »lilla tös» sedan första dagen denna kom till England och haft henne under sina vingars skugga den berömda kvällen i Ranelagh, då — som gumman alltid brukade säga — »tokerierna

med Thomas började», grät nästan, när hon berättade historien, och svor och bedyrade med de kraftiga eder, som damerna från salig kung Georg II:s hof aldrig generade sig för att begagna, att hon för sin del gjort allt som stod i mänsklig makt för att förmå Lady Thomas att hålla sin mun och inte vara orsak till, att en sådan skandalhistoria blefve utspridd öfver hela London. För att trösta Sir Philip öfver den befarade förlusten af hans hustrus goda namn och rykte försäkrade hon slutligen högt och dyrt vid sin ära och sitt samvete och vid djäfvulen själf, att hennes nevö Thomas — om han än aldrig så många gånger vore hennes köttslige systerson — icke skulle få ärfva en skilling af hennes pengar och inte heller godset i Essex. Hvarpå hon — för att ännu ytterligare visa den kära Audrey och hennes man sin uppriktiga sympati — öfvergick till att i all allmänhet vidt och bredt beklaga sig öfver hela sin stora och giriga släkt.

Sir Philip Landwade sade just ingenting, medan hans gamla väninna i alla dess innersta detaljer och med världserfarna praktiska vinkar angående dess möjliga konsekvenser genomgick historien, hvilken han — märkvärdigt nog — ej förut hört. Han hade icke haft någon tanke på, att någon annan än prinsen, han själf och Audrey kände till den höge herrns nattliga besök i hans hus, och hade verkligen ända tills nu varit naiv

nog att antaga, att det aflupit utan att väcka synnerlig uppmärksamhet hos andra än tjänstfolket. Redan då prinsen af Wales i sin tidiga ungdom svärmat — eller gifvit sig min af att svärma — för fröken Herbert, hade Philip Landwade retat sig öfver att han vågat närma sig henne och känt sig svartsjuk på honom. Sedan Audrey blifvit hans hustru, hade han — ehuru han efter flera intima samtal med henne om denna sak och efter hela det sätt, hvarpå hon behandlade sin furstlige tillbedjare, egentligen ej längre på sista tiden hyste någon misstanke om att han kunde vara farlig för henne — dock alltid haft svårt att smälta den stötande och självsvåldigt pointerade uppmärksamhet Hans Kunglig Höghet beständigt fann för godt att visa henne. Nu, då prinsen rågat sin oförskämdhet genom det sista omotiverade och alldeles etikettstridiga besöket i deras hem samt det rent af slyngelaktiga sätt, hvarpå han strax efteråt i Drury-Laneteatern sökt komprometttera Lady Landwade, var det slut med Sir Philips tålamod. Han hade under de sista dagarna icke kunnat tänka på annat än prinsens uppförande — så djupt förnärmad kände han sig både å sina egna och sin hustrus vägnar. Men det hade icke fallit honom in, att andra människor visste hvad som försiggått i hans hem, att den furstliga visiten blifvit uppmärksammad, kommenterad och omtalad —

därtill af en person, som utan tvifvel hade berättigad anledning att hysa bestämd ovilja mot hans hustru, och hvilken genom att förtala henne tillfredsställde ett årslångt groll. Icke förrän den indignerade fröken Fanny så omständligt berättade honom allt hvad hon visste — och då hon ju så att säga äfven spelade en roll i historien, hade hon intresse af att veta allting — hade det fallit honom in, att i detta ögonblick hans hustrus och hans egen ära debatterades, betviflades och hackades itu vid alla Londons tebord och i alla Londons vinstugor, spelhus och klubbar. Hela affären fick därigenom i hans ögon en helt annan prägel, var icke mera — såsom han hittills tyckt — en sak mellan honom och henne, mellan hennes samvete och hans kärlek; det blef numera en sak mellan honom — såsom hennes beskyddare och målsman — och världen.

Hade det varit frågan om en vanlig privat person af hans eget stånd, hade naturligtvis hela historien varit lätt ordnad, men att själfva tronföljaren var den förolämpande parten gjorde alltsammans betydligt mera inveckladt.

Då ändtligen Sir Philip efter en fortsatt ihärdig tystnad, som till och med gjorde den erfarna fröken Fanny ordentligt ängslig — hon, som dock, då hon i sina unga dagar svärmat för Englands erkändt störste roué, sin jämnårige Queensberry, genomgått så mycken oro och spän-

ning, att hon nu borde vara ganska härdad — reste sig upp från soffan, tackade han blott artigt sin gamla väninna. Därpå gick han, för att lugna det sinnesuppror, hvari hennes berättelse försatt honom, direkt till spelbordet.

Men det vanliga, så ofta bepröfvade medlet verkade icke i afton: stor sak om han vann eller han förlorade — hans upphetsning tilltog med hvar sekund, som gick. Och det var med flit han före supén uppsökt sin hustru och nu tagit plats vid samma bord som hon.

Den öfverdådiga och raffineradt serverade måltiden var till att börja med ganska glad. Omkring det runda bordet kände alla hvarandra och, om än ett par af gästerna voro något tankspridda, gick samtalet dock på det hela flytande och muntert.

Allt hade möjligen också gått bra ända till slutet, om icke olyckligtvis Lady Thomas Clinton själf och den galenpannan Lady Anne Wright hade funnits vid bordet. Lady Anne försäkrade naturligtvis sedan, att hon för sin del aldrig under aftonens lopp hade haft minsta aning om, hvem den bruna dominon med guldsnodderna var, och icke kunde tänka sig, att ett »oskyldigt skämt» skulle kunna väcka sådan anstöt och få sådana följder.

Det var hon, som började. »Lady Thomas» — började hon, och i det hon lade bägge sina

sminkade armar på bordet, stack hon fram sitt fina blonda hufvud så långt hon kunde: håret föll under hatten i en tjock pudrad pung ned öfver den sneda skuldran. »Lady Thomas Clinton, min sötaste vän — är det sant, att du häromkvällen tog dig för att köra från fröken Pelhams hus i Kensington till Carlton House i prinsens eget ekipage, så att Hans Kunglig Höghet själf måste gå till fots?»...

— Sådant fördömdt prat! sade Lady Thomas Clinton kategoriskt. Hon blef röd ända upp till rosorna i håret och sneglade först till vänster bort till den bruna dominon, som utan att tyckas höra dem med god aptit åt sina ostronpastejer, och kastade därefter en skygg blick åt höger på Sir Philip Landwade, hvilken med bordsknifven i handen, stödd mot duken, allvarsamt lutade sig tillbaka i sin höga stol och stint såg ned på henne med sina smala, dunkla ögon. Lady Landwade konverserade lifligt med Lord Chatham, som satt på den andra sidan om henne: man hörde att de talade om Wilton House och om en berömd tafla i »Stora Rummet», hvilken den unge jarlen till sin sorg hört, att Lord Pembroke stod i begrepp att sälja.

Lady Annes skrattlystna, gälla röst ljöd nu åter tvärsöfver bordet:

— På det sättet har e n berättat mig historien — jag säger inte h v e m — men en annan går

omkring och säger, att det alls inte hänger ihop på det sättet. Det var L o r d Thomas Clinton, säger han, som kom för att göra visit hos sin gamla moster men tog miste — hvem kan inte ta miste emellanåt? — och i stället gick in till fröken Pelhams närmaste granne — hon blinkade muntert illparigt åt Audrey — där han träffade vår käre prins Florizel, som förstås kommit först. På det sättet kommer d u inte alls med i historien, min kära Anna Maria!

Några af de muntraste bordsgästerna brusto härvid ut i gapskratt. Det hade redan druckits duktigt och Lady Anne såg så komisk ut, där hon satt och pekade finger öfver bordet åt sin väninna Lady Thomas Clinton, som nu såg högst olycklig och dekontenancerad ut. Då — midt i allt skrattet och glammet — ropade den bruna dominon, som det ännu roade att spela »incognito»:

— Det är sant, Lady Anne. Mycket riktigt: prins Florizel kommer a l l t i d först.

Sir Philip Landwade reste sig upp i hela sin längd — han var ohyggligt blek, men fullkomligt säker på benen.

— D e t ä r e n f ö r b a n n a d l ö g n, sade han långsamt med en röst, som hördes öfver halfva salen. Och i detsamma skar han med knifven, som han ännu höll i handen, en bred

skåra i duken mellan sig och prinsen af Wales. — Jag vill icke sitta till bords med lögnare.

I samma sekund han sagt dessa ord, sprang hela sällskapet nästan som på kommando upp från sina stolar — några kommo i hastigheten till att välta dem. »Prins Florizel» kastade dominon och stod där med högrödt ansikte och handen på värjan. Lady Anne gallskrek med händerna för ansiktet och Lady Thomas Clinton svimmade. Audrey själf stod lika käpprak som sin man men med halfslutna ögon och lika hvit i ansiktet som pärlorna kring hennes hals. Hon stod mellan Lord Chatham, som liksom de flesta andra herrarna redan hade handen på värjan, och Jim Hervey, som genast tog hennes hand i sin. Sir Philip, lång och kantig och stark — man såg plötsligt boxaren och soldaten under den fine sidenklädde kavaljeren — släppte knifven och knöt händerna: det såg ett ögonblick ut som om han ämnade kasta sig öfver prinsen. Därpå rätade han på sig — blek som förut — och förde handen ned till värjfästet.

— Ers Kunglig Höghet, sade han med sin vanliga behärskade, något beslöjade röst, i det han vände sig till tronföljaren. Jag... Man väntade, att han naturligtvis skulle be om ursäkt, men han sade bara:

— Jag vet inte, om prinsen af Wales står till, hvad prins Florizel säger och gör?

Det blef alldeles tyst omkring bordet. I hela det stora galleriet och i alla rummen nästintill stodo folk på tå för att se, hvad i all världen det var, som stod på.

Prinsen af Wales tog handen bort från värjan och förde den långsamt upp mot pannan. Med baksidan torkade han okonstladt svettdropparna från hårfästet.

— Ge mig ett glas brännvin! sade han. En af herrarna räckte honom det genast, och han drack ur glaset och satte det själf, medan hela sällskapet andlöst stirrade på honom, hårdt ned på den ituskurna duken.

Därpå ref han med en teatralisk rörelse guldsnodden, hvarmed dominon ännu var fäst på bröstet, med bägge händer itu och vände sig om på klacken.

— *Nous verrons!* Han såg icke på Philip Landwade och gaf honom heller icke något annat svar.

XX.

Klockan var nära fem på morgonen, men Lady Landwade hade ännu icke ens tänkt på att försöka gå till ro. Hon hade skickat allt husfolket och sina pigor till sängs. Inne i hennes eget sofrum satt kammarjungfrun och sof framför den falnade elden, medan hon väntade. Ingen var vid denna sena timma uppe eller ens vaken utom husets fru.

Med en pälsfodrad salopp öfver axlarna och en rynkad tyllmössa på håret stod hon uppe på svalen utanför barnens kammare — lutad mot den höga balustraden på trappan, som, svagt upplyst af det ljus hon höll i handen, förde ned i den bälgmörka yttre hallen.

Sedan hon klockan två i natt af Jim Hervey, hvilken ända sedan scenen i Lord Salisburys galleri knappt ett ögonblick släppt hennes hand ur sin, i all hast och så obemärkt som möjligt blifvit förd till sin vagn, hade hon hvarken sett sin man eller hans vän. Med några få bråd-

skande ord hade Hervey sökt trösta henne med, att han ofta sett dylika scener utspelas till och med i själfva Carlton House, och att de i regeln blifvit förgätna med ruset. Hans Kunglig Höghet hade druckit för mycket — det hade säkert också Lady Anne... Det hela var icke så illa menadt, och när allt blefve förklaradt, kunde kanske Philip förmås att be om ursäkt. Både Hervey själf, Lord Chatham, som varit vittne till historien, Lord Salisbury och andra, som vore förståndiga karlar och någorlunda vid sina sinnens fulla bruk, skulle nu nog göra allt för att i godo bilägga saken. Hans Sacharissa, som annars brukade visa så mycket mod, skulle sannerligen icke bry sig om att förlora hufvudet för en sådan bagatell...

Detta var nu tre timmar sedan — tre timmar af outhärdlig ångest, samvetskval och stridiga tankar. Och sedan dess hade hon varit allena.

En mus kilade midt öfver trappgången — Audrey skrek till och ryggade ett steg tillbaka. Skriket gaf svagt eko och hon ryckte till ännu en gång, i det hon såg sig om.

I det hon med utbredda fingrar sökte skydda lågan för luftdraget, gick hon med ljuset i handen långsamt nedför trappan. Skuggan flyttade sig på den pärlgrå väggen, svalen blef mörk som det öfversta af en tratt, och den stora, pompösa

hallen i guld och ljusgrått låg nedanför henne, svagt och osäkert upplyst af det enda flämtande ljuset.

Hon satte staken ifrån sig och gick bort till ett af de smala hvälfda fönstren, som hon öppnade på glänt. Det hade inte börjat dagas än och i gården, som skilde huset från gatan, var det alldeles mörkt. Hon sträckte ut handen och kände, att luften var kylig och fuktig.

— O, Gud, sade hon suckande — alldeles högt. En sådan natt!

Det hördes steg på gatan och genom lyktan, som vandraren bar förbi och hvars ljus i dimman såg ut som ett stycke eldkol under sot, kunde hon se, att den stora inkörsporten ut till gatan ännu var öppen. Hon blef plötsligt rädd, där hon stod, och låste igen fönstret.

Någon gick öfver gården. Hon hörde stegen och utan tanke på, att hon genom ljuset bakom sig var fullt synlig utifrån, blef hon stående — ännu med handen på espagnoletten — och lyssnade ansträngdt.

— Öppna! hörde hon en dämpad, befallande röst utanför fönstret. Om du kan... Det är jag.

Hon sprang genast fram till den stora dörren och drog undan bommen. Den var tung, och hon fick nästan tårar i ögonen af ansträngning. Men hon smålog, ty hon hade känt igen rösten.

Sir Philip Landwade, i lång kappa med hatten

djupt ner öfver pannan, steg in öfver tröskeln. Väl inom dörren tog han genast hatten af.

— Du!... Och utan att akta på, att han var genomvåt, kastade hon sig handlöst intill honom. Å, Philip!... Att du ändtligen kom...

Han höll henne tätt intill sig — hatten hade han strax slängt ifrån sig på golfvet — och lutade sig ned öfver hennes bleka, utvakade ansikte, ännu blekare inom ramen af en yfvig krithvit veckning ofvanför det mörka, oordnade håret.

— Har du varit så orolig, Audrey?... För mig?...

— Ja, sade hon sakta, nästan förläget. Tonen i hans röst visade henne, hur föga förberedd han varit på hennes obehärskade välkomst. Hon tog långsamt undan sina händer, som hon hållit omkring hans hals. Kan du inte förstå... Jag visste ju inte — jag visste ju ingenting...

Hon tog ljuset och öppnade dörren till biblioteket, där de alltid i hvardagslag mest uppehöllo sig. Han följde henne och gick frånvarande, af vana — ty där inne var lika kallt som i hallen och den stora öppna härden gapade svart och tom ut i rummet — fram till spiseln. Först nu knäppte han den våta kappan af sig och kastade den öfver en stolsrygg. Hans kläder voro förstörda och nedsölade, linnet och de fina spetsarna kring hals och ärmar voro smutsiga, fläckiga och

skrynkliga och han bar en nerblödd näsduk kring högra handen, som han, då han kom, dolt innanför rocken. På bägge sidor om hans ansikte hängde det svarta håret, hopklibbadt af fuktigt puder, ned på skuldrorna.

Audrey släppte honom icke med ögonen. Hon ryste af köld och nervositet och drog omedvetet saloppen tätare omkring sig.

— Låt mig få höra allting, bad hon kort. Hon gick bort och ställde sig bredvid honom.

— Det är i ordning, svarade han. Bättre än jag någonsin vågat hoppas.

— Hur så?... Det fanns något i hans röst, något öfvermodigt tillfredsställdt, som plötsligt gjorde henne ännu mera ängslig och nervös än hon förut varit.

Han vände sig om och såg på henne. Trots det oordnade och förstörda i hans dräkt och hela yttre, hade hon aldrig — tyckte hon — sett honom se så självmedvetet värdig ut som nu.

— Du kan nog förstå, sade han hastigt, förklarande, nästan ursäktande — att då ditt namn i min närvaro i sådant sammanhang blifvit bragt å bane och prinsen på Lady Annes insinuation yttrade sig som han gjorde — det... det icke längre stod i min makt att låta saken falla...

Hon stod och teg, stödd mot länstolen bredvid sig. Hennes ögon hvilade, medan han talade, ångestfullt i hans.

— Och — fortfor han lägre, mera dröjande — för att genast säga dig det med detsamma... På min upprepade och bestämda begäran om satisfaktion, nedlät sig prinsen af Wales att möta mig som en man möter en man...

Hon slog ihop bägge händerna af förfäran. Du har slagits med honom — nästan skrek hon.

— »Slagits»... ja, om du så vill. Han skrattade till. I kväll vid bordet, när jag stack knifven i duken hade jag sannerligen mest af allt haft lust att sticka den i honom. Och efteråt... Det var en ren formsak, afbröt han sig hastigt. Det förstår du nog?...

— En formsak — upprepade hon tonlöst. Nej, jag förstår inte... Hur kunde du förmå honom till det?... Han, som är så feg.

— Det blef min sak, svarade han kort. Och midt i sin hjärtängslan kom Audrey plötsligt till att le — nästan hysteriskt — då hon såg det underliga, mycket sägande leende, hvarmed han beledsagade orden.

— Men h v a r? frågade hon igen.

— Inne i Herveys stora matsal, svarade han rakt på saken. På värja. Nej, du behöfver inte bli så blek... Det var ju en regelrät duell med fyra vittnen... Seså, Audrey...

Hon skälfde öfver hela kroppen, så att hon knappt längre kunde stå upprätt, och han satte henne sakta ned i närmaste stol. — Berätta mig

allting, bad hon hviskande och höll honom fast i rockens uppslag. Allting, Philip — hör du...

— Det finns inte stort mera att berätta. Ingenting hände — naturligtvis. Efter två minuter, då jag fått en skrapa i handen — han såg ned på bandaget — lade sekundanterna sig ögonblickligen emellan och jag — han smålog ironiskt — var förstås tvungen, att på dina vägnar förklara mig »tillfredsställd».

Hon böjde hufvudet ned i bägge sina händer — jämrade sig nästan högt. Så hade ändå hennes förfärliga ängslan varit berättigad!... Ty hur obetydlig han nu än ville göra hela affären, visste hon nog, för hvilken fara han i natt för hennes skull utsatt sig och dem alla. Han hade kunnat bli farligare sårad — dödad till och med — eller: han hade kunnat komma till att skada prinsen. Och naturligtvis visste hon precis lika väl som han, att historien ej på långt när vore förbi med detta. Slagits med tronföljaren!... Gud hjälpe dem alla. — En sådan karl som prinsen af Wales var — lumpen, småsint, intrigant och brutal — och nu var han för alla tider deras, hennes och Philips, oförsonlige fiende. Och hennes pojke — stackars lille Jamie! Han komme säkert också en gång att umgälla detta!

— Philip — mumlade hon. Hon kunde knappt tala för gråt. Kan du — på sätt och

vis är det ju ändå alltsammans min skull... Kan du någonsin förlåta mig?

Han drog henne nära intill sig, i det han lade bägge hennes händer upp emot sitt bröst.

— Låt oss icke tala mera om prinsen af Wales, Audrey... Från i afton vet jag ju fullt och fast, att han icke betyder det minsta för dig — alltså heller inte för mig...

Han slöt henne ännu tätare intill sig och såg henne djupt in i de tårfyllda, tröstlösa ögonen, som i detta ögonblick öppet och förtroendefullt mötte hans.

— Audrey — käraste... Han talade dröjande, med en viss beräknad varsamhet. Du vet, att jag i det längsta haft stolthet nog att hålla min mun — men härom natten, när jag kommit att dricka för mycket... du minns nog? — babblade jag likväl ut en fråga, som i åratal har bränt mig på tungan...

Han såg vädjande, bönligt ned på henne. Men hon teg. Och dock visste hon, att det nu icke gick för sig att tiga längre, att nu var tiden inne, då hon måste vara uppriktig och låta honom veta allt. Allt? — Ja, hvad var egentligen »allt»? Hur skulle hon kunna förklara... Hon visste sig skyldig, förrädisk på mer än ett sätt — men något påtagligt faktum, någon enda riktig »synd» hade hon ju dock icke att bekänna.

Och eftersom hon inte visste, hur hon skulle

bära sig åt med att börja, så lade hon sakta bägge sina händer öfver hans ögon.

— Å, Philip... mumlade hon bedjande. Är det nödvändigt? Nu? Låt mig få slippa...

— Nej, sade han fast i det han obarmhärtigt tog bort hennes händer och behöll dem i sina. Nu har jag rätt att få veta allting om det, som ligger bakom det som har händt oss i afton — allt det, som har händt oss bägge under dessa fem år. Jag är inte dum i sådana saker, Audrey, och jag vet, att från den allra första dagen du blef min hustru ända tills nu har någon stått emellan dig och mig. Jag har ibland trott, att det var prinsen af Wales... Men nu... Hvem är det? Han hviskade. Säg mig... hvem?...

Men hon bad ännu för sig, för sin stackars svartsjukt vaktade hemlighet:

— Det finns nästan ingenting att berätta... ingenting för andra, menar jag... Hon såg, att hon sårade honom, och skyndade sig hastigt att tillägga:

— Hela dårskapen har varit på min sida. Du skulle blott veta, hur sällan... han har tänkt på mig, hur föga del jag någonsin har haft i hans lif... Du kan tro mig, afbröt hon häftigt sig själf, då hon såg upp och såg uttrycket i hans blick. Det är så sällan vi ha träffats — han och jag. Och i afton — just i afton — har

jag sagt honom, att vi aldrig mera — aldrig med min goda vilja — komma att talas vid.

— I afton?... upprepade han. Han var ännu blekare än förut och hennes ögon kunde icke längre undgå den passionerade frågan i hans. Är det Chatham? frågade han hest, med en plötslig ingifvelse.

— Nej — nej... ropade hon djupt kränkt. Den unge Lord Chatham var notorisk för sina galanta äfventyr — hade lika många älskarinnor som det fanns månader i året. Hur kunde han bara tänka...?

— Säg mig hans namn, tiggde han obehärskadt, med ansiktet alldeles intill hennes. Hans, som du har tänkt på, när du afton efter afton satt här hos mig och glömde hvar du fanns och i tankarna beständigt följde en annan... Säg mig det. Nu i natt kan du icke neka mig något — kom ihåg, hur dyrt, jag har betalt rätten till ditt förtroende... Nej, jag är icke ädelmodig — jag är trött på att vara det — och jag vill veta... Audrey...

Han fortfor att se på henne och nästan utan att han visste det passerade genom hans hjärna feberaktigt snabbt namnen på alla de män han i afton sett sin hustru tala med. Och han mindes med ens hennes underliga förvirring — hennes tydliga uttryck af lättnad, då han nämnde Chathams namn.

— Det är Pitt, sade han plötsligt högt — med ens alldeles viss på sin sak.

Hon såg hjälplöst upp — lyfte handen, som om hon ville afvärja ett slag — afvärja den brännande känsla af förödmjukelse, som grep henne. Och han visste nu, att han gissat rätt.

Han sköt henne långsamt ifrån sig och gick dröjande med händerna på ryggen bort till fönstret. Där stod han länge. Som ett slags grå kylig skymning började vinterdagern bryta in i rummet. Det enda ljuset borta på bordet syntes redan mattare.

— Pitt... Han vände sig om, gick ett par slag fram och tillbaka på golfvet och blef stående framför henne. Pitt... H a n alltså...

Aldrig förut i sina vildaste gissningar hade han föreställt sig detta: att det just var denne hatade och fruktade motståndare, med hvilken han och hans vänner så länge fört krig på lif och död, som bemäktigade sig Audreys håg och hjärta. I första ögonblicket kände han blott förvåning och en viss lättnad: premierministern räknades ju dock icke för särdeles farlig, när det gällde kvinnor. Men redan i nästa minut såg han klarare. Han förstod, att en farligare rival, när det gällde en kvinna med hans hustrus karaktär och temperament, hade han aldrig kunnat få. Att hon och William Pitt i deras tidiga ungdom känt hvarandra ganska nära, det hade han för

länge sedan tillfälligtvis upptäckt, men aldrig fäst sig vid; — nu förstod han genom hennes halfva bekännelse, att redan då något för dem bägge, och i synnerhet för Audrey, oförgätligt och bestämmande måste ha försiggått emellan dem. Mycket eller litet — hvad betydde det? Det hade i alla fall varit nog att i åratal binda Audrey till honom. Hennes man förstod, hur den unge politikerns segrar fyllt hennes fantasi, med hvilken extatisk stolthet hon sett honom stiga högre och högre, hur hans hänsynslösa kamp för makten under alla dessa år dagligen och stundligen gifvit ny näring åt den passionerade ärelystnad, hon säkert ända från början känt på hans vägnar. Och att Pitts namn aldrig någonsin under dessa år blifvit nämndt tillsammans med någon kvinnas, hade förstås kedjat henne — den enda, den en gång utvalda — ännu fastare till hennes hjälte!... Fördöme den karlen!... Nu ändtligen begrep han, hur alltsammans hängde ihop...

Han nästan stönade, då hans blick mötte Audreys, så eländigt vanmäktig kände han sig gentemot denne fruktansvärde och oförutsedde fiende.

Hans hustru lutade sig fram emot honom och lade tveksamt handen på hans arm.

— Philip... Hennes ögon och hennes läppar tiggde.

Men han tycktes icke ha något mera att

säga henne, och hon blef plötsligt lika angelägen att få tala med honom, som hon förut sökt undvika det.

— Men du vet ju ännu ingenting, Philip... Ser du, jag var helt ung, nästan ett barn, när det började. Jag kom till att hålla af honom — jag vet knappt hur det gick till, men vi kunde inte låta bli, och han... ja, han brydde sig ju också om mig. Fastän inte nog. Inte nog. Han hade kunnat få mig, om han hade velat, när han hade velat — hon såg upp, rodnande, med en på en gång skygg och trotsig blick i ögonen — men... han ville inte.

Philip Landwade svarade icke. Och hon fortsatte saktare, mera modstulet:

— Så kom du, och du hade ända från början råd att ge mig allting — ditt namn, din tid, dig själf. Han hade knappt råd att någonsin ge mig en enda timme af sitt lif...

— Men du?... Det är dig det kommer an på — inte på mig eller honom. Du älskade honom.

— Ja, sade hon sakta och slöt ögonen för att slippa möta hans blick. En tid... en lång tid. För jag är skapad på det viset, att jag har så svårt för att glömma... Men nu...

Han böjde sig ned öfver henne — hennes tårdränkta skygga ögon mötte oförställdt ömt och förebrående hans.

— Begriper du då ingenting? Har jag gjort dig så bortkommen?... Hon försökte småle, men var så nervös, att hon måste vända bort hufvudet och bita sig i läppen blott för att icke ånyo falla i gråt.

— Tala tydligt... Den outhärdliga spänning och förväntan han kände, gjorde hans stämma sträf. Han satte sig plötsligt tungt ned i stolen bredvid kaminen och anvisade henne stumt med en rörelse af handen plats i den andra midtemot. Men i stället för att lyda honom, kröp hon ned bredvid honom på golfvet, och med hakan stödd mot bägge sina hopknäppta händer på hans knä såg hon genom tårarna småleende upp till honom.

— Minns du den där kvällen på *Plaisance*, Philip, då jag hade så svårt för att skiljas från er?... Det var dig jag hade så svårt att skiljas ifrån... Och du kunde inte se det, inte få det i ditt hufvud. Hon smålog med darrande läppar, i det hon för att dölja sin förlägenhet och förvirring, gjorde ett ömkligt försök att skämta: Jag trodde aldrig, att någon karl kunde vara så litet egenkär som du var då... Du hade bara behöft säga ett enda ord — men du såg inte åt mig...

— Och nu i kväll, Philip — fortfor hon hastigt, liksom rädd för att han skulle afbryta henne, innan hon fick sagt allt hvad hon hade på

hjärtat. Nu i kväll... Aldrig har jag gått i en sådan dödande ångest för att något ondt skulle hända en människa som nu i kväll för din skull...

Hon lyfte sakta hans smutsiga sårade hand från knät och förde den ödmjukt smekande upp mot sin kind och sina läppar. Han böjde sig djupt ner öfver henne.

— Nu ändtligen tror jag, att du börjar förstå! sade hon.

